ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 16-17 МАЙ | 2015 ГОДИНА/25 | БРОЙ 109 (7110)



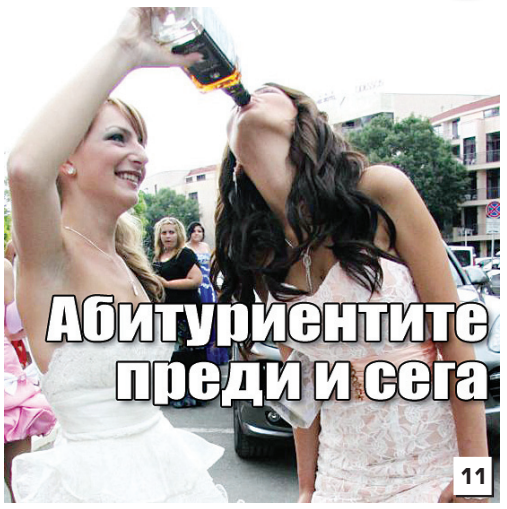
ИНТЕРВЮ

Евгений Кандиларов за опасните последици от ТТИП 10



ПОЗИЦИЯ

И Али Ахмети призова за протести срещу Груевски 8



Абитуриентите преди и сега 11

Рашидов изненадан, че „Иван Вазов е от Карлово”

Пред културни дейци от града на Левски министърът демонстрира пълно невежество къде е роден Патриархът на българската литература

“Аз даже се изненадах, не знаех, че Иван Вазов е от Карлово”. Това признание прави Вежди Рашидов пред десетки директори на музеи, културни дейци и граждани по време на дискусия за културно-историческия туризъм в Карлово. Изказването бе показано преди ден в предаването “Господари на ефира”.

След като публиката реагира и седящият до него Христо Мутафчиев му подсказва, че Вазов е роден в Сопот, Рашидов опитва да замаже гафа си с думите: “А, от Сопот. Е, от региона - аз не ги деля на Карлово и т’ва”.

Така Вежди Рашидов вписа името си в класацията, в която досега първенството държеше културната министърка в края на мандата на НДСВ Нина Чилова. На въпрос за произведенията на Панчо Владигеров, тя уверено заяви: “На мен любим ми е Златю Бояджиев”.

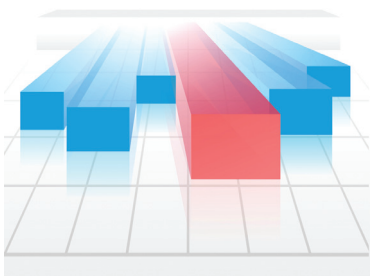
ЧЕТИВО

ПЕГАС

Национална галерия или „Квадрат 500” 19

Неделник

Стефан Караджа - юнак и орел на свободата 14



Прогресивна скала ще намали с 36 лв. данъка върху средната заплата, изчисли БСП 6



Всички съгласни да се разсекретят тайните на КТБ 2

EUR: 1.95583		USD: 1.72654	⇧
GBR: 2.71229	⇧	CHF: 1.86928	⇩

Снимка БГНЕС



Росен Плевнелиев по време на церемонията за удостояването му с почетното звание “доктор хонорис кауза” на университета “Сункюнкуан” в Южна Корея

НЯКОЛКО ДУМИ



Велиана ХРИСТОВА

ПАТРИОТИЗМИ

Депутати от Патриотичния фронт поискаха с декларация в НС денят на Баташкото клане 18 май да стане ден на преклонение пред жестоко избитите от Османската империя българи. ДПС напусна залата. И обяви декларацията за етническо заиграване и провокация *(стр. 3)*.

Тъжна картинка са политиците ни. Едни са се самообявили за патриоти, сякаш останалите не са. И ни го напомнят на всяка трагична за страната ни историческа дата - такива имаме бол, като всеки народ. Други от страх да не подкрепят “националисти” не смеят да се преклонят пред жертвите на най-жестокото изтребване на българи в новата ни история. Трети, дето уж не са турска партия, напускат залата, колчем стане дума за греховете на изчезналата в историята Османска империя. Така публично се самоопределят като нейни наследници и патриоти! Все едно да обявиш някого за провокатор срещу италианците, ако напомни, че римляните са удавили в кръв въстанието на Спартак. И всичко това неизменно се гарнира с щипка етнически пипер, който върши страхотна работа някому в политиката. Но убива живота. Защото в нашата днешна нещастна държава еднакво страдат вярващите и в Христос, и в Мохамед. Страдат еднакво, но ги натикват в различни изборни урни. С помощта на... Батак!

Политици, имайте милост и към свидните жертви на България, и към днешните й хора! Осъдете с цялата си душа всяко клане в миналото, за да не се случва то повече никога. И не преследвайте политическите си мераци чрез етническо насъскване. Изгодно ви е да го увековечите?

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

ВАС спря постановлението за лимитите на болниците

Решението за твърдите лимити бе взето с „гласуване” по телефон

Аида ОВАНЕС

На закрито заседание от 13 май Върховният административен съд спря действието на ключови елементи от ПМС 57, научи ДУМА от Центъра за защита на правата в здравеопазването (ЦЗПЗ). Постановлението от 16 март т.г., което регламентира методиката за остойностяване и заплащане на медицинската помощ, стана известно с наложените лимити на болниците. Според тях болниците трябва да получават от касата 90% от парите, които са заработили през 2014 г. Сред скандалните разпоредби бе и формирането на листи на чакащите, за да не бъдат надхвърляни наложените лимити. ВАС спира действието на въпросните разпоредби “до приключване на производството по делото с влязъл в сила съдебен акт”.

Само преди дни бе обявено, че ВАС е насрочил първото заседание по делото срещу ПМС 57/2015 за 9 март 2016 г. Въпросният нормативен акт е от тези, които се приемат година за година и следват Закона за бюджет на НЗОК, припомня д-р Стойчо Кацаров от ЦЗПЗ. Следователно на 9 март догодина, когато съдът е планирал да проведе първото си заседание по делото, ПМС 57 няма да съществува в правния мир, защото на негово място ще е прието валидно за 2016 г. Ранното разглеждане на жалбата било аргументирано с факта, че действието на разпоредбите в ПМС може да доведе значителни и трудно поправими вреди за пациентите.

Жалба във ВАС подадоха в средата на април ЦЗПЗ и Националното сдружение на частните болници. Очакваше се към тях да се присъединят и от сдружението на общинските болници. След влизането в сила на постановлението през април обаче ни една държавна болница не протестира срещу т.нар. твърди лимити, въпреки че орязването на средствата и формирането на листи на чакащите засяга всички болници, които ползват ресурс от НЗОК, независимо от собствеността им.

Депутатът от БСП Емил Райнов припомни, че на заседанието на надзора на касата през март, когато е взето решението за разпределяне на близо 1,5 млрд. лв. бюджет, са присъствали 7 души и решението е взето с 4 гласа “за” при изрично записаното в закона, че решенията се взимат с минимум 5 гласа. Когато е бил поставен този въпрос, надзорниците се обадили на отсъстващ член и той “гласувал” по телефона в подкрепа на решението.

Решението на ВАС подлежи на обжалване от МС с частна жалба в 7-дневен срок от получаване на съобщението пред петчленен състав на Върховния съд. Междувременно от МС съобщиха, че ще обжалват решението на ВАС пред по-горна инстанция, а дотогава твърдите лимити ще продължат да действат.

ВСИЧКИ СЪГЛАСНИ ДА СЕ РАЗСЕКРЕТЯТ ТАЙНИТЕ НА КТБ

Милена НИКОЛОВА

“Принципният въпрос е, че е крайно време да се извадят всички такъв тип информации, включително тези прословути кредитори или депозанти, да използваме тази чуждица, да се публикуват с привилегированите депозити, всичко да се публикува и тези с необезпечените кредити”. Това беше мнението на Михаил Миков във връзка с публикувания преди ден списък на политици, посещавали Цветан Василев. По повод идеята за приемане на законопроект за разсекретяване на банковата тайна за КТБ, Миков каза: “Всички приказват, а такъв законопроект все още не е внасян”.

По-рано вчера премиерът Бойко Борисов обяви пред журналисти, че всичко от КТБ трябва да е на показ. Предложението за разсекретяване на пълната информация по случая с КТБ той е отправил към временната комисия на парламента за банката. “Да предложи абсолютно всичко да се разсекрети по КТБ - влогове, фирми, физически лица, кредити, включително и тези, които след това са правили цесии”, каза премиерът. Той поиска председателят на Комисията за финансов надзор Стоян Мавродиев да си понесе отговорността, ако е ходил при Цветан Василев. “Президент, премиер, правителство, БНБ, парламентарна комисия и отделни анализатори постоянно превъртат факти и си прехвърлят взаимно вината за случилото се в КТБ. Всички искат яснота, но никой не я дава”. Това написа във фейсбук следобед лидерът на БСП Михаил Миков. Според него призивът на премиера всичко да се разсекрети, за да се успокои обществото, показва, че е силен на думи. Остава да видим обаче какво ще направи министър-председателят по този въпрос практически, изтъква Миков.

Вече няколко пъти призовавам президента Плевнелиев да разсекрети стенограмите от всички онези консултации за КТБ и необходимостта от заем от МВФ, които той свикваше в периода юни-юли 2014 г.”, припомня лидерът на левицата. Миков смята, че ако има нещо, в което президентът да е бил последователен, това явно е желанието му тези разговори да останат завинаги тайна за обществото. “Защото, съобщи ми г-н Плевнелиев в свой отказ, стенограмите “не представляват служебна информация, при която надделява обществения интерес”, казва председателят на БСП. Миков вчера е поискал отново писмено да получи достъп до стенограмите.

Отпуск за смяна на документи

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА





От 7 ч. първите ентусиасти за сдобиване с нов паспорт са вече пред службата за документи на СДВР в кв. “Слатина”. Работното време е от 8,30 ч. и в двора са само чистачката и бездомни кучета. Час по-късно започват да пристигат нови хора и да се питат кой след кого е на реда. Но от това няма смисъл, тъй като гишетата за приемане, връщане и получаване на документите са общи за всичко. Точно в 8,30 всички се набутват в тъмното малко фоайе на общината. В 9 ч. охраната обяснява, че работи само 3-та стая - по неизвестни причини, и настъпва обичайната разпра. Каква е тази поредна дивотия, колко дни ще продължават да висят хората за документи, защо не са разпределени стаите за предаване на нови паспорти, приемане на документи и получаване на заявления, питаха се чакащите. Започва се скандал как ние, данъкоплатците, плащаме на тази община заплатите, а трябва да си вземем отпуск за подаване на каквито и да било документи или за справки. Изнервените граждани недоумяват къде ли отиват парите им за местни данъци, след като пред самата община е пълно с дупки и препълнени контейнери с боклуци.

Пламен Славов е кандидатът на БСП за кмет на Карлово

Пламен Славов е кандидатът на БСП за кмет на община Карлово, решиха делегатите на общинската конференция. Бившият депутат, който сега е преподавател в Пловдивския университет, спечели надпреварата с Манол Николов, лидер на левицата в града. Славов пое ангажимент за ефективно и справедливо разходване на средствата към всички населени места в община Карлово.

Три поредни избора БСП е първа политическа сила в общината, припомни Манолов. Нашите усилия ще се насочат към обединяването на възможностите ни и подпомагането на бизнеса, неправителствени организации и граждани, подчерта той.

Нуждаем се от засилване на ролята на гражданите при обсъждане на важните решения за развитието на общината, както и пълноценно използване на законовите форми за пряко участие на гражданите в местната власт, заяви Пламен Славов. Според него само така БСП ще може да получи подкрепата на хората в името на по-доброто управление, в името на отговорна, социална, справедлива политика, в интерес на всички населени места.

Делегатите на конференцията утвърдиха имената на кандидатите за общински съветници и кметове на населени места.

1187 ЛВ. Е ДОХОДЪТ НА ЧОВЕК ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ

Общият доход средно на човек от домакинство през първото тримесечие на 2015 г. е 1187 лв. и спрямо същия период на 2014 г. се повишава с 0,8%, съобщиха от НСИ.

Общият разход на човек от домакинство през първото тримесечие е 1099 лв. и се увеличава с 6,8% спрямо същото тримесечие на 2014 г. Най-големи са разходите за храна, следвани от разходите за жилище и за транспорт и съобщения. Въпреки увеличените разходи за храна намалява потреблението на основни хранителни продукти спрямо същото тримесечие на 2014 г.

През първото тримесечие на 2015 г. безработните в страната са 349,2 хил., а коефициентът на безработица е 10,6%, отчита НСИ. Продължително безработните са 206,9 хил. души, което е 59,2% от всички безработни лица. Коефициентът на продължителна безработица е по-висок, отколкото при жените.

Средната брутна месечна работна заплата за януари 2015 г. е 856 лв., за февруари - 839 лв., и за март - 882 лева. Наетите по трудово и служебно правоотношение към края на март се увеличават с 26,5 хил. души в сравнение с декември и вече са около 2,23 млн. души. Икономическите дейности с най-високо средно месечно трудово възнаграждение на наетите са “Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения” с 1984 лв. Най-ниско платени са наетите лица в “Хотелиерство и ресторантьорство” с 586 лв.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

Аз проведох вече две срещи и някак си тези критики, които ги чух, или ги чувам ежедневно от реформатори, псевдореформатори, нереформатори и т.н. - не ги чух в Брюксел

ГЛАВНИЯТ ПРОКУРОР СОТИР ЦАЦАРОВ

За активни отношенията с Русия призова Петър Кънев

Икономическият министър Божидар Лукарски уверява, че връзките с Москва не били прекъснати

Милена НИКОЛОВА

Да се възобнови дейността на Междуправителствената българо-руска комисия за икономическо и научно сътрудничество настоя вчера по време на парламентарния контрол депутатът от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Петър Кънев в питане към министъра на икономиката Божидар Лукарски.

От 2011 г. България няма такава комисия, а страната има нужда от подобно сътрудничество, изтъкна Кънев. Трябва да дадем знак, че искаме размразяване на отношенията в този момент с Русия, подчерта той и допълни, че 7 европейски държави готвят такива комисии, като две от тях са членове на ЕС. Депутатът изказа притеснение, че предвид последните събития, когато Ангела Меркел е била в Москва, когато десният президент на Кипър е бил на трибуната там, когато чешкият президент също е посетил Москва, ние продължаваме да се правим на по-големи католици от папата. Депутатът от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ подчерта, че провеждането на заседание на смесената комисия е изключително важен знак, който има не само бизнес измерения. Това не е проблем на русофилство или русофобство, това е проблем на защита на националните интереси и на позитивния диалог с една велика държава, каза Петър Кънев.

Честно да ви кажа, последната година имам чувството, че на една маса са седнали Европа и големият задокеански приятел, който поръчва обяда, а сметката я плаща Европейският съюз, образно обясни Кънев. След посещението на Джон Кери и Ангела Меркел в Москва "великите сили пак ще се договорят, а ние ще останем с пръст в устата", допълни депутатът.

Лукарски се опита да увери, че заседание на междуправителствената комисия се подготвя през октомври и във връзка с това предстояло негово посещение в Москва. Той обеща, че ще се срещне с първия зам.-министър на икономическото развитие на Русия, за да обсъдят въпросите за предстоящото 15-о заседание на междуправителствената комисия. Ще бъдат обсъдени и възможностите за по-нататъшното развитие на двустранното икономическо сътрудничество, включително в условията на санкции от ЕС спрямо Русия и ответните мерки, разказа Лукарски.

Икономическият министър обяви, че за представителите на бизнеса ще бъде организиран българо-руски бизнес форум. Ще бъде подписан меморандум за сътрудничество между българската браншова камара "Машиностроене" и Съюза на машиностроителите на Русия. Лукарски планирал и посещение на най-голямото международно изложение на машиностроителни изделия и металообработка и на международен форум за управление на отпадъците, технологии за опазване на околната среда и възобновяема енергетика.



Снимка Мариета ТОМОВА

Мая Манолова се опита да разбере от премиера Борисов какво ГЕРБ разбира под "реформа"

МАЯ МАНОЛОВА:

Асфалтиране + бойкова власт = реформи

Мила ХРИСТОВА

"Асфалтиране + бойкова власт = реформи". Това обобщение като лозунг направи вчера Мая Манолова по време на питане към Бойко Борисов какво разбира под фразата, че прави реформи. Тя припомни възторга, с който ГЕРБ обяви правителството за "реформаторско" при положение, че новата методика на Петър Москов оставя пациенти без лекарства, онкоболни - без лечение, а родилки са изпратени да раждат "през следващия месец".

Наясно съм, че имате затруднения да обясните необяснимото, а именно неща, които не се случват и не се правят от вашите министри. Здравният министър вече е бламиран не само от кметове, но и от вашите депутати, които не подкрепят екстравагантните му идеи, посочи Манолова и поиска премиерът да обясни замисъла на реформите в здравеопазването и в пенсионната система. Манолова посочи, че реформата на правосъдния министър се състои само в това да реформира своето отношение към премиера, а реформата в Конституцията има за цел единствено да структурира послушен ВСС. Министърът на образованието Тодор Танев е станал известен единствено със зачеркването на Ломоносов и Наполеон и парите, които държавата ще дава за частните училища.

И аз съм се чудел - как в XXI век в Кърджалийско няма вода в чешмите и сега плащаме, за да се направят водопроводи. Чудех се как съм заварил страна, в която нямаше една построена магистрала от единия край на България до другия. Аз съм се чудил дори за една София - едва 25-26% имаше канализация в столицата. Чудил съм се как може мръсните води да се изливат в реките. Налага се всичко това да се прави сега, опита се да бъде атрактивен в отговора си премиерът.

ПФ поиска признаване на геноцида на българите, ДПС напусна залата

Подкрепа за декларация за признаване на геноцида над българите по време на Османската империя поиска от трибуната на парламента председателят на групата на Патриотичния фронт Валери Симеонов вчера. Симеонов припомни, че в края на април парламентарната му група е внесла в деловодството на Народното събрание декларация за осъждане на престъпленията срещу българския народ в Османската империя. По време на декларацията на Симеонов парламентарната група на ДПС напусна пленарната зала. "Очаквам да получим подкрепа. Смисълът не е търсене на политически дивиденти, а преклонение пред жертвите на една безсмислена жестокост, недопускане на противопоставяне и национално обединение", каза Симеонов. Декларацията на Патриотичния фронт беше класически пример за използването на историята за политически цели и за прокарване на съвременни разделителни линии. Тази декларация е некоректна от гледна точка на фактите и съдържа изключително опасна, невярна и ксенофобска теза, че тази политика продължава и до днес. По този начин лидерът на ДПС Лютви Местан коментира напускането на залата от страна на неговата група.

ГЕРБ предложи своите промени в Конституцията

Двукамарен ВСС, който се състои от съдийска и прокурорска колегия, а пленумът на ВСС да се занимава с бюджета, са част от измененията, които ПГ на ГЕРБ предложи вчера на депутатите като бъдещи промени в Конституцията в частта за съдебната власт. Това, което се допуска, е да бъде променена Конституцията от обикновено Народно събрание, а не от Велико Народно събрание, каза депутатът от ГЕРБ Димитър Лазаров. Другото, което е по-съществено, е отпадане на тайното гласуване и изборът на магистрати да става с явно гласуване, предлага още ПГ на ГЕРБ. Лазаров припомни, че през 2010 г. ПГ на ГЕРБ е внесла изменения в Закона за съдебната власт гласуването за избор на административни ръководители да не е тайно, което е било атакувано от опозицията и отхвърлено от Конституционния съд. Той посочи, че на обсъждането са присъствали депутати от Реформаторския блок, Патриотичния фронт, БДЦ и АБВ. Единствено от АБВ са изразили резерви дали трябва ВНС за разделянето на ВСС. Лазаров посочи, че проектът за промяна ще бъде представен и на опозицията.

ПОЧИНА

ВЛАДИСЛАВ ПАНОВ

На 79-годишна възраст почина българският журналист и културен деец Владислав Панов, съобщиха негови близки. Колегите му ще го запомнят с талант, организаторски размах, човещина.

Панов е роден в Русе на 29 август 1935 г., завършва българска филология. Преди да се насочи към журналистиката, е учител в родния си град, а после и в София. Работи във вестниците "Студентска трибуна" и "Народна младеж". От края на 1977 г. до края на 1980 г. е първи заместник генерален директор на Българската национална телевизия, до средата на 1983 г. е главен редактор на "Труд".

През 1983-1990 г. Владислав Панов е директор на Националния дворец на културата в София, а после известно време е заместник-министър на културата.

Поклонението ще бъде днес, 16 май, от 14.30 ч. в Ритуалната зала на Софийските централни гробища. ДУМА изказва съболезнования на близките на нашия колега.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

АЛЕКСАНДЪР РАДОСЛАВОВ:

Партньорството с БСП подпомогна развитието на ДСХ

Юлия КУЛИНСКА

Партньорството ни в коалиция с БСП и другите леви и социалдемократически формации подпомогнаха развитието на "Движение за социален хуманизъм". Това заяви лидерът на партията Александър Радославов по време на тържественото честване на 20-та годишнина от основаването ѝ. Той припомни, че ДХС възниква като идейно течение в БСДП като програмна алтернатива след загубата ѝ на изборите за 37-то НС през 1994 г. Партията е учредена на 6 май 1995 г. във Варна под ръководството на главния секретар на БСДП Стефан Радославов (1937-1996). Той е продължител на делото на д-р Атанас Москов, който е идейният вдъхновител на движението за социален хуманизъм.

Постигането на социалния хуманизъм не може да се осъществи без съвместните усилия на цялата демократична левица и без привличането на голяма част от обществото, подчерта в словото си Радославов. "Красноречив пример за лоялното ни партньорство в коалиция с БСП е представянето на ДСХ на местните избори през 2011 г. С участието на нашата партия са избрани над 200 общински съветници, от които над 60 членове ва ДСХ, десетки кметове на общини и кметства при над 1000 наши кандидати във всички области. Партията ни се гордее с избраните 4 председатели на общински съвети, кметове на общини и кметства", отчете Радославов. Той призова партиите, изповядващи социалистически и социалдемократически ценности, да се обединят в единна левица.

Участниците в тържествената среща бяха приветствани от председателя на БСП Михаил Миков. "Още много десетилетия да трупате опит и постижения. Социалдемократическата идея и успехите на левицата да ни съпътстват. Благодаря на председателя на ДСХ за коректното отношение през годините. Нека си пожелаем отново да имаме успехи и да сме заедно, когато ни е трудно, защото това е другарството, това е солидарността и това ще даде резултати в изконната човешка битка за налагане на ценностите на свободата, справедливостта и солидарността", каза Миков. Той, заедно с изявени представители на ДСХ, получи почетния знак на партията за принос в утвърждаването на социалния хуманизъм.



Нека да сме заедно, когато ни е трудно, заяви Михаил Миков, след като получи почетния знак на ДХС

Проф. Мария Китанова представи сборник от интервюта и блицанкети на водещи представители на ДСХ, събирани през годините. Бяха прочетени поздравителни адреси от ЗНС "Ал. Стамболийски", ПД "Обединени социалдемократи" и Съюза на тракийските дружества в България. Събитието уважиха социалисти и социалдемократи от партиите в коалиция БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ. Сред тях бяха депутатът от левицата Георги Божинов, Мирослав Попов, член на НС на БСП, Любомир Георгиев и Валентин Иванов от БСП, ексдепутатът от Коалиция за България Добромир Задгорски, Венцислав Димитров, зам.-председател на "Българска социалдемокрация", Виолета Пенкова, председател на Фондация "Воля за живот" и други.

КОНСТАНТИН ТРЕНЧЕВ:

Неграмотността е скочила десет пъти от 1989 г. насам

Правилата преди демокрацията са били причина само 1,6% да не могат да четат и пишат, смята почетният лидер на „Подкрепа"

Статистика, според която неграмотността в страната надвишава 16%, цитира вчера почетният лидер на "Подкрепа" Константин Тренчев. Той бе гост на деветата национална конференция на синдикат "Образование" в София вчера. Тренчев добави, че неграмотните преди 1989 г. са били едва 1,6 процента. Според него по-ниското ниво на хора, които не могат да четат и пишат, се е дължало не толкова на учителите, колкото на съществувалите тогава правила.

"Трябва много добре да се помисли. Текат процеси, върху които България няма влияние. Моделът, който се наложи и по който тръгнахме, се оказа, че не върви", заяви Тренчев, но все пак посъветва учителите да работят с талантливите деца, а не да поставят всички под един знаменател. Той заяви, че синдикатите са институция, и припомни на присъстващите, че целта им е да формират поколение, което да ги наследи. "На улицата идеалите са БМВ-то или Мерцедес-а, русата или черната Златка. После се питаме защо има едно или две провалени поколения. Вие трябва да се борите, за да могат да го разберат тези, които взимат решенията", предупреди почетният председател на синдиката. Той смята, че напорът за участие в политиката бил, защото 95% от политиците искат "само да направят пари".

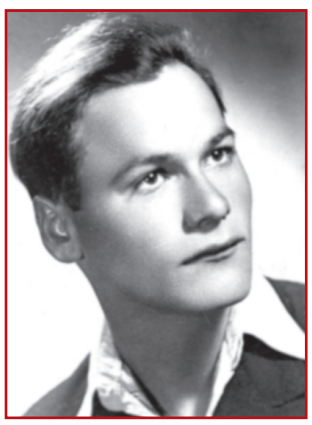
Председателят на синдикат "Образование" към КТ "Подкрепа" Юлиян Петров заяви, че българските учители вече са по-бедни и от румънските си колеги. "Ако в Европа политиките в образованието се формират с водещата роля на синдикатите, в България четвъртвековна традиция е това да се прави от политици. Директорите на училища и детски градини и сега не знаят докога ще дискриминират труда им по броя на учениците", оплака се Петров. "Българските учители са най-голямото богатство на тази държава. Ако искаме да я има България утре, трябва всички да погледнат на учителите днес", допълни той.

1600 УЧЕНИЦИ ОТ ПЛОВДИВ И ОБЛАСТТА ЗАРЯЗАХА УЧИЛИЩЕТО

1400 деца от Пловдив и областта са зарязали училището в основните класове, още 200 - в средния курс, сочат данни на НСИ. 37% от учениците са напуснали заради преместване на семейството в чужбина, 50% са посочили семейни причини, а 11% просто не искат да учат. Във втория по големина град в България и областта учителите са високообразовани - почти 100% от тях са с бакалавърска или магистърска степен. Общият им брой е 4000, но те също намаляват в сравнение с миналата година - по-малко са със 73.

ЧЕСТИТА 85-ТА ГОДИШНИНА НА
КИРИЛ ПЪРВАНОВ РАДОЕВ

роден на 16.05.1930 г. в с. Брусник, Брезнишка околия



Желаем много здраве и дълголетие.
Бъди все така жизнерадостен ивсеотдаен.
ОБИЧАМЕ ТЕ!

От фамилия Първанови

Млад архитект реди изложба за Бузлуджа

Петър ГЕОРГИЕВ

Интерактивна изложба, посветена на рушащия се от четвърт век монумент на връх Бузлуджа, ще подреди наскоро дипломиралата се в Берлин българка Дора Иванова.

Младият архитект защити в края на миналата година своя дипломен проект под наслов "Бузлуджа, машина на времето". В основата на идеята е превръщането на разграбената и полуразрушена бетонната грамада насред Стара планина в жив музей на България от създаването на държавата до наши дни. Заедно с проекта си тя ще представи два документални филма на Майкъл Гарет и Мелоди Гилберт, които в продължение на няколко месеца са заснели в екстрени условия ленти, представящи от различни ракурси вижданията им за монумента. "Оставили сме едно от най-високите постижения на българската архитектура да се руши, само защото е принадлежало на строй, на който ние вече не принадлежим", споделя Иванова. Тя призовава сградата, погълнала някога 14 млн. лв. и проектирана от арх. Георги Стоилов, да бъде съхранена и възродена за живот с нова социална функция.

Изложбата ще бъде подредена в сградата на Съюза на архитектите в България на столичната улица "Кракра" 11 и ще може да бъде видяна от 18 до 25 май. Инициаторката се надява да провокира нова дискусия, в която да се включат представители на различни обществени групи.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

Свършиха парите за лечение на наркомани

Още служебният кабинет миналата есен оряза парите за лечение на зависимите

Този месец изтичат договорите за финансиране на места за лечение в платените програми за наркозависимости и никой не знае кога то ще бъде подновено.

Д-р Иван Добринов, заеждащ отделението за зависимости в Държавната психиатрична болница в Раднево коментира, че в последните години отделението е пре-пълнено от младежи на въз-раст 18-20 г. с ярки проблеми в поведението, наподобяващи остър психотичен пристъп. Групата на младежите под 18 г. не е по-малка, но за тях няма дори този изход. Все по-често помощ търсят родители на деца на 14-15 години. Другата тревожна тенденция е, че при употребяващите амфетамини момичетата са наравно с момчетата. Обикновено става дума за ученици, които след един-два епизода в училище биват изключвани, остават сами у дома и на грижата единствено на родителите си, които не знаят от кого да потърсят помощ.

Финансирането по Националната стратегия за борба с наркотиците, макар и капка в морето, осигурява на зависимите достъп до иначе скъпи програми и беше шанс за лечението на мнозина, категорични са специалистите. Те припомнят, че м.г. имаше "мъртъв" период, в който старата национална стратегия изтече, а новата още не бе приета, а когато това стана, бройките за финансиране бяха силно редуцирани. В момента по този начин се лекуват 27 души, а стандартът в психотерапевтичните програми изисква подълго време. Не само не е ясно кога ще бъде подновено финансирането, но и самият Национален център по наркомании, разпоредител на средствата, няма бюджет.

ДУМА припомня, че през септември м.г., когато служебният кабинет даде 100 млн. лв. за различни дейности в здравеопазването, оряза драстично единствената възможност на доста хора да получат шанс за живот. Общата сума за лечение на наркозависимите м.г. е 60 000 лв., разпределени сред няколко програми.

През 2006 г. парламентът гласува, че 1% от акциза на алкохол и цигари да бъде отделян за лечение на зависимости. Според запознати след 2008 г. тези пари не са отивали по предназначение.

Онкодиспансерът в Стара Загора излезе на протест

Петър ГЕОРГИЕВ

Близо 200 души от старозагорския диспансер за онкологични заболявания излязоха на общ протест срещу намеренията на МЗ да ги влее в състава на УМБАЛ "Проф. д-р Стоян Киркович".

Управителят на общинската здравна структура д-р Петьо Чилингиров е категоричен, че подобен ход ще доведе само до проблеми за диспансеризираните около 21 000 души от региона. Той напомни, че в диспансера през 2014 г. е монтирана апаратура за над 6,5 млн. по оперативна програма "Регионално развитие". Според условията за финансирането в срок от 5 години не може да се извършват промени при бенефициента, който е на 100 процента общинска собственост. В момента тук работят на санитарния минимум от кадри 210 специалисти - 42 са лекарите, 115 са сестрите, а администрацията е от едва 9 души. Годишно броят на диспансеризираните нараства с около 2450-2600.

ДУМА припомня, че работещите в онкодиспансерите в цялата страна, както и пациентите и граждани вече над седмица протестират срещу идеята на здравния министър Москов да слива общинските структури с държавни болници за активно лечение. Медиците са категорични, че унищожаването на диспансерното наблюдение ще влоши състоянието на раково болните.



За пореден ден работещите в старозагорския диспансер протестираха срещу сливането му с държавната болница в града

БСП прави дискусия за бъдещето на младите лекари

Дискусия "Имат ли бъдеще младите лекари в България?" организират тази неделя в Пловдив членовете на Младежкото обединение на БСП. На срещата са поканени представители на студентските съвети на медицинските университети в България, Асоциацията на студентите медици и млади лекари. Основната тема на дискусията ще бъдат проблемите на младите медици, както и възможностите им за специализация и реализация.

Двучасовата среща започва от 11,30 ч. в х-л "Санкт Петербург" и неин модератор ще е д-р Любомир Паунов, който е асистент в Катедрата по специална хирургия към Пловдивския медицински университет и член на Управителния съвет на Районната колегия на лекарския съюз в Пловдив.

Официални гости на събитието ще са д-р Емил Райнов, който е зам.-председател на парламентарната комисия по здравеопазване, както и членовете й Георги Търновалийски и Георги Гьоков. Покана за събитието са получили и представители на академичното ръководство на МУ в Пловдив.

Сред официалните лица ще бъдат проф. д-р Красимир Мурджев, директорът на МБАЛ Пловдив доц. д-р Георги Йорданов, председателят на Районната лекарска колегия д-р Георги Кръстев и кметът на Асеновград д-р Емил Караиванов.

Петима военни искат съдът да спре наредбата за пенсионирането

Петима военнослужещи обжалват Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж от 2000 г. поради противоречието ѝ с Кодекса за социално осигуряване. В делото си пред Върховния административен съд те настояват за незабавно спиране на изпълнението на наредбата. Причината е, че тази година за първи път ще излязат в пенсия военни, служители на МВР, на ДАНС, надзиратели и служители по Закона за СРС, които до момента са се осигурявали в НОИ и в универсален пенсионен фонд. Служителите от системата за сигурност се пенсионират по-рано и не са навършили изискваната възраст, затова те ще получават пенсия само от държавата, но не и от пенсионния фонд. Втората част от пенсията си, която се изплаща от фонда, те ще получат при навършване на възрастта за пенсиониране. Според обжалващите това поставяло служителите на МВР и на МО в неравностойно положение спрямо всички останали работници, осигурявани в трета категория труд. Цивилните при пенсиониране получават пълния размер на пенсията - от държавата и от пенсионен фонд. Според тях друго противоречие на наредбата е, че лицата от трета категория труд, по-голямата част от българските граждани, задължително се осигуряват за първа и втора пенсия от 2002 г., докато полицаите и военнослужещите се осигуряват в универсален пенсионен фонд от началото на 2004 г., което означава внесени осигуровки в УПФ за по-кратък период и съответно по-нисък размер на допълващата пенсия.

Фестивалът "Черноморски звуци" отново в Балчик

Сава ТИХОЛОВ

От 3 до 7 юни Балчик отново събира хорове от всички краища на Европа. Фестивалът "Черноморски звуци" дава старт на летния музикален афиш в Балчик. Фестивалната столица на Балканите ще бъде огласена от 18 артистични формации и за пръв път на събитието в Балчик ще гостуват хорове от Полша, Холандия и Хърватска.

Ваня Монева, носител на приза "Музикант на годината" за 2014 година, ще има самостоятелен концерт в рамките на фестивала с диригирания от нея хор "Космически гласове". Тя ще води и хорова работилница "Български фолклор".

Съставите ще изпълнят съвременна българска хорова музика, написана специално за фестивала от Георги Арнаудов, който ще бъде и ръководител на ателие.

Повече от 2500 любители на хоровото изкуство от 58 вокални формации от България, Украйна, Литва, Финландия, Франция, Дания, Германия, Италия, Чехия, Турция, Сърбия, Македония, Румъния и Гърция музицираха в Балчик в първите четири издания на фестивала.

Събитието ще се провежда на сцените в НЧ "Паисий Хилендарски", ДКИ КЦ "Двореца", в храма "Св. св.Константин и Елена" и пред общината в Балчик.

www.duma.bg

Калкулатор за изчисление на прогресивния данък представи БСП

С 36 лв. по-нисък ще е налогът върху средната заплата, със 154 лв. повече ще дължат депутатите

Калкулатор за изчисление на данъчната тежест при въвеждане на предлаганата от левицата прогресивна данъчна скала за доходите на физическите лица представи БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ вчера.

Лидерът на партията Михаил Миков и депутати от парламентарната група на левицата демонстрираха в парламента как всеки гражданин може да провери каква сума би дължал на държавата при удържане на данък общ доход по прогресивната скала. Онлайн калкулаторът може да бъде открит на интернет страницата на парламентарната група на левицата http://www.bsplb.com/

Миков предложи първо да се изчисли каква ще бъде разликата в данъчната тежест при депутатска заплата от 3000 лева. При сега действащото законодателство депутатите плащат 300 лева данък върху тази сума, докато при въвеждане на прогресивната скала те биха заплащали 454 лева, или със 154 лева повече.

Хората със средната за страната работна заплата от 840 лева пък ще платят с 36 лв. по-малко - 48 лева, вместо 84 лева при сегашния плосък данък. На практика всички граждани с доходи до 1500 лева ще плащат помалък данък и при тях ще остава по-голяма разполагаема сума, обясни Миков. След границата от 1500 лева данъкът постепенно се покачва.

Тъй като от БСП обвързват предложението за въвеждане на прогресивен данък и със семейно подоходно облагане, калкулаторът дава възможност и на всеки да изчисли дължимата сума в зависимост от броя на децата в семейството.

В края на април от БСП предложиха отново отмяна на плоския данък. Сега вече са прецизирани и процентите, с които ще се облагат доходите по прогресивната скала. Левицата предлага въвеждане на необлагаем минимум до размера на минималната работна заплата. За заплата до 1000 лева данъкът ще бъде в размер на 10% за горницата над минималната заплата. На практика това означава, че хората с доходи до 1000 лева ще заплащат 10% само за сумата, която надвишава размера на минималната работна заплата. 17% ще бъде данъкът за доходи от 1000 до 2000 лева, 22% за тези между 2000 и 5000 лева, 25% за доходите от 5000 до 10 000 лева и 27% за лицата с доходи над 10 000 лева.

Съответният данък е само за горницата над определените в скалата стойности.


Снимка Мариета ТОМОВА

Михаил Миков обясни, че БСП обвързва размера на данъка със семейното подоходно облагане, затова калкулаторът дава възможност на всеки да изчисли дължимата сума в зависимост от броя на децата в семейството

СПРЯХА ЕНЕРГИЙНИ МОЩНОСТИ ЗАРАДИ НИСКО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ТОК

Заради ниското потребление на ток в страната част от производствените мощности са спрени, съобщиха от Електроенергийния системен оператор (ЕСО).

В момента потреблението на ток е между 3000 и 4000 мегавата, а износът - около 600 мегавата. Това ниско потребление и малък износ са причината част от блоковете в някои от най-големите ни ТЕЦ-ове да не работят, каза изпълнителният директор на ЕСО Иван Йотов, цитиран от БНР.

"Притесненията са, че при такова потребление производството, което можем да си позволим, трябва да отговаря на него, което ще рече, че евентуално биха могли да се наложат ограничения на производствени мощности. Такива в момента ограничения има, работят 4 от 8-те блока в "Марица изток 2", два блока не работят и в "КонтурГлобал Марица изток 3", каза той.

От думите на Йотов стана ясно, че ремонтираният 5-и блок на АЕЦ "Козлодуй" няма да работи на пълна мощност - може да се наложи непълно натоварване на блока, който по план трябва да влезе в паралел с електроенергийната система на 20 май. До 700 мегавата ще бъде максимумът на натоварването на ремонтирания блок, каза още Иван Йотов.

АНГЕЛКОВА ОЧАКВА

5% ръст на френските туристи заради изложбата ни в Лувъра

През лятото България очаква ръст на туристи от Полша, Турция, Гърция, Сърбия, Македония, Австрия и Франция. За Франция се очаква ръст на туристите от 5%, особено след българската изложба на Тракийското съкровище в Лувъра. Това заяви министърът на туризма Николина Ангелкова по време на парламентарния контрол вчера в отговор на въпрос на депутата от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Красимир Янков за мерките, които ще предприеме Министерството на туризма за компенсиране на намаления брой туристи от Русия и Германия.

"Не подвеждайте с информация за допълнителни туристи от Франция. Ако има ръст от 5%, то това е свързано с чартъри, каквито няма", репликира Янков.

Ангелкова каза още, че е провела няколко срещи с представители на най-големия британски туроператор "Томас Кук", който обяви в края на февруари, че се отказва от чартърни полети до Варна поради намален интерес от страна на британските туристи. Министърът обясни, че разговорите с "Томас Кук" били конструктивни, но не е дискутирано намалението в броя на резервациите.

От отговора ви разбирам, че сте се срещали с най-големия туроператор в Европа "Томас Кук" и не сте разговаряли за брой туристи, репликира Красимир Янков. "За какво се срещате? В същото време знаете проблема на тези, които са в сектора - броят на туристите. За всички става ясно - вие не можете да управлявате! Структурира се Министерство на туризма, толкова чакано от хората, а вие нямате капацитет", заключи левият депутат.

Липсата на документация бавела регистъра на асансьорите

Липсата на документация бави създаването на електронния регистър на асансьорите в България, чрез който ще може да се упражнява контрол върху съоръженията в реално време. Това заяви в Русе зам.-министърът на икономиката Даниела Везиева, предаде БГНЕС.

Огромен проблем било намирането на документацията в собствениците, имало и много случаи, в които въобще няма информация кога е закупено самото съоръжение, преди колко години и т.н.

Очаква се все пак електронният регистър да заработи през октомври, като през лятото ще се направят тестове. Идеята на този регистър е да изсветли бизнеса в тази сфера, който 75% бил "сив".

Везиева коментира и сигналите, че хора, които се представят за служители на агенцията за надзор, искат по 40 лв. за проверка на асансьорите. "Категорично не са служители на агенцията в този случай. Процедурата е такава - председателят на държавната агенция издава заповед за това да се извършват превантивни или нарочни, или каквито и да е тип проверки, за което никой от тези, които са проверявани, не заплаща каквото и да е. Това не е услуга, която е определена с такси. Все пак е контролна функция, няма как да бъде платена", бе категорична зам.-министърът на икономиката.


Снимка БГНЕС

Даниела Везиева

ЧУЖДИТЕ ИНВЕСТИЦИИ СПАДНАЛИ ДО 53 МЛН. ЕВРО ПРЕЗ МАРТ

Преките чуждестранни инвестиции в страната през март 2015 г. са за 52,8 млн. евро, спрямот 208,8 млн. евро за март 2014 г., показват предварителните данни на БНБ.

През първото тримесечие те възлизат на 317,3 млн. евро (0,7% от БВП), като са по-ниски с 29,2 млн. евро (8,4%) спрямо януари - март 2014 г. (346,5 млн. евро, 0,8% от БВП).

За януари - март 2015 г. подстатия Дългови инструменти (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е в размер на 233 млн. евро, при



203,2 млн. евро за януари - март 2014 г.

По предварителни данни преките инвестиции в чужбина за януари - март 2015 г. се понижават с 5,7 млн. евро, при увеличение със 127 млн. евро за януари - март 2014 г. През март 2015 г. те нарастват с 12,6 млн. евро, при ръст от 18,3 млн. евро за март 2014 г.

БРЮКСЕЛ ЩЕ ПРОВЕРЯВА БЪЛГАРСКИТЕ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

Европейската комисия (ЕК) ще проверява българските застрахователни компании. През тази и следващата година целият финансов сектор трябва да бъде проверен от независими трети страни. Това заяви зам.-председателят на Комисията за финансов надзор (КФН), ръководещ управление "Застрахователен надзор" Ралица Агайн, информира iNews. По думите ѝ това може да се приеме и като аналог на стрес тестовете при банките.

В проверките ще участват и Комисията за финансов надзор (КФН), и Българската народна банка (БНБ). Такъв тест за застрахователите в България никога не е правен, каза още Агайн.

Притеснение от предстоящите инспекции не изпитват и самите компании, стана ясно от думите на председателя на Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ) и изпълнителен директор на ЗАД "Виктория" Данчо Данчев.

По думите му КФН регулира доста консервативно. Даже като гилдия често изпадаме в ситуации, при които смятаме, че сме твърде много регулирани, каза той. Данчев не е напълно сигурен каква е причината за проверката. "Мога само да предполагам, че този стрес тест е провокиран от събитията, които се развиха в банковата ни система, а застраховането е част от финансовата сфера", каза Данчев.

www.duma.bg



Снимки БГНЕС

Чилийските власти съобщиха, че по време на студентски протест в пристанищния град Валпараисо са били убити най-малко двама души. Вътрешният министър обяви, че полицията няма вина за жертвите и е започнало разследване. Задържан е и предполагаемият убиец - 22-годишен. Чилийските студенти проведоха протести в страната с искания за реформи в сектора. Според организаторите, около 150 хил. души са взели участие в протеста в столицата Сантяго

Париж се пазари с Москва

Франция предлага на Русия да разтрогнат договора за „Мистралите" срещу едва 785 млн. евро, Кремъл иска 1,163 млрд.

Франция е предала на руската страна своите предложения по разтрогването на договора за доставяне на два вертолетоносача тип "Мистрал", съобщи руският вестник "Коммерсант". Предложенията на френската страна включват връщане на Русия на около 785 млн. евро, които тя може да получи едва след като даде писмено разрешение на руското правителство за продажба на корабите на всяка трета страна без уговорки, пише вестникът.

Според "Коммерсант", Москва не е съгласна с такъв подход, тъй като "разходите и загубите" на Русия във връзка с прекъсването на договора се оценяват на 1,163 млрд. евро. Освен това няма да има никакво разрешение за реекспорт, докато парите не бъдат върнати. Според слуховете, интерес към вертолетоносачите проявява Китай.

Франция възнамерява да върне само парите, които са калкулирани в акта за приемане на работата по вертолетоносачите, докато Русия иска и средствата, изразходвани за обучение на екипажа, строителство на инфраструктура за базиране на "Мистралите" във Владивосток и дейностите по създаване специално за вертолетоносачите на палубните вертолети Ка-52К.

"Вариантът с връщане на сумата във френското предложение нас не ни устройва, което вицепремиерът Дмитрий Рогозин вече съобщи на генералния секретар по отбраната и националната сигурност на Франция Луи Готие, упълномощен да води преговорите от тяхна страна. Сега те подготвят своите аргументи", съобщава източник на вестника.

По информация на "Коммерсант", има още едно разногласие: французите предлагат рисковете и разходите, свързани с демонтажа и сваляне от кораба на руското оборудване, поставено по време на строителството, да се разделят поравно.

Москва смята, че изплащането на компенсациите трябва да е за сметка на DCNS, държавната отбранителна компания, занимаваща се със строителство на военни кораби, тъй като инициативата за разрива на споразумението идва именно от Париж.

По-рано се съобщаваше, че Русия смята за "приемлив вариант" Париж да върне сумата от 1,5 млрд. долара, платена за корабите "Мистрал", без да иска от Париж предвидените в договорите неустойки. Франсоа Оланд бе заявил, че Франция не смята за възможно да предаде на Русия военните съдове.

Първият кораб "Мистрал", който беше построен за Русия и получи името "Владивосток", беше пуснат на вода още през октомври 2013 г. и през ноември 2014 г. трябваше да бъде изпратен на Русия. В последния момент обаче Париж, подложен на сериозна критика от съюзниците си, спря предаването на кораба заради кризата в Украйна. Вторият плавателен съд, кръстен "Севастопол", трябваше да бъде получен през втората половина на 2015 г., но и неговата доставка бе спряна.

КИЕВ НАСТОЯВА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГА

Украйна ще настоява пред кредиторите си за преструктуриране на дълга. Това заяви в петък украинският премиер Арсений Яценюк, цитиран от агенция Новости.

Във вторник министърът на финансите на Украйна Наталия Яреско предупреди, че кредиторите на страната ожесточават преговорите, но изрази надежда, че те ще влязат в положението и ще проявят разбиране за това, че Киев трябва да завърши диалога си с МВФ за отделяне на извънреден транш финансова помощ за страната. От думите на Яреско стана ясно, че преговорите реално са прекратени.

По думите на премиера Яценюк правителството на Украйна твърдо стои на позицията си относно необходимото преструктуриране на външния дълг. "Украйна се намира в състояние на война, ние загубихме 20% от икономиката си и се обърнахме към кредиторите си с открита позиция относно реда и условията за преструктурирането", посочи Яценюк пред украинския парламент.

В същото време Киев ще даде 200 млн. долара за стената по границата с Русия. Това става ясно от сметките, публикувани на страницата на украинския Министерски съвет в интернет.

Поляци създадоха нова „държава"

Поляци обявиха създаването на малка "държава" в покрайнините на Хърватия, предаде АФП. Няколко седмици след провъзгласяването на Либерланд на Балканите поляци обявиха основаването на Кралство на Анклава. Малката държава е не по-голяма от 100 кв. м и е сгушена на необработваема земя между Словения и Хърватия. Нито една от двете държави няма претенции над тази територия, уверява говорителят на новата страна Пьотр Вавжинкевич. Той е открил местността, разположена близо до словенското селище Метлика и на около 50 км западно от Загреб, по време на почивка в Словения заедно със свои приятели.

Така е възникнала идеята за създаване на страна, в която всеки независимо от цвета на кожата си, от религията или националността си ще може да изразява мнението си, да учи безплатно и да печели пари, без да се притеснява, че трябва да плаща данъци, подчертава Вавжинкевич.

Италианският бизнес е в стрес от санкциите

Обстановката, свързана с антируските санкции, се отразява негативно на италианските предприятия. Това заяви в петък италианският посланик в Москва Чезаре Мария Рагалини в ефира на телевизия "Русия 24". По данни на дипломата, стокообменът между двете държави е намалял със 17 процента. "Безусловно климатът, който породиха санкциите, оказа негативен ефект. Това е преди всичко обстановката на неувереност, в която съществуват италианските предприемачи", отбеляза Рагалини.

кратки

ООН предупреждава Париж за ромите

Правозащитни експерти от ООН предупредиха Франция за третирането на ромите в страната и провала на властите да ограничат нарастването на омразата и ксенофобията, предаде АФП. Експертите подчертават, че не само мюсюлманите и евреите са обект на расистки прояви, но и ромите, повечето от които идват от България и Румъния.

Нов кръг преговори САЩ-Куба на 21 май

Нов кръг от преговори между САЩ и Куба ще има на 21 май във Вашингтон, предаде Асошиейтед прес, като се позова на съобщения на Държавния департамент и кубинското Министерство на външните работи. Разговорите се проточиха заради разногласия по въпроса за правото на американските дипломати да внасят неинспектирани доставки за посолството си, както и да пътуват из Куба без ограничения и да се срещат с граждани, включително дисиденти.

Опитът за преврат в Бурунди не успя

Извършеният в Бурунди опит за преврат изглежда беше неуспешен, след като от президентската канцелария заявиха, че президентът Пиер Нкурунзиза се е върнал в страната. Улиците на столицата Бужумбура бяха спокойни след боевете между правителствените войски и силите, подкрепящи генерал Годфроа Ниомбаре, който в сряда обяви, че отстранява президента.

Риск за над 18 хил. бебета в Непал

12 бебета се раждат на всеки час без основни медицински грижи в най-тежко засегнатите от земетресението области в Непал, съобщава УНИЦЕФ. От детския фонд на ООН предупреждават, че ако не бъдат предприети спешни мерки за възстановяване на ключовите медицински пунктове през следващите месеци, има сериозен риск за живота на повече от 18 000 бебета и майки. Всеки ден 38 новородени умират, най-често по предотвратими причини, а една жена умира от усложнения по време на раждането на всеки 8 часа.



Облекчаване на движението през демаркационната линия, разделяща Кипър, като част от пакета мерки за изграждане на доверието между двете общности бе обявено на преговорите между лидерите на двете кипърски републики Никос Анастасиадис и Мустафа Акънджъ, съобщи БНР. Премахват се формалностите и ограниченията за преминаването от кипърската гръцка част през разделителната "зелена линия" към окупираните територии

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

И Ахмети изостави Груевски

Ръководителят на Демократическия съюз за интеграция открито призова за протести срещу управлението

Дългогодишният коалиционен партньор в правителството на Никола Груевски Али Ахмети обърна гръб на партньора си. В предаването "Пътят" по Алсат-М телевизия ръководителят на Демократичния съюз за интеграция (ДСИ) призова за участие в мирните протести срещу режима в републиката. Изявлението бе направено само няколко часа след приключването на лидерската среща, в която участва и самият Ахмети с посредничеството на посланиците на ЕС и САЩ. На нея присъстваха още и Никола Груевски, лидерът на опозицията Зоран Заев и председателят на ДПА Мендух Тачи.

"В неделя всички излизайте на протести", каза Ахмети и поясни, че ДСИ подкрепя протестите, които са организирани от коалицията "Граждани за Македония".

На 17 май в Скопие ще бъде организиран най-големият протест в страната срещу режима на Груевски.

"Протестите трябва да бъдат мирни и без насилие", каза още Ахмети, чиято партия е коалиционен партньор на Никола Груевски от 2006 година.

В четвъртък лидерите на основните партии се срещнаха в опит да намерят изход от кризата, но конкретен резултат не бе постигнат. След боевете в Куманово премиерът Никола Груевски и лидерът на опозицията Зоран Заев се съгласиха да разговарят, но само в присъствието на американски и европейски представители. Груевски премина безмълвно пред шпалир от над 20 камери. Последваха го албанските лидери Тачи и Ахмети. Последен пристигна шефът на социалистите Заев. В крайна сметка лидерската среща приключи без резултат. Всички участници в преговорите останаха на своите позиции и не се постигна решение на политическата криза. Премиерът Груевски отсече, че оставката му не е на дневен ред, а Зоран Заев отново настоя за предсрочни избори. Албанските партии след двете оставки в кабинета се обявиха за промени в състава на сегашното правителство. Посредниците в преговорите - посланиците на САЩ Джес Бейли и на ЕС Аиво Орав, напуснаха срещата, без да дават изявления.

В понеделник ще има нова среща, а дотогава всички ще работят върху документ за постигане на споразумение.

Междувременно в своето интервю Али Ахмети призна, че неговата партия през последната година е общувала с групата, която нападна Куманово и при която загинаха 8 полицаи, а други 37 бяха ранени в неделя. Според него от ДСИ "са се опитвали да обяснят на членовете на групата значението на Охридския договор". "Нашите усилия да ги разубедим да не предприемат подобни действия се провалиха", каза още Ахмети. Лидерът на ДСИ каза, че не знае как тази група е пристигнала в Куманово и защо е планирала подобни нападения. Той призна, че лично е познавал част от хората, членуващи в тази група и е преговарял с тях в неделя по време на въоръжения сблъсък.

Македонски издания пък съобщиха, че вече бившият директор на спецслужбите в страната Сашо Миялков е сред организаторите на терористичното нападение в македонския град Куманово. Медиите цитират свои източници в службите. Миялков подаде оставка след разразилия се скандал с изтеклите записи на Зоран Заев.

В същото време председателят на парламентарната комисия за контрол на специалните служби в Албания съобщи, че има информации за връзки между македонски агенти и граждани на Косово. Целта на тези контакти е била да се направи опит за дестабилизация на Република Македония. Пред албанската телевизия "Топ Ченъл" председателят на комисията разкри, че тази информация е потвърдена от Агенцията по разузнаване на Косово. За тези връзки са били информирани президентът на Косово Атифете Яхяга, премиерът Иса Мустафа и вътрешният министър Скендер Хусени.

Междувременно в Скопие продължава компроматната война. След многобройните разкрития на лидера на социалистите за корупция във властта, управляващите пък пуснаха запис, на който се вижда, че Заев иска подкуп.

Дачич:

СЪРБИЯ СЕ ИНТЕРЕСУВА ОТ „ТУРСКИ ПОТОК"

Сърбия има интерес към участие в проекта за строителство на газопровода "Турски поток". Това заяви сръбският министър на външните работи Ивица Дачич след среща с руския си колега Сергей Лавров в Белград, предаде ТАСС.

"В този момент ние можем да изразим готовност да участваме в този проект, доколкото имаме необходимост от надеждно снабдяване с газ", подчерта министърът, добавяйки, че щом няма да има "Южен поток", Сърбия е заинтересувана от други варианти".

"Ние искаме да участваме в този проект", увери Дачич и призова Европейския съюз "да навлезе в същността на проблема още от самото начало". "Не бихме желали след няколко години да се стигне до там, че да настъпи зима и да няма газ през Украйна, а ние да изясняваме кой е виновен", подчерта сръбският външен министър.

Реализирането на проекта "Турски поток" ще спомогне за укрепването на енергийната сигурност на Европа. Това заяви от своя страна руският външен министър Сергей Лавров. "Ако ЕС базира своя подход на реалистични оценки на ситуацията, на своята заинтересованост, то в Брюксел трябва да подкрепят тези преговори (за "Турски поток") и да дадат своя принос в реализацията на тази идея", отбеляза министърът. "Никого за нищо не принуждаваме. Предложенията ни са на основата на тези възможности, които сега имаме, и на основата на договорките, които вече сме постигнали с Турция. Усещаме интерес от страна на Гърция, Македония, Сърбия, Унгария и други страни", добави Лавров. По думите му, сега най-важното е да се разгледат всички аспекти от гледна точка на логистиката и финансирането. "С това сега се занимават представители в съответните държави, които отговарят за енергийното и по-конкретно газовото сътрудничество", добави руският министър.



Снимка БГНЕС

След като се провали "Южен поток", Сърбия е заинтересована от други енергийни проекти, заяви Дачич при срещата си с Лавров

ЛОНДОН ИСКА БЪРЗО УРЕЖДАНЕ НА ОТНОШЕНИЯТА С ЕС

Великобритания иска да постигне ново споразумение с Европейския съюз възможно най-бързо, каза външният министър Филип Хамънд, цитиран от в. "Файненшъл таймс".

Консервативната партия на премиера Дейвид Камерън спечели абсолютно мнозинство на общите избори миналата седмица. Камерън обеща да предоговори отношенията на Великобритания с ЕС, преди британските избиратели да решат на референдум в края на 2017 г. дали страната да остане част от блока на 28-те.

Хамънд заяви в кулоарите на среща на външните министри от НАТО в Турция, че промяна в основополагащите договори на ЕС сама по себе си не е политическа цел на правителството му. Думите му откриват възможност за поизобретателни юридически решения, с които да се задоволят исканията на Обединеното кралство - решения, които биха избегнали продължителен процес по промяна на договорите, пише "Файненшъл таймс".

ВЪНШНИТЕ МИНИСТРИ НА НАТО ПЯХА „WE ARE THE WORLD"

Външните министри на страните от НАТО се събраха на сцената и изпяха заедно хита на Майкъл Джексън и Лайнъл Ричи от 1985 г. "We Are The World" по време на работна вечеря в турския град Анталия снощи, предаде Ройтерс.

В края на вечерята турският външен министър Мевлют Чавушоглу се качи на сцената, за да благодари на групата, която забавлява министрите. След като оркестърът предложи да изпълни една последна песен, той покани колегите си да се присъединят към него на сцената.

Гръцкият външен министър Никос Кодзиас бе първият, приел предизвикателството, последван от генералния секретар на НАТО Йенс Столтенберг и върховния представител на ЕС за външната политика и сигурността Федерика Могерини.

Багдади зове мюсюлманите да се бият за ИД

Групировката "Ислямска държава" (ИД) разпространи аудиопослание на лидера си Абу Бакр ал Багдади, за когото преди време беше съобщено, че е ранен. Гласът от записа, поместен на сайтове на екстремистите, прилича на гласа на Ал Багдади, но засега не може да се каже със сигурност дали наистина говори той.

Мъжът от записа призовава всички мюсюлмани, където и да живеят по света, да грабнат оръжия и да се бият на страната на провъзгласения от групировката халифат. Мюсюлманите са призовани да отидат да живеят в халифата, обявен от ИД, и да се включат в борбата на джихадистите, където и да се намират по света, понеже това било "дълг на всеки мюсюлманин".

"Ислямът никога не е бил религия на мира. Ислямът е религия на борбата", казва Ал Багдади и добавя, че войната, която сега водят джихадистите, не била война само на ИД, а на всички мюсюлмани.

Ал Багдади заклеймява арабските лидери, нарича ги "кучета пазачи" и казва, че войната в Йемен ще сложи край на управлението на саудитското кралско семейство.

Ден по-рано джихадисткото въоръжено движение "Ал Мурабитун" на алжирския ислямист Мохтар Белмохтар се врече във вярност на ИД. Движението се зароди през 2013 г. от сливането на две джихадистки мрежи – Движението за единство и джихад в Западна Африка, една от джихадистките групи, контролирали Северно Мали в продължение на една година от 2012 г. до 2013 г., и предишната групировка на Мохтар Белмохтар, която организира атака срещу газово находище в Алжир, приключила с убийството на десетки хора.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

„УОЛСТРИЙТ ДЖЪРНЪЛ”:

Несигурно е бъдещето на новия израелски кабинет

Заради крехко мнозинство и липса на ясна визия може и да не издържи цял мандат

Израелският парламент одобри новата управляваща коалиция на министър-председателя Бенямин Нетаняху, поставяйки официално началото на правителство с крехко мнозинство, което дава на премиера малко възможности за маневриране във вътрешен и международен план, пише американският в. “Уолстрийт джърнъл”. Новият кабинет бе гласуван с 61 гласа “за” при 59 “против” в 120-членния Кнесет.

Встъпването в длъжност на новото правителство слага край на продължилите седмици мъчителни преговори с коалиционни партньори и членове на партията “Ликуд” на самия Нетаняху. Неочаквано трудната задача за изграждане на коалиция е сигнал, че може би предстои несигурно бъдеще за новото правителство, което ще бъде изправено пред постоянна заплаха от рухване. Следващите избори са предвидени за края на 2019 г., но малцина вярват, че сегашното правителство ще издържи толкова дълго, отбелязва вестникът.

Новият кабинет на Нетаняху също така е изправен пред все по-голяма дипломатическа изолация. Правителството продължава да разширява еврейските селища на Западния бряг, а в края на предизборната кампания израелският премиер каза, че създаването на палестинска държава не е възможно в обозримо бъдеще - развитие, което тревожи както врагове, така и съюзници, коментира изданието.



Новият кабинет на Нетаняху е изправен пред все по-голяма дипломатическа изолация

Трийсет и четвъртото правителство на Израел и четвъртото, съставено и оглавявано от Нетаняху, положи клетва в четвъртък, но се оказва, че опитът не е гаранция за подобрение и извличане на поука от минали грешки, посочва израелският в. “Аарец”. Новият управленски състав на Нетаняху е правителство с подронени ценности и неясни цели. Увеличаването на броя на членовете на кабинета е проблематично, а същото важи за редица от самите назначения, изтъква изданието.

Главният прокурор Йехуда Вайнщайн изрази резерви към даването на министерски постове на Арие Дери и Йоав Галант, въпреки че не ги определи за негодни да заемат длъжност в правителството. Но проблематичните министерски назначения не свършват дотук. Нетаняху настояваше да се дадат правилните постове на всички неправилни хора. Нафтали Бенет, който е представител на десния, ултранационалистически екстремизъм, ще бъде министър на образованието. На Айелет Шакед, за която принципите на разделение на властите и независимост на съдебната система са излишни превземки, беше поверено Министерството на правосъдието. Ури Ариел, който редовно действа в подкрепа на разширяване на селищата и укрепване на окупацията, ще оглавява Министерството на земеделието. А Мири Регев, за която невъздържаността е форма на изкуството, беше определена за министър на културата и спорта, посочва вестникът.

Премиерът Нетаняху поема и портфейлите на министър на външните работи, на здравеопазването и съобщенията.

Според “Аарец” новото правителство на Нетаняху няма истинска обща платформа, а единствената му цел е оцеляването. Израел не може да си позволи да губи повече време. Приключването на окупацията и борбата за демократичния характер на държавата трябва да бъде главният приоритет на цялото ръководство. Четвъртото правителство на Нетаняху е лишено от визия и каквито и да е нови положителни послания. Само можем да се надяваме, че то няма да просъществува дълго, пише в заключение вестникът.



Снимки БГНЕС

Със запалени факли палестинци излязоха на марш на площад “Арафат” на Западния бряг, за да отбележат 67-ата годишнина от т.нар. “Накба” (катастрофа) - създаването на държавата Израел през май 1948 г.

ОБАМА: ИЗРАЕЛ ДА ПРИЗНАЕ ПАЛЕСТИНА

САЩ все още вярват, че дългосрочната сигурност на Израел ще бъде постигната най-добре чрез постигането на споразумение за признаването на Палестина, заяви американският президент Барак Обама, предаде АФП. “Аз продължавам да вярвам, че решението за “двете държави” е не само абсолютно жизненоважно за мира между израелци и палестинци, но и за дългосрочната сигурност на Израел като демократична и еврейска държава”, заяви Обама.

Припомняме, че преди броени дни Ватикана призна държавата Палестина в договор. Светият престол споменава Палестина от 2012 г., но сключеният в сряда договор, отнасящ се за дейностите на църквата в контролираните от палестинската власт райони, бележи по-официално признаване, за което служители на Ватикана казват, че се надяват да бъде от полза за израелско-палестинските отношения в бъдеще.

„ФАЙНЕНШЪЛ ТАЙМС”:

Бокова е фаворит да оглави ООН

Българката Ирина Бокова, която в момента е директор на ЮНЕСКО, е най-вероятният нов генерален секретар на ООН. Тя се очертава като фаворит на изборите, които ще се проведат през 2016 г., пише Дейвид Кларк от “Фондация Русия” в блог на “Файненшъл таймс”.

Бокова има много преимущества – солиден опит в ООН, образование, получено в Москва и Вашингтон, а освен това говори свободно френски език. Твърди се, че тя е приемлив кандидат за САЩ и е номинирана от българското правителство – едно от малкото в региона, които поддържат близки отношения с Русия. Източници посочват, че тя има още подкрепата на Полша, която сега е регионален лидер.

Всички сериозни съперници на Бокова от Източна Европа са мъже. Останалите дами са от други региони като Латинска Америка например. Най-често споменаваното име на жена кандидат е Хелън Кларк – бивш премиер на Нова Зеландия и сега ръководител на програмата за развитие на ООН. Тя също има богат опит в ООН, но нейното настояване за реформиране на Съвета за сигурност може да се обърне срещу нея.

Заради факта, че Нова Зеландия принадлежи към западния свят обаче, кандидатурата й може да не удовлетвори желанието на развиващите се нации за скъсване с модела от миналото, в който доминираха англоезичните страни.

Преди дни друго издание - американското “Политико”, пък посочи българския еврокомисар Кристалина Георгиева като възможен кандидат за генерален секретар на ООН. “Бързият й възход кара мнозина да се питат дали Кристалина Георгиева няма да се опита да поведе ООН, след като генералният секретар Бан Ки-мун напусне поста си в края на 2016 г. Очаква се тази позиция да отиде при кандидат от Източна Европа”, се казва в обширната статия на журналиста Раян Хийт, която е под заглавие “Главният оперативен директор на Европа”.

Пред Кристалина Георгиева стоят три основни предизвикателства за заемането на най-високия пост в ООН, пише той. По думите на дипломат от световната организация, страните в Източна Европа още не са започнали своя ефективна кампания, за да си гарантират, че техният кандидат ще успее. Те не са готови за договаряне на размяната на гласове в Общото събрание на ООН и не могат да отговорят на основни въпроси дали помежду им има консенсус.



Вторият аргумент е това, че България вече има свой кандидат за генерален секретар на ООН в лицето на генералния директор на ЮНЕСКО Ирина Бокова. “Така че на Георгиева може да й се наложи първо да побеждава вътрешен човек от собствената си страна”, се казва в публикацията. За да успее един кандидат, той/тя трябва да е приемлив и за САЩ, и за Русия. Тук Кристалина Георгиева има добри позиции, тъй като в продължение на 4 години е управлявала отношенията на Световната банка с Москва, допълва изданието.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

Д-Р ЕВГЕНИЙ КАНДИЛАРОВ:

Информацията и преговорите за ТТИП са почти тайна

Много е важно споразумението да бъде обсъдено в Народното събрание, казва председателят на „Солидарно общество”

Интервю на Светла ВАСИЛЕВА

□ *Г-н Кандиларов, българите още не са наясно какво ги очаква от готвеното споразумение за Трансатлантическа търговия, инвестиции и партньорство (ТТИП), но апологетите му инвестират значителни средства в рекламна кампания. Тази седмица в един и същи ден имаше две дискусии за него, организирани от неправителствени организации - в БТА и в парламента. В началото на седмицата в Брюксел се проведе специален семинар за медии. Какво трябва да направим, така че гласът на онези, които имат резерви и аргументи “против”, да бъде чут?*

- Не само българите не са наясно какво да очакват от ТТИП. Информацията за това споразумение е твърде оскъдна и това е следствие от начина, по който вървят преговорите още от самото начало в пълна непрозрачност. Самите европейски депутати нямат пълен достъп до информация. Материалите, свързани с процеса на преговорите, се крият. Могат да се ползват при определени много специални ограничителни условия. Всичкото това буди тревога за това, че в крайна сметка нещата, които се договарят, са в много по-голяма дълбочина, отколкото ни се представят, казвам го на база информациите, които излизат на повърхността. В България за съжаление голяма част от хората смятат, че темата не ги засяга, тъй като поскоро излизат чисто икономическите специфики на това споразумение и то частично, докато според мен става въпрос за доста по-голям обхват, който ще засегне социалните пластове в ЕС, ще засегне сфери, които ние отдавна - ЕС като цяло се бори да ги изкара извън пазара, т.е. извън чисто пазарната логика. За съжаление от това, което до момента изтича като информация, от него става ясно, че доминиращата философия на споразумението е изцяло неолиберална, т.е. стремежът е да се предоговорят отдавна вече установени стандарти на живот, на заплащане, екологични стандарти, неща, които ще засегнат голяма част от гражданите на ЕС.

□ *Според вас коя е най-голямата заплаха?*

- Трудно ми е да преценя. Поради тази причина провеждаме и подобен тип дискусия, която се надявам, че ще е първата крачка към по-широк обществен дебат. Преди няколко седмици със съдействието на фондация “Фридрих Еберт” и “Солидарна България” беше изготвен един доста подробен доклад, свързан с евентуалните последици от прилагането на ТТИП в случай, че бъде прието в този му вид, който не получи широка медийна гласност.

□ *Нека назовем нещата с истинските им имена - този анализ въобще не беше отразен в медийното пространство, освен във в. ДУМА. Нещо повече, имаше скандал в едно телевизионно студио при опита докладът да бъде предаден от председателя на “Солидарна България” на министъра на икономиката чрез негов съветник.*

- Да, така беше.

□ *Това е много показателно за отношението на властта към ТТИП, понеже съветникът, който отказа да предаде доклада - Владимир Каролев, е неин представител.*

- Точно така. Като цяло лобистите на това споразумение защитават коренно различни от нашите тези. Форумът в Народното събрание в комисията по външна политика е организиран от различна от нашата неправителствена организация - Европейския съвет по външна политика. Позицията на лобистите за подписване на ТТИП е защитавана от представители на българското правителство, тъй като основният доклад там е на министър Божидар Лукарски.

> **Споразумението е изцяло неолиберално, целта е да се предоговорят отдавна вече установени стандарти на живот, на заплащане, на екология**



Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ЕВГЕНИЙ КАНДИЛАРОВ е роден през 1980 г. Доктор по история, специалност съвременна българска история към Историческия факултет на СУ “Св. Климент Охридски”. Специализирал е във Факултета по политически науки и икономика на университета “Мейджи” в Токио, в Японския езиков институт - Кансай, и в “Технологичен университет Нагаока”. Автор на две монографии. Председател на фондация “Солидарно общество”.

□ *Тяхната теза, която стана публична и на пресконференция на Института за пазарна икономика (ИПИ) миналия месец, е, че с подписването на ТТИП ще се увеличи износът, ще има американски инвестиции, нови работни места и тук ще настъпи същинско благоденствие. Само че как ще се случи това, след като ние знаем и виждаме, че българската икономика е в будна кома?*

- Оказва се, че негативните последици от подписването на ТТИП са много по-големи за малките държави, такива като България и подобни на нас, и това ще става все по-ясно. Аз все пак се надявам, че здравият разум ще надделее, а освен това и публичността на подобен тип дискусии ще доведе до ангажиране на все повече и повече организации, структури, граждански активисти и отделни хора.

□ *Имам усещането, че по тези форуми се събират ограничен кръг хора, нещо като елитен клуб, който не разширява влиянието си. Основание за подобно твърдение ми дават и едва 5500 подписа, които са събрани от България в общоевропейската подписка срещу ТТИП при квота за страната 12 750. Някак обществото е “глухо” и няма чуваемост.*

- Съгласен съм. Така е. Трудностите идват от доминацията в обществото пространство на друг тип организации, които лобират в полза на ТТИП.

□ *А не ви ли се струва, че има и друго. Всичко, което е свързано с ЕС, българите не го възприемат като нещо, което ги засяга пряко. Брюксел е някак много високо и далече за повечето хора и не го усещат като непосредствено значим за всекидневието им, което знаем какво е.*

- Да, така е, дистанцията е голяма. Но тук е и ролята на организации, структури и граждански активисти. Ние като експертна общност с формите, с които разполагаме - дискусии, кръгли маси и прочие, да направим каквото можем. Тук искам да отбележа голямата роля на българските депутати. Тук е моментът да подчертая, че БСП е единствената политическа партия в страната, която излезе с официално становище веднага след парламентарните избори миналата година - декларация на Националния съвет. Доколкото ми е известно, друга парламентарна сила не е излязла с такова становище. Много е важно обаче ТТИП да стане обект на дебат в самото Народно събрание.

□ *Не мислите ли, че е необходима доза по-агресивно говорене по темата?*

- Съгласен съм. Не само нашите национални депутати, това трябва да бъде посилно застъпено и в самия Европейски парламент, където българските депутати също трябва да използват възможностите, които им предоставя средата.

□ *На мен ми се губи позицията на ПЕС. Имаше едно очакване, че позицията им ще бъде обявена през април, но това не се случи.*

- Да, такава изразена няма до момента, но по всяка вероятност в края на този месец тя ще стане факт. На мен ми се струва, че нашата роля е в това да предизвикаме по-широк обществен дебат и да ангажираме в това публично говорене по-широк кръг експерти от научните среди, университетите, работодателските организации, бизнеса - и този, който се занимава с търговия и другия, който произвежда.

□ *Синдикатите също мълчат, все едно няма такива?*

- КНСБ излязоха със свое становище преди две седмици, в което са записани исканията на синдиката към управляващите по отношение на споразумението. В него заявяват, че ако исканията им не бъдат приети, то следва българските евродепутати да не го подкрепят в Европарламента, а държавата да не ратифицира ТТИП. В случай на неприемане на условията им, свързани със защита на социални и трудови права, както и със запазване нивото на безопасност на храни, химични вещества и защита на околната среда, синдикатът запазва правото си да организира протести.

□ *Не мислите ли, че няма да можем като барон Мюнхаузен сами да се измъкнем от блатото. Ще ни е необходима и помощ отвън - някаква колаборация в добрия смисъл на думата.*

- Това, което мога да кажа в качеството си на председател на фондация “Солидарно общество”, е, че работим именно в такава насока и това няма да бъде последният форум, посветен на тази тематика. Разчитаме и на медиите да отразяват това, което се случва.

> **Негативните последици от подписването на ТТИП са много по-големи за малките държави като България**

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

Еволюцията на АБИТУРИЕНТА



С гръм и трясък младите хора у нас прекрачват прага на зрелостта

Отново е май. Месецът на пищните ревюта по улиците, съпроводени от клаксони, висящи и стърчащи от шибидаците на колите млади хора, балони, музика, тълпи роднини и приятели... Е, балове! Традиционното забавление за абитуриенти, родители, приятели, непознати и най-вече за съседи. Повод за няколкомесечни трескави обиколки по моловете, безумни покупки, рев и клюки... Направо мини сватби, макар че някои са повече от мини. Като добавим и почерпките, всичко се превръща в приключение.



Ина МИХАЙЛОВА

Рокли, ризи, костюми, обувки, чанти, лъскави автомобили (мотори, пожарни, коне, файтони, автобуси, каруци и пр. екзотики) с прилежащите към тях шивачки, гримьори, фризьори, шофьори, музиканти, сервитьори и пр., преобразяват довчерашните ученици в... Сложно е да се каже. За един ден и една нощ нашите деца бързо порастват, за да заприличат (една част от тях) на престарели дами, пищни мамчета или попфолк звезди. Цялата модна индустрия сякаш се надпреварва да реализира върху и за сметка на младите хора собствените си кошмари. Защо ли?

Лудницата завършва за една вечер, най-много две. За радост или ужас на публиката, станала свидетел на панаира на суетата и хоровото броене до прегракване от 1 до 12 на абитуриентите. Казано на по-прост български език - зрелостниците. Така се и предполага, че младите хора стъпват на пътеката на зрелостта. И би следвало да го направят още в деня, в който казват официално "довиждане" на училищната скамейка. Сякаш обаче с всяка изминала година в последните 25 абитуриентите се надпреварват кой повече ще изтрещи. Лудо състезание по парвенющина, простотия и перверзен лукс. Обикновено за сметка на злощастните родители, които с цената на опънати до скъсване нерви, кредити и солидна доза примирение търсят изход от създалата се ситуация. За да потвърдят наложилия се в последните години принцип "богати абитуриенти - бедни студенти".

Разорението на родителското тяло се оформя, освен от пищните тоалети, и от скъпите подаръци. Айфони, мотори, коли, бижута, апартаменти, екскурзии зад граница успешно конкурират силикона и пластичните операции.

Бурна вечер в избрано заведение срещу солиден куверт, алкохолна интоксикация, обичайни фишове от КАТ и тридневен релакс - така обичайно абитуриентите прескачат в света на големите.

Баловете от 60-те и 70-те години са доста скромни на фона на днешните експлозии, а пазаруването от ЦУМ преди 40-50 години - приключение за живеещите в провинцията. Противно на днешните макиажи, младите момичета тогава блестят с неповторимата естествена красота на младостта. Майка ми например отишла на бала с рокля, ушита по поръчка, обувки от ЦУМ и каруцата на дядо си. Била най-красивата в селото. А той подковал лично двата коня и ги украсил с пискюли. Имало много цветя и специален букет за класната...

Усмихвах се, когато слушах тези разкази. Моят бал беше през 1989 г. Готови рокли почти нямаше, шиеха се по поръчка. Асеновград още не беше станал "Мека" на абитуриентите и булките. Обувките купихме от София, чантичката - от Шумен, роклята - от Правец. Случайно. Самият бал, чакан с нетърпение, се оказа паметен. Всички бяхме красиви и истински, с различни на цвят рокли. Бяхме свалили униформите, които още на другия ден усетихме, че ни липсват. Не като дрехи...

В последния учебен ден надписахме за спомен ризите си, а през нощта извършихме най-голямото прегрешение, което всяка година правеха абитуриентите в малкия ни град. Облякохме голата жена от шадравана в центъра с ученическа униформа. Момчетата извършиха традиционния ритуал "пеперуда" с ученическите си сака. Това означава да хванеш двете поли на сакото и с решително рязко движение да разпориш дрехата по целия гръб...

На 24 май (друга дата за бала беше немислима!) цяла нощ танцувахме и се забавлявахме. Повечето нямаха гаджета, но кавалерите бяха по двама за едно момиче. Никой не се напи, въпреки че алкохол имаше в промишлени количества. На сутринта по традиция посрещнахме изгрева на градския басейн. После с обувки в ръка тръгнахме да се прибираме. Край нас спря автобус, миньорите отиваха на работа първа смяна. Вратата се отвори и ни поканиха да се качим - съжалиха ни, че едва вървим... Сместихме се на седалките, постлаха вестници върху тях, за да не изцапаме балните рокли, и ни извозиха до домовете. Гледаха ни с умиление и се радваха.

Дните около бала бяха съпроводени от серенади под прозорците на любимите ни учители. Всички се подготвяха старателно - беше събитие за града. Чакаха ни и си говореха с нас за първи път като с големи хора. Чувствахме се особено.

След нас баловете започнаха да изглеждат различно... Мутрите и чалгата преобразиха света ни. Дрехите, косите, поведението на младите хора претърпяха... еволюция. Копи пейст, копи пейст и кич, кич, кич... Поп-фолк саундтракът се настани навсякъде. Силната музика от автомобилите с висящи абитуриенти се допълваше от чалгарски състави и цигански маанета. И "вафлички" в косите, и рокли без плат или такива само с финтифлюшки, пера и златничко, и тонове грим. И ний - безброй жертви на цялата безвкусица.

Е, не всички млади хора бяха и са покосени от суетата и показността. Зависи от училището, града, родителите, възпитанието, обществото... Мнозина избират да инвестират заделените средства за балове в екскурзии, летни почивки, езикови школи. Все повече стават поддръжниците на благотворителните каузи в подкрепа на болни и бедни деца. Кампаниите на бала с тениска привличат все повече млади хора.

Наслаждаваме се тези дни отново на цялото умопомрачение... И на усещането, че сме пропуснали нещо важно - да подготвим себе си и новите пораснали за Живота...

Ама какво запричахме на БСП - "бесни страшни пенсии"...

Сега ви е времето, абитуриенти! Веселете се, купонясвайте, забавлявайте се като за последно. И после ще има забавления, но сега моментът е идеален. Какво - да оставите тези преди вас или след вас да ви засенчат?

На добър час!



Ала "Райна Княгиня"...



Абитуриенти от 15 града в страната казаха "не" на суетата в името на добрината и в последния си ден в училище облякоха тениски вместо лъскави тоалети. Кампанията "Панаир на добрината" се провежда за втора поредна година и е в подкрепа на социално значима кампания. Т.г. средствата са за децата, болни от муковисцидоза



Преди 50 години...

Снимки Мариета ТОМОВА





Анатолий СТАНКУЛОВ



Вчера в парламента...

Закъснялото признание



МИЛЕНА НИКОЛОВА

С около година закъснение премиерът Бойко Борисов и икономическият министър Божидар Лукарски прозряха, че икономиката ни не може да се развива без Русия. Само допреди месеци българската страна обясняваше как ще противодейства на руската заплаха с алтернативни решения. Едно от тях беше да заменим "Южен поток" с измисления "хъб", руските туристи трябваше да бъдат подменени с английски социалнослаби пенсионери, а крехкият ни износ на стоки към Русия да бъде пренасочен към Западна Европа. Месеци по-късно резултатът за българската икономика от санкциите срещу Русия вече са налице, бедните английски туристи не са достатъчно, а вместо ние да изнасяме селскостопанска продукция, сме залети от европейски износители, също страдащи от санкциите срещу Русия.

Вчера Лукарски заяви, че се планира негово посещение в Москва заради предстоящото през октомври заседание на българо-руската междуправителствена комисия. Само да напомним, че правителствени лица от Гърция, Унгария, Австрия вече направиха пътека до Кремъл, за да намерят възможности за износ на земеделската си стока по начини, които не нарушават санкциите. Работят по този въпрос от месеци насам, без да се ослушват и да чакат някакви дежурни срещи за края на годината. Да напомним още, че енергийният министър Теменужка Петкова пътува от декември 2014 г. към Москва, да да уреждa въпроса с "Южен поток". Още я чакаме да пристигне там за среща с руския й колега Александър Новак. Толкова по въпроса за намеренията на тази власт да има отношения с Русия, които съответстват на историята на връзките между двете държави.

Рекапитулацията заради типичния за политическия ни елит слугински синдром е със знак минус за държавата. Поредното потвърждение пак вчера ни даде премиерът Борисов. От една страна, той нарече руския народ "братски", от друга страна, каза, че по въпроса за санкциите няма да има различна позиция от тази на ЕС и НАТО. Т.е. той декларира, че няма да имаме самостоятелна политика. Е, тогава Лукарски за какво да ходи до Москва?

Когато големите сили спорят, малките държави обикновено страдат. Но има и малки народи, които не губят посоката на националния си интерес и не се движат напред, водени от желанието да обслужат някой друг. Историческа практика, в която нашите политици трябва да бъдат специално обучени. Щото им берем срама след това.

Пропаганда ли?



СВЕТЛАНА ВЕЛЕВА

Всяко пропагандиране на драматичен спад в туризма не само не е полезно, но вреди на бранша, изока вчера министърът на туризма Николина Ангелкова. И призова да не се спекулира с цифрите. България била в топ 10 на предпочитаните държави от руснаците и първоначалните данни за спад на руските туристи не били оправдани, сочели руските сайтове. Това била достоверната информация, не трябвало да слушаме родните браншови организации, които са над 2000. Нищо, че предварителните резервации на туроператорите са с 25-30% по-ниски от обичайните за периода. Разбираемо е предвид крайно недружелюбната атмосфера, създавана от управляващите. Това не са адекватни данни, твърди обаче Ангелкова от парламентарната трибуна.

Наши хотелиери прогнозират до 160 млн. евро загуби за туристическия сезон на база по-ниските записвания. Не ги слушайте, това е "пропаганда", казва Ангелкова. Спорна била и нуждата от компенсации от ЕК за туристическия сезон, защото ставало дума за недокументирани загуби. А и министерството било провело редица акции, които драстично се различават от тези в предходните години. Правим всичко възможно, за да редуцираме спада, уверява Ангелкова. Какво, освен популистко говорене и нищонеказване, правите?

Успешно сме били участвали в рекламна кампания по четирите европейски тв канала. Всъщност такава реклама на родния туризъм се прави традиционно, нито мярката е нова, нито е дала по-различни резултати. По отношение на руския пазар - не са правени допълнителни акции, освен стандартните. Облекчението при издаване на визи за руснаци започна преди година. Ангелкова да не си приписва заслугите за топлата вода, само защото е добавила по-добри кранчета.

Записванията от Латвия и Литва били с 40% повече. Всъщност от тези държави традиционно има силно присъствие, а за същия месец м.г. записванията на туристи от тези страни по Южното Черноморие бяха с над 50% повече в сравнение с лято 2013. Поне се информирайте за сектора, който управлявате! Защото това вашето ще излезе не просто манипулация, а тревожно невежество. От Франция се очаквали 5% повече туристи заради изложбата в Лувъра. Да, но увеличение на чартърите няма. Другата, посочена от Ангелкова мярка - разговорите с най-големия британски туроператор у нас "Томас Кук" - също е въздух под налягане. Неотдавна главният му мениджър, именно на среща с Ангелкова, категорично отказа да възстанови чартърите до Варна заради липса на интерес от страна на британските туристи. Напълно адекватно звучи въпросът: ако се провали туристическият сезон, защото не са взети адекватни мерки, ще си подадете ли оставката?

Датата 16

1831 - РАЖДА СЕ ДЕЙВИД ХЮЗ, ФИЗИК, СЪЗДАТЕЛ НА МИКРОФОНА (УМИРА 1900 Г.). Британецът е автор на изобретения в областта на електротехниката. През 1855 г. получава патент за печатащ телеграфичен инструмент. Въвежда термина микрофон. През 1878 г. проектира прототип на микрофон, станал основа за гласовата телефония.



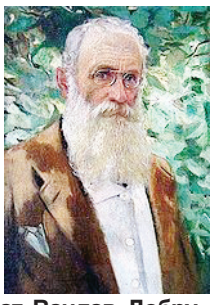
1861 - УМИРА ИВАН ДЕНКОГЛУ, БЪЛГАРСКИ ВЪЗРОЖДЕНЕЦ (Р. 1781 Г.). През 1844 г. основава в Московския университет стипендиантски фонд, с помощта на който получават висше образование много български младежи. Със средства на Иван Денкоглу през 1849 г. в София е построено училище. Подкрепя материално Габровското училище, Свищовското читалище и др.



1921 - РАЖДА СЕ ЧАВДАР КЮРАНОВ, СОЦИОЛОГ, ПОЛИТИК (УМИРА 2004 Г.). Доктор на философските науки, професор. Един от основателите на Клуба за подкрепа на гласността и преустройството (1988), зам.-председател на БСП, председател на Обединението за социална демокрация в социалистическата партия. Бил е представител на България в Икономическата комисия на Европа към ООН в Женева, зам.-председател на Международния съвет по социални науки към ЮНЕСКО, депутат в четири НС. Автор на научни публикации по социология на труда.



1938 - УМИРА ИВАН МЪРКВИЧКА, БЪЛГАРСКИ ХУДОЖНИК ОТ ЧЕШКИ ПРОИЗХОД (Р. 1856 Г.). Рожденото му име е Ян Вацлав Мъркавичка. През 1881 г. идва в България по покана на румелийското правителство и е назначен като учител в Пловдив. Там 15 години по-късно основава Рисувално училище, на което става пръв директор. Заедно с археолога и нумизмат Вацлав Добруски са автори на тогавашния герб на България.



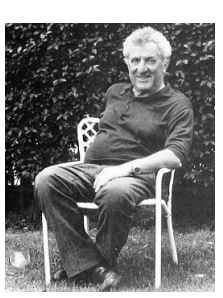
1955 - УМИРА СВЕТОСЛАВ ОБРЕТЕНОВ, КОМПОЗИТОР (Р. 1909 Г.). Композира хорови песни, симфонични и вокално-инструментални творби. След 9 септември 1944 г. е пръв ръководител и диригент на Държавния радиохор, днес Българска хорова капела, носеща неговото име. Диригент на хор "Кавал". Известен с песните "Бий врага", "Борба за мир", с кантатите "Димитровска родина", "Запей, наш бащин край", "Радост иде", с ораторията "Партизани" и др.



1960 - АМЕРИКАНЕЦЪТ ТЕОДОР МЕЙМАН ДЕМОНСТРИРА ПЪРВИЯ ЛАЗЕР. Това става в лаборатория в Малибу, Калифорния. Лазерът е рубинов кристал с оптично напомпване. Първият лазер в България е пуснат четири години по-късно - през 1964 г. Той също е рубинов. България има сериозен принос в развитието на лазерната техника. У нас е пуснат първият лазер с пари на меден бромид от акад. Никола Съботинов.

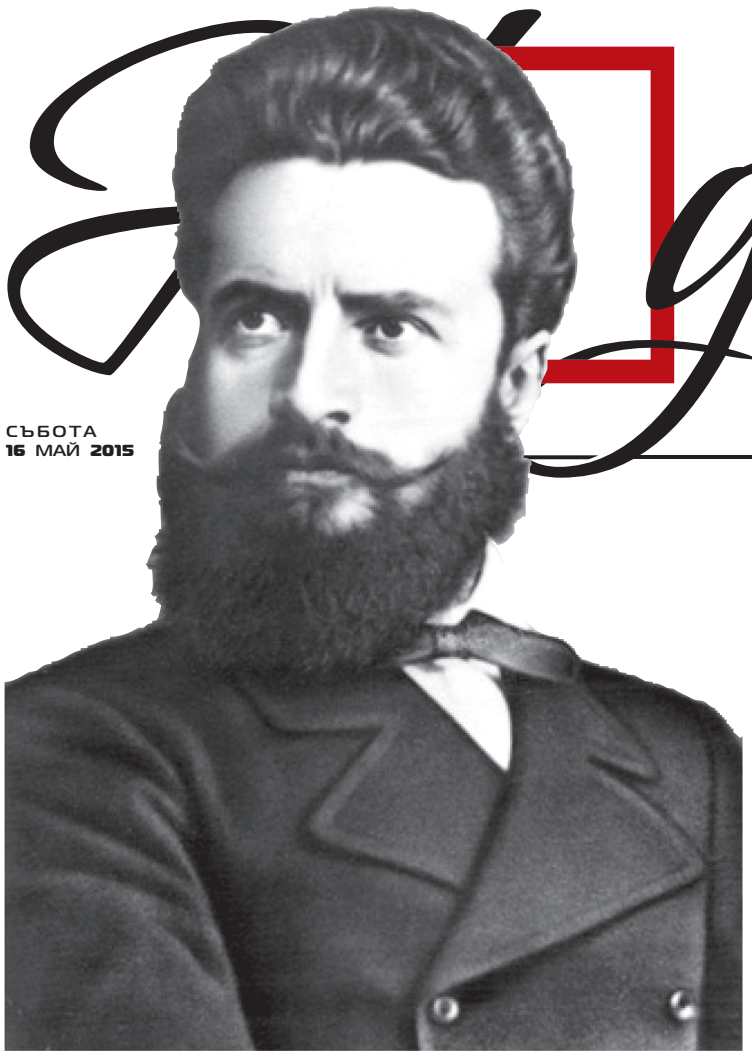


1984 - УМИРА ЪРУИН ШОУ, АМЕРИКАНСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1913 Г.). Ъруин Гилберт Шамфороф е роден в Бронкс в семейство на руски емигранти от еврейски произход. Става известен с романа си "Младите лъвове". Световна популярност придобива с романите "Богат, беден" и "Вечер във Византия".



Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
16 МАЙ 2015

ДУМА



БЕЗБОЖНИК ЛИ Е Христо Ботев

Трите календара, съставени и издадени от поета-революционер, са редки образци на българската публицистика

Илия ПЕХЛИВАНОВ

Редки и неизследвани докрай образци на българската публицистика са нашите възрожденски календари. Сред тях трите Ботеви календара са наистина единствени по рода си.

Първият от тях - за 1875 г. - съдържа баладата "Хаджи Димитър", отпечатана за първи път и придружена с рисуван портрет на войводата.

Вторият разпространява първата публикация на стихотворението "Обесването на Васил Левски".

Третият е издаден в Болград след гибелта на Ботев от опълченеца Танас Киров.

Като потвърждение на своята българска същност тези календари имат необикновена съдба. Календарът за 1875 г. е достигнал до нас само в единединствен екземпляр и се съхранява в трезора на Българската народна банка заедно с джобното тефтерче на Левски, с бележника на Ботев и други ценности. Негово копие бе сред символите, които носеше със себе си в Космоса първият български космонавт Георги Иванов, потомък на комитетски деец от деветдневната Новоселска република през 1876 г. То изгоря заедно с преписите на "История славяноболгарская" от Паисий Хилендарски и "За буквите" от Черноризец Храбър (дело на художника Евгений Босяцки) при аварийното приземяване на космическия кораб "Союз-33", споделяйки участта на стотици български книги от миналите векове.

Вторият календар е в някакъв чуждестранен архив - неизвестен наш сънародник го е предал неотдавна там срещу заплащане.

Все още е възможно в Бесарабия, Чехия или някъде другаде да бъдат открити екземпляри от тези скъпоценни документи на българската духовност.

Преди двайсетина години на една християнска конференция в Духовната академия "Св. Климент Охридски", уредена от Българската православна църква и почетена с присъствието на видни богослови от Гърция, Русия, Германия и другаде, неочаквано известие сподели българският историк проф. Йоно Митев. Отричайки заблудата, внушавана в младостта му за религията като "опиум за народите", той приведе като пример потулени документални свидетелства относно приобщаването на Христо Ботев към хилядолетната българска традиция в духовността. Цитира редове от Ботевия бележник, писани на кораба "Радецки", с които той се изповядва пред Бога. Овластен в ония години професор по история безпрекословно забранява да се направи известен този факт под претекст, че "Ботев е атеист и не би могъл сериозно да напише това".

Ботевите календари най-ясно показват що за атеист е той наистина. В тях са вписани съседно с имената на християнските светци и мъченици видни дейци на нашето национално-освободително движение. Ботев пръв канонизира Васил Левски като ВЕЛИКОМЪЧЕНИК - на датата 9 март той го поставя редом със Светите 40 мъченици от Севастия, загинали за верността си към християнската вяра.

Представени са като мъченици и Хаджи Димитър, Ангел Кънчев, заточениците в Диарбекир. Няма друг календар, в който може да се види такова определение като "СВЕТИ АНГЕЛ ВОЙВОДА" - и езичник, и християнин, и всякакъв, но така или иначе знаменит народен закрилник.

И най-важното: Ботев не заличава предходниците от миналите векове в своя календар, за да започне летоброенето отначало, а просто добавя новите към предишните. Да припомняме ли какво вършеха - вулгарно и самонадеяно - в по-късни времена уж Ботеви поклонници, потърсили подкрепа в изопачената от самите тях представа за Ботевото безбожие.

В писмото си до капитана на кораба "Радецки" Дагоберт Енглендер Ботев пише:

"ДА ЖИВЕЕ БЪЛГАРИЯ! ДА ЖИВЕЕ ХРИСТИЯНСКА ЕВРОПА!"

Само година след гибелта на Ботев около Козлодуй се събират тукашни селяни на целунатата от новите български мъченици земя и сторват курбан със 120 агнета (колкото са смятали тогава броя на четниците) - по древен подтик на кръвта и паметта. За всекиго от четниците - по едно жертвено животно. Поставят тогава на дунавския бряг голям каменен кръст за тяхното опрощение, укрит впоследствие някъде.

"Аз съм весел и радостта ми няма граници, като си наумя, че


КАЛЕНДАРЬ
ЗА ГОДИНА 1875.

"Календар за година 1875" с образа на Хаджи Димитър, пригоден за окачване на стената. Издание и разпространение - Христо Ботев



моята молитва се сбъдва", пише Ботев до най-близките си на път за своята врачанска Голгота.

Ето го най-българското вероизповедание.

Езичество - християнство - езичество. Енергията на българската духовност, непрестанно свързваща крайните полюси на възголемяването и себежертвеността. На малцина е известен един поразителен факт: календарите, издадени от Христо Ботев, са вписани в световните каталози на редки антикварни реликви, оценени с пълно валутно покритие. Кое предизвиква интереса на световния букинизъм към овехтелите творби на българския поет-революционер? Неговите календари влязоха и в полезрението на папската букинистична канцелария.

Календарният взрив у Ботев не идва отведнъж - търсените от него промени, с които внася гражданственост в календара, имат своите близки предходници. Шуменецът Рашко Ив. Блъсков в "Пълний календар с предвещания на знаменития астроном Казамия за 1863 г. и с други любопитни забавления", издаден в Букурещ в народната книгопечатница на Стефан Расидесков, отбелязва като народни празници деня на Кирил и Методий и дните на народните светци Иван Рилски, Димитър Басарбовски и Параскева-Петка Търновска.

В 1868 г. Еню Кърпачев напомня, че издава календар за читателя, "за да му възбуди в сърцето рачителство към народните ни сподвижници и да го възстанови благонадежден". Той е роден в Калофер през 1833 г. До 1862 г. живее в Цариград. Занимава се с обущарство и книгоиздаване. Автор е на "Българско народно календарче", претърпяло шест издания от 1860 г. до 1870 г. Пръв този Еню, днес напълно забравен, вмъква, редом с християнските светци, и събития като например: "Откак ся направи в Търново фабрика за книги - 2 години", "Откак ся отвори Българското читалище в Цариград - 1 година" и др. под.

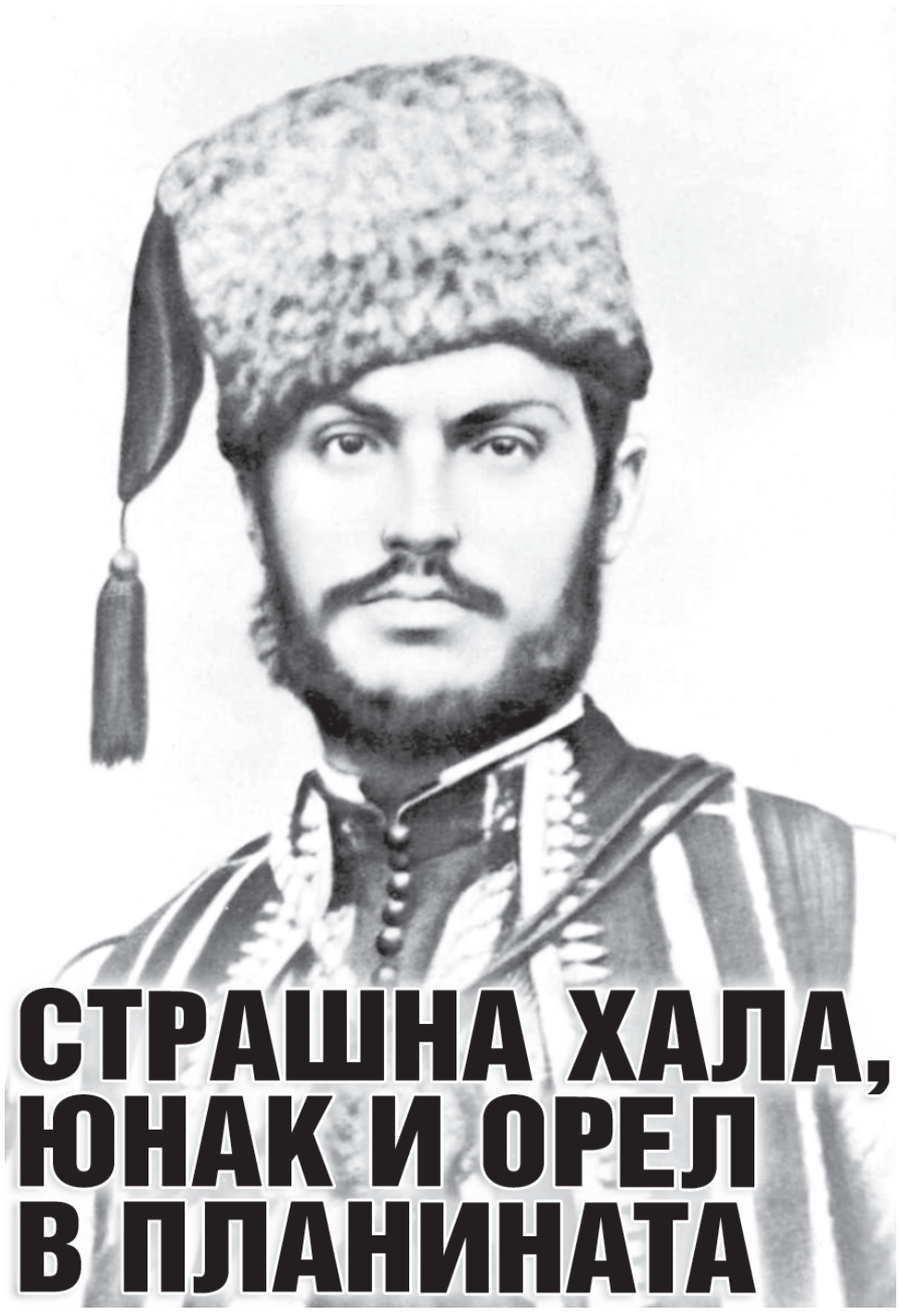
Малцина знаят, че Ботевият съгражданин за пръв път обръща внимание на българските въстания, като отбелязва годишнините им и наред с тях - подвизите на четите на Филип Тотю, Хаджи Димитър и Стефан Караджа.

Крайно интересен е един календар от 1869 г., който е стъкмен от "Един прокуденик от Българско". Той е издаден в печатницата на видния калоферец Димитър Паничков, който свидетелства в спомените си:

"Когато работеше в печатницата ми през 1868 г., щом изкарваше вестника "Дунавска зора", Ботев завчас цяла нощ прекарваше с хаджидимитровци - хъшове наречени".

Проникновеният изследовател на Българското възраждане Никола Ферманджиев, който проучваше подробно и възрожденските календари, изказа предпазливо предположение за Ботево авторство под псевдонима "Един прокуденик". Наистина, при сравняване с Ботевия календар за 1875 г. се откриват явни дублети и предпочитания към революционни дейци като Трендафил Загорски или Бранислав Велешки, близък познайник на Ботев.

Ферманджиев беше попаднал на преки следи от третия календар на Ботев, но само седмица след като съобщи за това, почина внезапно, като отнесе тайната в гроба си...



СТРАШНА ХАЛА, ЮНАК И ОРЕЛ В ПЛАНИНАТА

175 години от рождението на легендарния войвода Стефан Караджа, революционер от българското националноосвободително движение, национален герой

Той беше юнакът с горещата кръв,
Караджата храбър, в битките пръв,
мъдрец в съвета, орел в планината,
на четата гордост, слава на борбата,
на Хаджи Димитър сратник и брат,
като него храбър, като него млад.

Чувства се велики в двамата горяха,
на същото знаме служители бяха,
на същата мисъл - жив образ и плът.
Един бе главата, другият - умът,
един беше вождът, другият - кърмачът,
към смъртта готови еднакво да крачат.

ИВАН ВАЗОВ

Легендарният войвода е роден на 11 май 1840 година в село Ичме (днес Стефан Караджово), Ямболска област. Майка му Калина/Каля Маринова Згурьова била от Бимбеловия род от войнишкото село Факия. Баща му Тодор Димов е от известния в историята на антиосманската съпротива род Узунниколовци. Прадядо му Никола Узуна, починал през 1817 г., дядо му Димо - неизвестно точно кога, но сравнително млад. Жена му се казвала Търна и имала пет деца. Вторият син на Димо и Търна - Тодор, е роден през 1792 г., известен като Тодор Търнин по името на рано овдовялата си майка. През 1825 г. Тодор се оженил за Каля, която му родила осем деца, от тях четири умрели още малки.

Тодор Димов бил от ония българи, които не скланяли глава пред турците. Като не можел да гледа повече как каймакаминът безчинства в селото, една вечер го пресрещнал на улицата и го убил с кривака си. Същата нощ бащата натоварил невръстните си деца, малко покъщнина и дрехи на каруцата, подкарал конете и с жена си Каля напуснали Ичме.

От село на село беззащитното семейство през 1847 г. стигнало Северна Добруджа, а по-сетне отишло да живее в град Тулча. В 1850 г. починала жената на Тодор, грижите за малкия Стефан поели поголямата му сестра Търна и съпругът й Никола Станев. Зетят настанил Стефан да се учи на четмо и писмо при даскал Енчо Кузманов, а в свободното време момчето му помагало в дюкяна.

Нерадостно било детството на Стефан Тодоров Димов. Лишен отрано от майчина грижа и ласка, той става пръв помощник на баща си - работи като говедарче, обущарче и пазвантче (нощен пазач). Ала дребният му ръст криел неподозирана сила и изключителна ловкост за годините. От малък Стефан обичал да се бори с другарчетата си. Често се биел с турците, които се подигравали на бедните. Силен, буен, непокорен - такъв го описват съвременниците му. За безстрашието му от турците е особено характерна случката, която очевидецът Атанас Пачев ни е разказал.

Било през пролетта на 1861 г. Богат турчин вдигнал голяма сватба в Тулча. На борбите поканили и Гааза (Непобедимия) Плиса Пехливан. Събрал се хиляден народ. Под писъка на зурни и думкане на тъпани един след друг напускали борбата горделиви и важни пехливани. И този път Плиса Пехливан щял да остане непобеден. Тръгнал да обикаля кръга от сеирджии, такъв бил обичаят - три пъти да обиколи кръга и ако не се яви насреща му съперник, да вземе най-голямата награда: оседлан кон, младо биче...

Ала Плиса Пехливан не бил направил още първия кръг, когато насреща му, пробивайки си път из навалицата, се развикал Стефан Пазвантчето. Плисата се надигнал на пръсти да го види сред оживената тълпа. И когато пред него застанало момчето, той го изгледал пренебрежително. Младият борец препасал широките си дънести панталони и плеснал насреща му с ръце. Под неописуемите звуци на зурните и тъпаните борбата започнала нервно. Българите изтръпнали, ала само след четири-пет минути Стефан повалил на земята Непобедимия и го проснал по гръб...

Турците настръхнали, развикали се, че очите на Плисата не гледали към небето, че се бил подхлъзнал и паднал случайно. Стефан се съгласил да се преборят втори път. Запищели отново зурните, вплели мишци отново борците. И втория път Стефан проснал турчина на земята!

Заптиетата наскачали, искали да пребият победителя, ала неколцина смели българи измъкнали Стефан невредим. Когато победителят бивал българин, рано или късно турците го наказвали със смърт. Затова още през пролетта на 1862 г. Стефан Димов напуска Тулча, забягва оттатък Дунава, във Влашко, където се запознава с Хаджи Димитър.



Видул Странски (войвода на чета през 1866 г.) и Стефан Караджа в Белград, 1867 г.

Кирил МОМЧИЛОВ

Неусетно животът на революционната организация го увлича и 22-годишният младеж отива в Белград. В редиците на Първата българска легия Стефан Димов получава бойното си кръщение на революционер. Там се запознава с Г. С. Раковски, организатор и представител на легията пред сръбското правителство. Дружи с постари и по-млади борци, между които са Ильо войвода и Филип Тотю, Васил Левски и Христо Иванов-Големия и др.

В своите мемоари Христо Македонски пише:

"В легията се запознах най-напред със Стефан Караджа, който беше малко по-млад от мене, но беше страшна хала, такъв решителен и неустрашим человек, какъвто не съм срещал и до тоя час."

След разтурянето на Първата легия през септември 1862 г. Караджата се завръща в Тулча да помага на по-малката си сестра Пена. После сам или с други войводи преминава няколко пъти с малки чети в Стара планина и повдига духа и вярата на народа. За известно време през 1865 г. държи гостилница в Гюргево. И той като Странджата превръща кръчмата в сборище, в средище за общуване и обединяване на хъшовете.

"Тук ще спомена за грижата на Караджата - пише в спомените си поборникът Стати Попов, родом от Русе. - Не зная в младите години какъв е бил, но аз го намерих един грижлив, обичан от всички момчета. Той тичаше по българските търговци или кантори за помощ, прехрана за хъшовете..."

До зимата на 1866-1867 г. Караджата кръстосва между Румъния и България, за да поддържа връзки с поробените си събратя, да създава комитети за набиране на сратници. Ето как Киро Тулешков ни е описал първата си среща с Караджата през пролетта на 1866 г.:

"После този дълъг разговор Караджата ми даде наставление, че ако мога, в селото (Каранасуф, Северна Добруджа) да съставя един комитет. Или ако това не мога да направя, то да забележа в селото кои са по-интелигентните хора и като с кои ще може да се извърши подобно нещо, защото, казваше ми той, че само с ходението на чети по Балкана нищо не може да се направи, а трябва да се ходи между народа, да се агитира и да се основават комитети в секи град и село."

Да търси съмишленици за бъдещите чети Караджата и Хаджи Димитър изпращат в Търново Юрдан Юрданов Инджето. Тези и други факти потвърждават оценката на историците, че Караджата е под силното влияние на идеите и плановете на Г. С. Раковски. В Тулча Караджата ръководи хъшовете, които леят куршуми и приготовляват фишеци, той има определени заслуги за създаването на Тулчанската чета "Златна надежда".

Макар през 1867 г. замислените чети да не преминават Дунава, двамата войводи не се отчайват. Според проф. Ал. Бурмов Караджата е привърженик на становището, че трябва да се вдигне въстание, макар Върховното гражданско началство да се е отказало от него. Панайот Хитов пише:

"В 1867 г. аз повиках Караджата да съберем една чета и да идеме на Стара планина, но Караджата не пожела, защото аз не съм щял да обявя бунт на турците."

Идеята за народно въстание води Караджата отново в Белград, където през есента на 1867 г. се съсредоточава голяма част от българската младеж. Във Втората българска легия Стефан Караджа получава военна подготовка, запознава се с тактиката на съвременния бой, научава се да преценява обстановката, да прави избор на позиция, да маневрира с



на Хаджи Д

www.duma.bg

Предложенията на ЕК за бежанците - крачка напред?

Миграционната политика не може да бъде въпрос на великодушие на една или друга европейска страна


Снимка БГНЕС

Европа не може да изостави търсещите спасение на Стария континент, но пък не може да прибере и всички...

След трагедията с бежанците в Средиземно море, на 29 април Европейският парламент прие резолюция, с която призова ЕС да направи всичко възможно, за да предотврати по-нататъшни трагедии с бежанци, като разшири мандата на операция "Тритон" в Средиземно море. Евродепутатите призоваха и за задължителна квота за разпределение на търсещите убежище сред страните членки на ЕС, по-голям принос в програмите за презаселване, по-добро взаимодействие с трети държави и по-строги мерки срещу трафикантите на хора.

През седмицата Европейската комисия представи дългоочакваната програма за миграцията. След броени дни - на 20 май, по време на парламентарната сесия в Страсбург евродепутатите ще я обсъдят със заместник-председателя на ЕК Франс Тимерманс и председателството на Съвета на ЕС. Акцентите на дебата ще бъдат по-силна обща политика за предоставяне на убежище, включително общоевропейска схема за преселване и преместване в рамките на ЕС при извънредни ситуации, борба с трафика на хора и предотвратяване на незаконната миграция, управление на външните граници и нова политика за законна миграция.

В момента Комисията на ЕП по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи подготвя доклад за насоките на средносрочната и дългосрочната европейска миграционна политика. Съдокладчици по темата са Роберта Мецола (ЕНП, Малта) и Кашету Киенге (С&Д, Италия).

Задължителната схема за презаселване предвижда бежанците, които сега са концентрирани в държави в Южна Европа като България, да бъдат прехвърлени в други държави членки на ЕС. Държавите, които са под особен миграционен натиск като България, ще получават спешно финансиране за приемателните си центрове и за медицински грижи. Общата сума възлиза на 60 млн. евро и пари от нея ще се отделят при особено високи бежански вълни.

Макар идеята на ЕК за разпределение на бежанците на базата на броя на населението, БВП и квотата на безработица в отделните страни да изглежда разумна и справедлива, то не е ясно как реално ще се осъществи. Броят на бежанците, търсещи спасение на Стария континент, е доста по-голям от бройката, определена от ЕК за прием за 2015-2016 г. - 20 хил. Какво ще се случи с останалите? Ще бъдат връщани обратно там, откъдето са избягали?

Освен това предложението на ЕК би ще се наложи да приемат повече бежанци в бъдеще. Великобритания, Ирландия, Дания, Полша, Чехия, Словакия, Унгария, балтийските страни изразиха своето несъгласие. Именно Унгария според данни на Евростат се намира на дъното в класацията за приети и отхвърлени молби за убежище през миналата година - само 9 процента. А и опциите за неучастие в схемата на Великобритания, Ирландия и Дания не е признак за особена солидарност...

Реално предложенията на ЕК обезсмислят Дъблинския регламент, според който един бежанец трябва да подаде молба за убежище в страната от ЕС, на чиято територия стъпва за първи път. Именно този регламент ощетява държавите по външните граници на ЕС. Италия, Гърция и Малта са най-тежко засегнати от бежанските потоци през Средиземноморието. Не е за подценяване и натискът над сухопътните граници на ЕС, каквато е България. Нашата страна също е сред подкрепящите въвеждането на квотите. Според цитираната статистика на Евростат ние оглавяваме класацията за приети молби за убежище през 2014-а, като процентът на подадените в България молби е 2 пъти по-висок от средния за ЕС.

Проблемът с бежанците не е еднозначен - ЕС не може да приеме всички, но и няма моралното право да изостави търсещите убежище. А те ще се увеличават, докато не се успокоят размирните райони. Може ли Старият континент, сред чиито основни ценности са хуманността и солидарността, да си позволи да връща търсещите надежда за по-добър живот? Да изгради щит около себе си, за да се предпази от приижащите другоземци? Според британския вътрешен министър Тереза Мей ЕС трябва да прави точно това. Т.е. да вземе пример от политиката на Австралия, която връща бежанците. Тази практика според австралийския премиер е "спасила живота" на много хора.

Едно е ясно - миграционната политика не може да бъде въпрос на великодушие на една или друга европейска страна. Защото немалка част от страните, най-много негодуващи срещу предложението на Брюксел, има доста заслуги по "внасянето" на демокрация точно в страните, откъдето идват днес бежанците.

СОЦИАЛДЕМОКРАТИТЕ В ЕП ПРИВЕТСТВАТ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Прогресивният алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент приветства представения план за засилване на солидарността между европейските страни членки, като се преразпределят квоти за мигранти и бежанци в Европа. Според тях това е и стъпка напред в борбата с трафикантите. Това гласи прессъобщение на сайта на Групата.

"Европа се събужда. След срамно закъснение Европейската комисия накрая предприе стъпка напред към създаването на обща европейска политика за миграцията, основана на комбинация от спешни краткосрочни действия и дългосрочен план за борба с корените на проблемите в Африка и Либия", заяви председателят на Групата на социалдемократите в ЕП Джани Пителa. По думите му председателят на Еврокомисията Жан-Клод Юнкер е проявил кураж, задължавайки страните членки да загърбят националния си егоизъм и да поемат своите отговорности. "Доволни сме от предложението за обвързващ механизъм относно програмите за преместване. Той трябва да стане постоянен. Това означава, че регламентът от Дъблин, надминат от събитията и очевидно неефективен, сега трябва да бъде преразгледан", подчерта Пителa и изрази задоволството си от факта, че ЕК работи върху предложение за презаселване за целия ЕС. "Въвеждането на подхода е абсолютно революционно и отделните държави членки никога няма да бъдат оставени сами", убеден е председателят на Групата.

"Това са реални действия, а не само думи, което е резултат и от постоянния натиск от страна на Групата на социалистите и демократите - историческа стъпка, която ние сме сигурни, че ще обедини и представителите на християндемократите, либералите и всички демократични сили", твърди Джани Пителa.

ИЛИЯНА ЙОТОВА: Трябва да променим и европейското законодателство

Европейска политика по бежанците ще бъде провал, ако се прави за конкретен регион, вместо да се приложи цялостна политика на ЕС. Това заяви евродепутатът Илияна Йотова на заседанието на Парламентарната асамблея на Съюза за Средиземноморието, което се проведе в Лисабон, ден преди ЕК да представи новата Общоевропейска цялостна политика по миграцията. Асамблеята е междупарламентарен форум и тази година основният акцент са бежанските потоци към Южна Европа. Асамблеята се състои от 260 депутати, изпратени от националните парламенти на 28-те държави членки на ЕС, от парламентите в Северна Африка и Близкия изток и от Европейския парламент. Илияна Йотова бе част от делегацията на ЕП, а българското Народно събрание бе представено от председателя Цецка Цачева, депутата от БСП Атанас Мерджанов и други народни представители.

"Радвам се, че Европейският парламент прие моята идея за въвеждане на задължителни квоти за преразпределение на бежанците сред всички държави членки на ЕС. Трябва обаче да променим и европейското законодателство, защото т.нар. Дъблински регламент продължава да концентрира бежанците само в няколко държави членки", заяви Илияна Йотова. "Трябва да се промени цялата философия на политиката ни по бежанците", обърна се българският евродепутат към участниците в Асамблеята.

"Ако се концентрираме само върху Средиземноморието и временно разрешим някои проблеми там, бежанският поток ще се насочи към други места като българо-турската граница", заяви Йотова, която е зам.-председател на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи в ЕП. Тя напомни, че още през 2001 г. е била обсъждана идеята за общоевропейски гранични патрули, съставени от екипи от различни държави членки, които да охраняват външните граници на ЕС. Това значително ще облекчи тежестта върху страни като България, които не смогват на огромните разходи. Илияна Йотова подчерта, че от сигурността на външните граници зависи безопасността не само на нашата страна, но и на целия Европейски съюз, и затова трябва да бъде общоевропейски ангажимент.

ДУМА Неделник
СЪБОТА 16 МАЙ 2015

Сърдечната недостатъчност

Искреният смях повишава притока на кръв към сърцето



Внезапна слабост, която не преминава. Упорита болка в гръдната област, която не преминава след прием на нитроглицерин. Напрегнатост в гърба, която се наблюдава при извършване на нормалните ежедневни дейности след обилно хранене. Тежък и упорит задух. Неспособност да се изпълнят обичайни домашни задължения. Изтощение. Бързо покачване на телесното тегло с повече от 2 кг за 3 дни. Влошаваща се кашлица. Прогресивно подуване или болка в коремната област. По-значимо подуване на краката или в областта на глезените...

Това са част от признаците на сърдечната недостатъчност. Оказва се, че тя е втората причина за смърт сред българите. Причина за смъртта на 19,6% от българите са мозъчно-съдови заболявания, 18,3% от са починали от сърдечна недостатъчност, а 17,5% - от онкологични заболявания, сочат данните на Националния център за обществено здраве и анализи, цитирани от Националната пациентска организация в Световния ден на сърдечната недостатъчност.

Половината от българските граждани се страхуват най-много да не се разболеят от рак, 32% се страхуват от сърдечни заболявания, а 10% от диабет. Това показват данните от национално-представително проучване на Алфа Рисърч, проведено през месец януари 2015 г.

Притеснителен е фактът, че към днешна дата в България няма официална статистика колко са болните от сърдечна недостатъчност, макар тя да е една от водещите причини за настъпване на смърт у нас - повече, отколкото инфаркти и инсулти. Тази тенденция се потвърждава от данни на НЗОК за периода 2000-2012 г., според които смъртността от миокарден инфаркт намалява, за сметка на тази от сърдечна недостатъчност, която се увеличава.

Засега медицината не е открила начин пациент с това заболяване да бъде излекуван, но при спазване на лекарски препоръки и правилно лечение може да бъде контролирано и страдащите от него могат да водят нормален начин на живот.

Сърдечната недостатъчност е често срещано сърдечносъдово заболяване, което засяга хора на всякаква възраст, но се проявява предимно с напредване на годините. При хора с това страдание изпомпващата сила на сърцето е по-слаба от обикновено – кръвта се движи в сърцето и тялото с по-бавна скорост, а налягането в сърцето се повишава. В резултат на това сърцето не може да изпомпа достатъчно кислород и хранителни вещества, за да отговори на нуждите на организма.

Затова смехът е изключително полезен за сърцето, сочат изследвания на учени. Искреният смях отпуска стените на сърцето и повишава притока на кръв към него.

✔ И нещо любопитно: тъй като сърцето има собствен електрически импулс, то може да продължи да бие дори когато е отделено от тялото, но стига да е снабдено достатъчно с кръв.

Сърдечната недостатъчност може да бъде предизвикана от различни фактори, които увреждат сърдечния мускул: коронарна съдова болест (КСБ), исхемичната болест на сърцето (ИБС), която в 70% от случаите е причина за сърдечна недостатъчност, инфаркт, кардиомиопатия и др.

✔ Пациентът може и сам да си помогне.

● Важно условие е да бъдат преустановени тютюнопушенето и употребата на алкохол.

● Не са препоръчителни посещенията на места с голяма надморска височина или резки смени на надморската височина, или топъл и влажен климат.

● Необходимо е ограничаване приема на сол, намаляване на физическата активност, нормализиране на телесното тегло.

17 май е Световен ден за борба с хипертонията

Всеки трети в света е с високо кръвно налягане, а ефективно лекуван е само един от трима.

В България честотата на хипертонията е около 55% при средна за Европа 30-45%. У нас хипертониците са около 2 млн. души, но адекватно лекувани с постигнат контрол в последните години са около 37%. Адекватното лечение на хипертонията удължава живота, категорични са медиците.

Кръвно налягане е налягането на артериите в големия кръг на кръвообращението между систола (фаза на изтласкване на кръвта от сърцето) и диастола (фаза на пълнене на сърцето) и се отчита като стойността при тези две фази, при което първо се казва систолното (често го наричаме "голямото") после диастолното ("малкото")налягане, например 140/80.

Снижението на систолното артериално налягане с 12 mm/Hg за 10 години спасява от смърт 1 от 11 лекувани пациенти, понижава честотата на мозъчния инсулт с 35-40%, на миокардния инфаркт с 20-25% и на сърдечната недостатъчност с 50%, пояснява от Българската лига по хипертония (БЛХ).



От 2005 г. на 17 май се отбелязва Световният ден за борба с хипертонията. Тази година Националната информационна кампания ще са под наслов "Здравословно тегло - здравословно кръвно налягане".

По данни на Българското ендокринологично дружество затлъстяване у нас имат 34,93% от населението над 20 г., а наднормено тегло - 38,95%. Това означава, че всеки втори български мъж (45%) и всяка трета жена (32,4%) между 30 и 60 г. е с наднормено тегло. По-тревожен е фактът, че 40% от българските деца (21,9% от момчетата и 17,7% от момичетата между 5-17 г.) са с наднормено тегло или затлъстяване, алармират от БЛХ.

ИНФОРМАЦИОННАТА КАМПАНИЯ В НЕДЕЛЯ

17 май 2015 г. (неделя), от 10 до 16 ч., пунктове на БЛХ ще има в:

- **София - бул. "Витоша" 60 (на ъгъла с бул. "Патриарх Евтимий"), градинката пред Народния театър (на мястото на Мавзолея), Южен парк III (голямата поляна, вход от бул. "Гоце Делчев"), летище София, Терминал 2 (обществените зони на салон "Пристигащи" и салон "Заминаващи")**
- **Пловдив - площад Централен (от западната страна, срещу Централна поща)**
- **Благоевград - ул. Тодор Александров (пред магазин "Била" и Съдебната палата)**
- **Стара Загора - Централен парк "5 ОКТОМВРИ" (до фонтаните)**
- **Бургас - ул. "Александровска", пред сградата на Общината**
- **Варна - вход Морска градина (от страната на Икономически университет)**
- **Русе - площад "Свобода", срещу Съдебната палата**
- **Плевен - площад "Възраждане" до фонтаните, община Плевен**
- **Велико Търново - парк Марно поле**

Безплатни прегледи

По повод на Световния ден на хипертонията ще се проведат безплатни прегледи в болница "Сити Клиник" на 23 и 30 май от 8 до 14 ч. Прегледите са насочени към мъже и жени на възраст над 60 г. с доказана хипертония, бивши или настоящи пушачи.



Телефон за предварително записване: 0700 13 127.

Прегледите ще се проведат от кардиолог и ангиолог и ще бъде направено високоспециализирано изследване с ехограф и с ехо-доплер.

Аневризмите на коремната аорта засягат до 10% от мъжете и до 5% от жените над 60 г. Най-честите причини за поява на аневризма и дисекация на аортата са хипертония, тютюнопушене и фамилна обремененост.

Аортата е основният кръвоносен съд в тялото на човека. Започва от сърцето и продължава по средата на гръдния кош и корема. През нея преминава цялата кръв, която сърцето изпомпва. Аневризмата е подобно на балон раздуване на аортата, което ако се разкъса (дисекация на аортата) настъпва животозастрашаващо кървене и риск от фатален край.

Нова акция на пациентската организация „Глаукома"

Сдружение "Пациентска организация Глаукома" разшири дейността си и занапред ще съдейства и на хора с катаракта (перде на окото).

Първите безплатни прегледи от кампанията "Глаукома и катаракта" ще се проведат в София, в рамките на събитието "Мисия здраве", в което глаукомната пациентска организация участва. Прегледите ще бъдат по следния график:

Във ВМА в София - на 18, 20, 25 и 27 май от 14 да 16 ч. в кабинет 25. Телефон за записвания 02/9225321

В болница "Токуда" всеки ден от 18 до 29 май в очните кабинети на ет. 1 от 12 до 14 ч.

Предварителни записвания на тел. 02/4034911 д-р Сгурев.

През седмицата ще се проведат безплатни прегледи и в страната на:

18 май в с. Марица, община Самоков
20 май в с. Стамболово, община Ихтиман и в Момин проход
22 май в с. Полянци - община Ихтиман.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

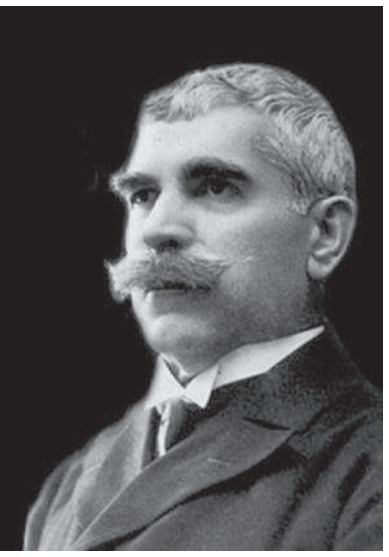
Страница на Аида ПАНИКЯН



Пародия

Негостолюбиво село

ПО НАСТОЙЧИВОТО ЖЕЛАНИЕ НА НАШИТЕ РЕДОВНИ ЧИТАТЕЛИ, ПЪТНОПАВАЖНИКА РОСЕН П. ЛЕВНЕЛИЕВ, АГРАРНИКА-КАРТЕЧАР НИКОЛАЙ Н. ЕНЧЕВ И БИВШИЯ НАШ, РОДЕН, КОМУНИСТИЧЕСКИ ДЖЕЙМС БОНД, Г-Н ИВО И. НДЖЕВ, ПУБЛИКУВАМЕ ТОЗИ ПАСКВИЛ НА ИВАН ВАЗОВ



Русинът, господин - нека го наречем Матвеев, отдавна заселен и на служба в София, страстен велосипедист, яхаше на двуколната си машина по правото и гладко шосе оттатък Враждебна, което се протакаше като опната струна из Софийско поле.

Жълтеникав облак прах се вдигаше от колелата, забуляше пътника и каската му и се движеше заедно с него из равнината като една вихрушка, гонена от вятъра.

Матвеев беше пропътувал петнайсетина километра с голяма бързина сред несносната тежчина и жега. Залутал се тъдява по обяд, той беше потен, запъхтян, пламнал. Глад и мъчителна жажда се притуряха при умората му и увеличаваха нетърпението му да стигне първото село, което стоеше на пътя му, за да обядва.

Слънцето печеше нетърпимо от безоблачното лятно небе: омарата трептеше над пожълтелите стърнища, полинели ливади и засъхнали угари, които даваха тъжност на гледката. Никакъв звук от щурец по земята или птичка във въздуха не оживяваше глухотата на безлесното поле. Гущери се щурваха край пътя, уплашени в дрямката си от велосипеда.

В кръгозора през омарната мъглица планините очертаваха пречупените си линии в небето, също безцветни, мъртви под нажежените лучи на слънцето; те сякаш бягаха още по-нататък. Бягаше и сзираното по дърволяка си село, в което се впиваха жадните погледи на Матвеева. Както обикновено бива в минути на нетърпение и по равно поле, пътят се виждаше по-дълъг и целта се отдалечаваше като измамлив мираж.

Матвеев се каеше, задето се увлече в това пътуване през най-силната жега. Засъхналото му гърло гореше от жажда, струваше му се, че мозъкът му е запален в главата, гладът чрез остри бодове в жельдька издаваше своя алчен гняв.

С истинска радост Матвеев спря пред първата отворена кръчма на мегдана в селото. Той допря велосипеда си до олупения зид и се обърна към шопа, що стоеше на прага, за да му поиска вода.

В тая минута се зададе един конник с каскет и гетри, който яхаше бързо по посока на София.

Матвеев позна в него един приятел, чиновник при едно чуждестранно учреждение в София, и го поздрави по немски.

- Африканска жега - каза конникът, като спря за минута, бришейки си потта по челото.

После се озърна по пустия мегдан, окръжен с плетища и дрипави къщурки, и прибави:

- Африканско село!

Па като запали цигара, продължи игриво:

- Да, африканска страна... Аз давам срок хиляда години на тоя симпатичен народец да се цивилизова... Вярно ли казвам? Обичам да се срещам с тукашните селяни, знаете ли защо? Защото по една асоциация на идеи винаги си спомням вълците и веприте, които биехме в горите на вътрешна Бразилия... А там прекрасен лов, любезни мой... Тука бедно, само пъдпъдъци... Но я виж там тоя с мустаците, на вратата! Един барнум би платил скъпо и прескъпо за него. Ах, тоя народец... Казвам ви: хиляда години срок давам. Вие, драги мой, направихте височайшата глупост, която познава историята. Сбогом!

И конникът поздрави весело и отмина.

Матвеев се обърна към кръчмаря:

- Хей, давай мене хладната водата!

Русинът, макар и живял в България доста, не знаеше още поне сносно български. Руският му език бидейки разбиран от всички в столицата, той не беше усетил нужда, нито ходеше пък да научи местния. На тая леснотия в общението с българите се дължи явлението, че русите от всички славянски народи най-мъчно и най-слабо усвояват българския език.

Кръчмарят, един здрав, гоен, червенобузест шоп с хитри очи, с големи, дълги до ушите ястъклии мустаци, каквито често учудват по селата, не се помръдна, като че не чу. Види се, че чуждото лице с голяма руса брада на пътника и грубичкият завален език, на който му искаше вода, му направиха лошо впечатление. А може би и наглият поглед на конника го разсърди.

Матвеев седна отвън на трикракото столче под сянката на стряхата, бришейки потта си и очаквайки вода.

Той се зачуди, когато видя кръчмаря, облегнат небрежно до вратата, че стои спокойно, чешейки влакнестите си гърди.

- Дай водата бе! - извика той нетърпеливо. Тоя рязък тон съвсем го погуби в понятието на шопа. Той се изкашля и продума кратко:

- Нямаме вода.

- Няма вода? - попита учудено русинът

- Няма, господине.

- А в село няма?

- И в село няма.

- Как?

Матвеев се разсърди.

- Ти вреш! - каза той.

- А?

- Фонтан няма?

Шопът никак не разбра.

- Кой ти разбира от езика! - избъбра той пренебрежително и си влезе в кръчмата.

Матвеев кипна, но реши да действува с благост на упорития неприветлив селянин.

- Молим, платим... - подвзе той, като се изправи на вратата.

- Молиш се, ама късно... няма вода... - прекъсна го шопът и захвана да треби по поличките, дето се редяха чаши и съдове.

Приближиха се и други селяни, привлечени от велосипеда, още новост по онова време. В тая жега те носеха кожуси! Кръчмарят излезе и се посшушука с тях. Очевидно той им обясняваше с какъв човек имат работа. Те климнаха одобрително, напълно съгласни с онова, което той им казваше.

Русинът, възмутен, попита селяните отде пият вода, като посочи един кладенец наблизо.

- Из тоя кладенец само добичетата поим, водата не чини за хора, господине, не добра вода - отговориха те.

- Но человеци где поят се?

- Ние ли? Ние си наливаме вода е-е-ей от тамока, от изворо при могилата ете... - и селяните посочиха един гол уединен рът, който стоеше надалече най-малко на пет километра. После прибавиха ухилено:

- Ваша милост с тия дяволски колца завчас ще хвръкнеш там - и те посочиха велосипеда.

Русинът ги погледна с ужас: жаждата го мъчеше, а тия селяни го пращаха още пет километра в пека! И как тъй може да съществува това село без вода край него? Той извади пари да им даде за водата, която биха му донесли от някоя къща. Но му отговориха, че нямало на тоя час вода никъде! Как! Хрумна му тогава да иде да се напие от блудкавата вада на кладенеца, но почувствува отвращение и поиска вино, поне с него да залъже на миг жаждата си.

- Свърши никсе виното господине - отговори кръчмарят - няма.

Той поиска поне да яде.

- Има яйцо?

- Няма.

- Има сирене?

- Няма.

- А пилето?

- Нямаме пилета.

- А там има - каза той, като посочи няколко кокошки, що кълвяха по мегдана. Кръчмарят отговори:

- Они са болни, не са за ядене.

Матвеев изпули очи.

- Дайте хляба само!

- Да ще господ хляб...

- Что?

- Свършил ни се, да прощаваш.

И другите селяни казаха, че у тях децата изяли всичкия хляб.

Ужасно.

Матвеев сред това село приличаше на пътник, заблуден в неизвестна пустиня, умиращ безпомощен от жажда и глад. И горко обидно чувство се появи в душата му.

„И ние ляхме кръв за тоя народ! - си помисли той злобно. - Може би имаше право фон Шпигел... - и повтори на ума си последната фраза по немски: Sie haben die grosste Dumheit in der Geschichte gemacht. Да, да, величайша глупост! Има право фон Шпигел...“

Трябваше да вземе какво-годе решение: или да продължи пътя си до обетованата могила, или да се върне веднага назад и да пие от поточето, което бе съгледал някъде далеко из полето.

Когато размишляваше кое решение да вземе, селяните си шушукаха, поглеждайки ухилено чужденеца. Стори му се, че имаше злорадство в тия погледи.

При вида на това безсърдечно отношение - защото не можеше да няма в селото вода, хляб и всичко - той пламна от ярост и избълва въз тях една руска псувня, останала фамилиарна у нашите селяни още от руската война.

Той намери само тоя способ да облекчи гърдите си, за да не бъде задушен от талаза, на неудържимия гняв, що кипеше в него, па било, че за това злите селяни би му заплатили с бой.

Чудно нещо! Вместо сръдня и докачване да покажат, селяните си продумаха нещо весело, па се приближиха.

Кръчмарят, който беше и кмет, пръв взе думата:

- Ваша милост от кой народ си, да прощаваш?

Матвеев отговори злъчно:

- Руский!

Кръчмарят го улови за ръката с желание да се здрависват.

- А бе холан, човече, оти не ни каза порано, ами ни мъчи така и ни уврe в грях?

И селяните един въз друг се заредиха да му хващат ръката. Кръчмарят смеешком му обади, че го взел за „шваба“ - в Софийско шопите така наричат неславянските поданици на Франц Йосифа - по вида му и като видял, че приказвал немски с конника.

- Па и приказката ти беше една такава без вкус, не за в хората.

Дойдоха и други селяни и взеха да се ръкуват. Кръчмарят ги оттикна и каза:

- Оставете го!... Ела, господине, всичко дал господ у нас: и студена вода, и вино, и хляб, и пиленце за християни като ваша милост. Ху, да се не види макар как не ни изпсува по-рано, да се сетим, че си наш челяк - нали сме си пусти говеда.

И знаменитият гост биде триумфално въведен в хладната механа.

●

По това време именно Стамболов, още всемогъщ властник, говореше на дописника на Келнише Цайтунг:

- Аз ослабих руското обаяние в България за пет-десет години.

Ако искрено е говорил Стамболов, това показва, че тоя даровит държавен мъж е бил лош психолог.

ПОВЕЧЕ НЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ

Димитър БЕЖАНСКИ

Нашата църква взе да се проявява като ранния Бареков – непрекъснато произвежда новини. Когато Мадона се накани да изнесе концерт у нас и хоп, цялото синодално войнство възнегодува, когато режисьорът Поляков реши да постави пиеса, която не се нрави на ловчанския митрополит Гавриил, и той вземе, че я заклейми като дяволска, или когато пловдивският Николай реши да мери с рулетка брадите на подопечните му свещеници. Както виждате – все сериозни поводи църквата да напомни за себе си.

Сега обаче тя направи нещо твърде умно и уместно – миналия месец на свое заседание Светият синод реши във всички молитви по църкви и манастири да се споменава името на Сакскобургготски като цар на българите. Много люде, разбира се, възнегодуваха – според Конституцията все още сме република, и второ – защото той се закле в републиканската конституция, когато ни стана премиер.

Искам да кажа на всички недоволни от синодалното решение, че не са прави. Каква република е България, Господи?! Конституцията си е конституция, но страната ни е пълна с монарси – с кокаинови крале, с царе на далаверата, с крале и кралици на чалгата. Да не говорим пък за феодалите на общинско, градско и селско ниво, които върлуват и безчестят народ поробен, както бе писал поетът!

Изобщо днес ние живеем в едно неоспоримо средновековие и Светият синод е толкова прав да вземе това решение, че повече не може да бъде!

ПИСМО ДО НЕПОЗНАТО РУСКО ДРУГАРЧЕ

Денчо ВЛАДИМИРОВ

Дорогой Серьожа, мы уже хептен го забравихме руския и всички вокруг плещают на английский. Ама все таки буду попробую написать на тебе писмо, а за ошибките, как говорит мой внук – ескюспе, май френч.

И так, благадарений вашу и нашу перестройке, и на вашу и нашу перестроечные банди, мы уже твьордая атлантическая держава. Скоро наши историки будут доказать, что мы директные потомки древних атлантов и наш первой дом бил потонувший континент Атлантида. Так что мы атланти и как говорит наши демократов, мы не искаме да си имеем вече ничего общово с русначками и русначками.

А и вы, Серьоженка, я знаю заборавили хептен вкус на наших болгарские домати, чушки, яблони, наше болгарское грозде. Мъй тоже о ним забили, щото тях вече ги няма поради разразилата се демокрация.

Я давно уже на пенсию, а у нас пенсии такие символические, че наложилос стат археологом. Так тепер назибают те, которие ровят из контейнеров с боклуком. Конечно, пред своих археологических занятия я слагаю черные очки, синя борода из театре, каторая подарил мне бывший артист, тепер тоже археолог. Попробовал и в женский тоалетом преобразится, но было очень рисковано – мне напали мужчины и хотели сделать с меня любов.

Напиши, дорогой Серьожа, как вы живьоте в ваш русский капитализм и демократии? Може быть и ти стал археологом? И отвечай скорее, мой друг, потому что я не знаю буду ли я живой, или нет. Надеюсь, что буду, потому что как уже сказал, мы стали потомки древних атлантов, а они были долголетние, средно статистический атлант достигал и до 300 лет, потому что у них не была ни здравная рефорна, ни здравная каса...

Вицове

- Докторе, много често разговарям с кучето си.
- Това си е съвсем нормално, много хора си говорят с кучетата си.
- Да, но то ми звъни през петнайсет минути!

☺

Знаете ли, че:
Ако една жена казва, че ще е готова след две минутки, то това може да е истина само в един случай - ако тя се обажда от микровълновата.

☺

В чудния свят на семейните:
Връща се професор Иван Петров от командировка и не може да се нарадва: бойлерът монтиран, чешмите поправени, ножовете наточени, жената бременна...

☺

Приказка:
Спящата красавица така и не се събуди, но принцът остана доволен.

☺

Партиен живот:
Сутиенът е най-големият социалдемократ - обединява левите и десните, притиска силните и подкрепя слабите.

☺

- Харесва ли ви нашия бифтек?
- Като професионалист ще ви кажа, че съм във възторг!
- Вие сте готвач?
- Не, обущар съм.

☺

Починал един мъж. Погребение... Всички си тръгнали, останала само безутешната вдовица и още някаква жена. Вдовицата се обърнала към нея:
- Извинете, вие коя сте? Не ви познавам.
- Аз съм любовницата на мъжа ви.
- Не може да е имал любовница! Той беше прекрасен съпруг, всяка вечер се връщаше навреме, всички почивни дни си бе със семейството, заплатата до стотинка носеше вкъщи!
- А ние на обяд, и само от премиите, и ни стигаше...

☺

- Мими, как е твоят сексуален живот?
- Ох, моят, нали е полицай, снощи ме заключи с белезници за леглото и се пошегува: "Признай какво си правила днес!"
- Боже, а ти?
- Аз пък му казах, че без адвокат няма да си отворя устата!

☺

- Мамо, ще се омъжвам!
- За кого, дъще?
- Още не му знам името, но съм сигурна, че ще ти хареса!

☺

Модерни времена:
- Скъпи, спиш ли?
- Спя.
След час:
- Скъпи, спиш ли?
- Нали ти казах, че спя!
- Извинявай, скъпи, спи си. Ще поговорим на сутринта.
- Не, писна ми! Казвай какво искаш!
- Ти как се казваш?

☺

Между жени:
- Моят пък от командировката пак докара нова поза!

☺

Иванов заявява на жена си:
- Трябва да ти призная едно нещо - аз съм гей!
- Но как е възможно? Та ти толкова години правиш секс с мен!
- Така е, но истината е, че от доста време те възприемам като приятел.

☺

Кривокракият дебел и плешив седемдесетгодишен Иванов се гледа в огледалото, после се обръща към леглото, където го чака ослепителна млада красавица, и удивен се пита:
- Възможно ли е чак толкова да обича парите?

☺

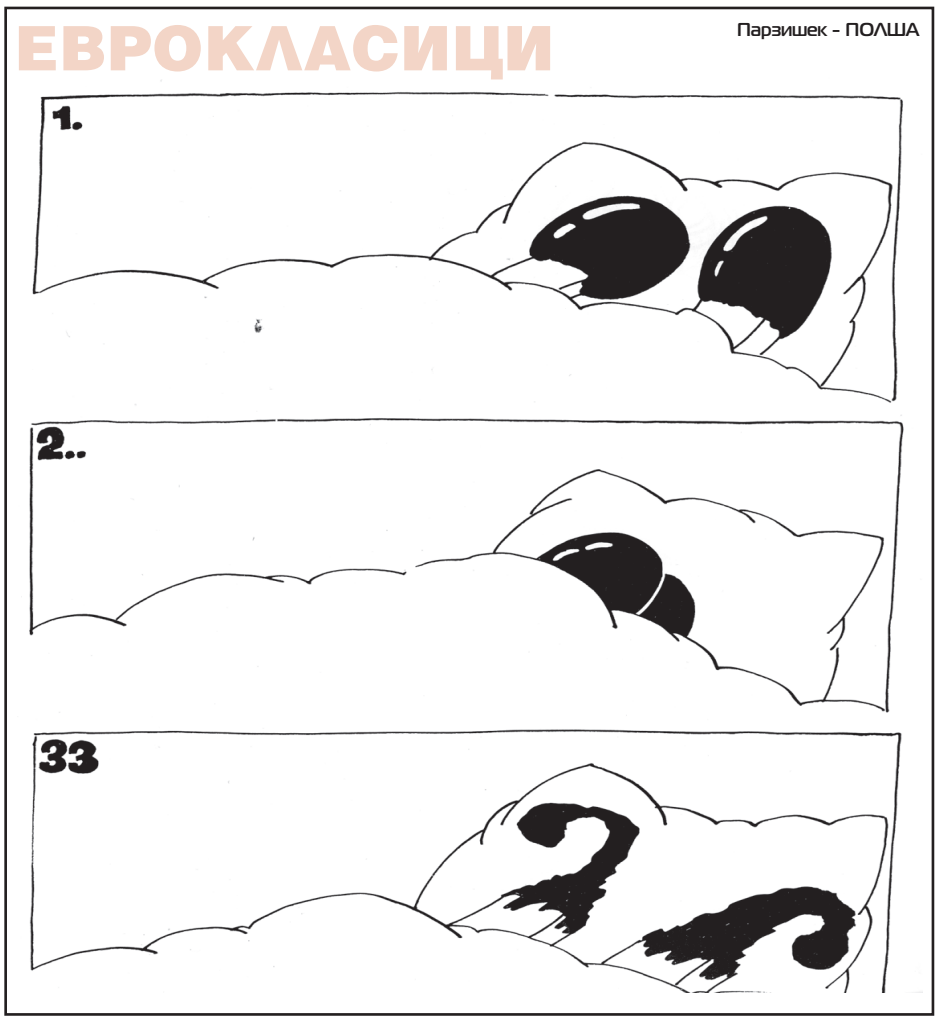
Пенсионерщини:
Главата на мъжа лежи на колене-те на жена му. Жената го гали по косите, сваля му очилата и нежно казва:
- Мили, без очила на носа си отново приличаш на хубавеца, за когото се омъжих...
Мъжът поглежда нагоре:
- Знаеш ли, без очила на носа ми и ти не си никак за изхвърляне!

☺

Две приятелки си споделят интимни тайни:
- Можеш ли да си представиш, моичкият вчера ми заяви, че би искал да го прави с две наведнъж...
- Е, случва се... Много мъже си мечтаят за такива работи. А ти какво му каза?
- Какво да му кажа, викам му, защо ти трябва да огорчаваш не една, а две жени наведнъж...

☺

Въпрос:
- Как да направя мъжа си щастлив в леглото?



Отговор:
- Включете телевизора.
Въпрос:
- Какво трябва да се говори на мъжа след секс?
Отговор:
- Каквото си искате, той и без това вече спи.

☺

В чудния свят на семейните:
- От сутринта мисля за теб! И така мисля, че не мога да сложа хапка в устата си на закуска! Не мога и да обядвам, защото мисля за теб! Когато се мръкне, не смея дори да си помисля за вечеря, защото всичките ми мисли са за теб... А през нощта не мога да заспя. Защото искам да я-я-я-я-ям!

☺

- Докторе, съпругът ми изгуби сексуалната си енергия...
- На колко е години?
- На седемдесет и пет.
- Е, на такава възраст не би трябвало да изисквате много от него.. А кога забелязахте за първи път симптоми?
- За първи път? Ами... Снощи... И сутринта пак...

☺

Двама попиват биричка. По едно време единият пита:
- Как е жена ти в леглото?
- Как да ти кажа... Едни казват едно, други - друго...

☺

Жената примирено пита:
- Ти защо снощи пак не спа вкъщи?
Мъжът, вбесен:
- Ама докога ще продължава тоя тормоз! Пет години - все едно и също!

☺

Имало едно време едно цирково семейство. Жената влизала в оръдие, а съпругът я изстрелвал под купола право в предпазната мрежа отсреща. Минало време, жената взела, че напуснала мъжа си. Пък той се пропил. Приятелите взели да го спасяват:
- Майната ѝ, не си струва заради нея да си проваляш живота! Друга ще си намериш - ти си артист, мацките ти се лепят като мухи!
Пък той, тъжно:
- Да, ама такъв калибър е рядкост...

☺

Срещат се двама професори по математика. Единият се оплаква:
- Колега, вчера пак ме обраха!
Другият гордо казва:
- Аз пък реших тоя проблем веднъж завинаги!
- Как, колега?
- Използувам теорията на вероятностите и сложих на вратата си шест от най-евтините китайски брави.
- И какво общо има теорията за вероятностите, като всичките се отварят с един и същи ключ?
- Там е тайната, колега! Когато излизам, заключвам три от бравите, а другите три - не...

☺

Английски лорд се връща по-рано от околосветско пътешествие и заварва в пушалнята слугата си да се търкаля върху индийското канапе, да пуши от хаванските му пури и да си налива от френския му коняк.
- Какво значи това, Боб? Моят коняк, моите пури... Да бяхте поканили и жена ми! - иронизира лордът.
- Съжалявам, сър, ние тук, прислугата, поиграхме малко покер и миледи я спечели градинарят...

☺

Седят български и английски професор и спорят чий език е по-сложен.
- Мръсен език е вашият - казва българинът. - Тия ваши неправилни глаголи направо могат да ти скъсат нервите. Да вземем глагола to be: I am, You are, He is... Никаква логика!
Англичанинът сухо вдига рамене:
- Сър, и във вашия език срещаме същия проблем. Да вземем глагола "идвам". Аз идвам, Ти се мъкнеш, Той се натриса...

☺

Една мутра попитал един чукча:
- Брато, защо нас във вицовете все тъпаци ни изкарват?
Чукчата помислил и отвърнал:
- Работата е в това, че антагонизирайки на повърхността на общото, ние с теб се явяваме не нещо друго, а симбиозна аттаракция на суб-апрополюсните емоции от страна на електората, който анихилира индивидуалната самонедостатъчност, интерпретирайки самоконцептуално определилата се реалност. Стопляш ли, брато?

☺

Срещнали се китаец и албанец.
- Ние сме вече почти два милиарда - казал гордо китаецът. - А вие?
- Ние? Около два милиона...
- Брей - завистливо рекъл китаецът. - И сигурно всички се познавате?

☺

Съобщение на полицията: "За трети път откраднаха от музея картината на Казимир Малевич "Черният квадрат". За късмет и този път пазачът на музея само с една четка успя до сутринта да възстанови знаменитата картина."

☺

Между блондинки:
- Днес ще вали.
- Кой ти каза?
- Никой - чух го от радиото!

☺

- С кого разговаря онзи?
- Със себе си.
- Тогава защо вика?
- Не чува добре.

☺

- Ало, редник, запалихте ли камиона?
- Да, сър, допреди малко го гасихме.

☺

В една розова вселена, на една розова планета, в една розова гора живеело едно зелено джудже. Една сутрин то се събудило, погледнало розовата трева, розовите цветя, розовите птички и си казало:
- Абе, аз май не съм от тая приказка!

☺

В чудния свят на идиотите:
Комплекс за непълноценност у идиот - считаше се за недостатъчно кръгъл.

☺

Продавач на лотарийни билети бърбори на улицата:
- Купете си билет! Спечелете апартамент! Спечелете кола! Спечелете екскурзия в чужбина!
- Имам и пари, и кола, живея в чужбина - казва му един минувач.
- Нищо, господине! - отвръща продавачът, - Те не всичките печелят! Купете си билет!

☺

В чудния свят на научните открития:
Изобретение за любителите на тишината и спокойствието – безтелефонен кабел!

☺

От ритуалната зала излиза булка, цялата в бяло, и води подръка облечено в смокинг шимпанзе. Отзад приятелките ѝ шушукат завистливо:
- Блазе ѝ! Отива да живее в Ню Йорк... Голяма работа, че в зоологическата...

☺

- Докторе, страдам от безсъние! Какво да правя?
- Опитвали ли сте да броите овце?
- Пробвах, не помага!
- Е, тогава нека всяка овца ви разкаже биографията си...

☺

- Какво шарите по джобовете ми!
- Търся запалка.
- Не можехте ли да си поискате огънче?
- Стеснителен съм, господине...

ПЕГАС®

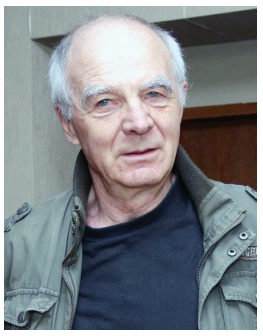
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015, БРОЙ 109

От редактора

Вежди, зачеркни „Квадрат 500“



Борис ДАНКОВ

Министърът на културата Вежди Рашидов, ако е министър на място, ще зачеркне от формално скалъпеното название Национална галерия “Квадрат 500” последната част, тъй като това е една чиновническа недомислица и маниерна приумица, една “опашка”, която принизява родната арт институция до равнището на квартална галерия за художници-самодейци.

Освен този аргумент има още няколко сериозни съображения, които министърът на културата и художествената колегия би трябвало да имат предвид на всяка цена.

Първото от тях вече изрекоха изкуствоведи и специалисти, художници и граждани: нелепо е националната ни галерия да се кръщава с... число от кадастъра на София.

Второто, че за избора на името не е проведено допитване сред широк кръг от специалисти, нито е взето предвид мнението на културната ни общественост. Осъществен е един формален конкурс “по имейл”, който е опорочен и предрешен от чиновниците в Министерството на културата и един тесен кръг от експерти.

Третото съображение, че избраното име “Квадрат 500” нито е “художествено”, нито е “звучно”, а още по-малко: българско. То е безлично и случайно, неубедително и маниерно претенциозно.

Досега страната ни имаше Национална художествена галерия, утвърдила се като авторитетна културна институция. Това, че към нея се прибавя колекцията от чуждестранно изкуство на НГЧИ, ни най-малко не променя смисъла на нейното съдържание. Тъкмо напротив и обратно, като НХГ или National Art Gallery тази институция става още по-разпознаваема и емблематична, подобно на Националната галерия в Лондон, Националната художествена галерия на Вашингтон и други национални галерии по света.

Министър Рашидов, зачеркнете печелившето квадратче. Не оставяйте да ви проклинат поколения наред заради недомисленото и нелепо название. Не разваляйте хубавата работа, за която имате безспорна заслуга. Струва си!

ЧЕЛЕН ОПИТ

Турците бдят над османските си реликви



Статуя на османски аристократ, който държи в ръката си смартфон и си прави селфи, е предизвикала гнева на жителите от град Амасия, които са изтръгнали от нея смартфона - съобщава интернет изданието на БиБиСи, като се позовава на турската преса.

Амасия е град в Централна Северна Турция, където по времето на Османската империя султаните са изпращали синовете си, титулувани “шахзаде”, за да се учат как да ръководят. Титлата “шахзаде” е била давана на наследниците на султанския престол, които са били назначавани за управители на санджаци - административни области, съставящи части от тогавашните османски вилаети.

В своите мотиви за похищението срещу ексцентричната статуя жителите на Амасия са се позовали на почитта си към османското минало: “На всички е известно, че мобилни телефони тогава не са съществували - обяснил е местен жител на града. - А това е неуважение към нашите прадеди. Трябвало е не да бъде отчупена част от статуята, а да бъде премахната изцяло”.

Според кмета на Амасия Джафер Оздемир, целта на статуята е била да привлече повече туристи, а не да обиди или наскърби патриотичното чувство на неговите съграждани.

БРАВИСИМО!

Българските танци тръгват по... света



Кампанията “Аз харесвам българския танц”, започната от хореографа на ансамбъл “Българе” - Христо Димитров, и русенския бизнесмен Мартин Йорданов, навлиза в своя решителен финал, който трябва да бъде на 24 май - по случай празника на българската култура и славянската писменост.

Самата кампания предвижда на първо време разпространение в социалната мрежа, във фейсбук и ютюб на клипове с наши фолклорни танци и мелодии със заглавие “Аз харесвам българския танц”. Предвижда се към кампанията да бъдат приобщени също така световни филмови и футболни звезди. Следващата идея на организаторите на кампанията е да вкарат български фолклорни танци в дискотеки в София и Русе. Стикери с логото на кампанията ще бъдат разпратени на различни фирми и предприятия от страната и чужбина.

Апогеят на кампанията “Аз харесвам българския танц” ще бъде на 24 май, когато се предвижда във всички общини на страната и български общности по света да се играят наши фолклорни танци.

- Това ще е световна танцувална инвазия, ден на българския фолклор, в който очакваме да участват най-малко 40 страни - споделя хореографът Христо Димитров.

След 24 май започва вторият етап от кампанията, когато на всички клубове по аеробика и калинетика ще бъде предложен български танц върху неравноделни ритми.

ГОРЕЩО ЗАГЛАВИЕ

Бойка Асиова събужда тайни духове и сенки



“Лудовица” е озаглавена най-новата белетристична книга на Бойка Асиова, в която са включени разкази на случки и истории за отдавна отминали люде и страсти, тайнства и сенки, както и нови, “купешки” вълнения от днешното ни житиебитие - моментални “снимки” на прима виста. Невероятна е галерията от образи, силуети на странници и нашенски чешити, които писателката е запечатала в своите повествования, като се започне с “циганката от сой” Гюла, мине се през историческите повратки на Пене Копев, съдбата на продадените едно време на пазара в Мелник дечица - Митра и Донка, злобния подигравчия Сава Алтънин, магьосницата Лудовица от Циглиш, Тетин Петре от Обидим, и се свърши с преживелиците на Мъжа и Жената, на анонимните и алиенирани съвременни персонажи.

Но като че ли колоритното и автентично слово на писателката най-вярно и точно е усетил нейният събрат по перо Деян Енев, според когото “гласът на Бойка Асиова не е само нейният авторски глас, а идва от много дълбоко... Тези разкази са като баене - нанизано от отделни зърна поплак, ромон, въздишка, шепот, тишина и молитва...” Като преди това той е забелязал, че “това е уж само книга с разкази, но е много повече - книга за всичко...”

Издателството е известното “Жанет 45” на пловдивската издателка и поетеса Божана Апостолова.

ДНЕС

Писателският съюз се отчита



Боян Ангелов: Най-съществено е организационното укрепване на СБП

Днес от 8.30 ч. сутринта в Дома на науката и техниката на ул. “Г.С. Раковски” 108 в столицата се открива редовното Общо събрание на Съюза на българските писатели.

По първа точка от дневния ред на събранието ще бъде изнесена информация от председателя на СБП Боян Ангелов за дейността на съюза през 2014 година, както и отчет за финансовото състояние на организацията през същия период от Мильо Германов.

- Най-съществено за дейността на СБП през 2014 г. е организационното укрепване на съюза, утвърждаването на нови форми и награди за стимулиране на писателското творчество. Учредени бяха няколко литературни награди, сред които “Николай Лилиев”, “Кирил Христов” и “Димитър Димов”. Важно за финансовата дейност бе, че през 2014 г. бяха издадени нотариални актове за имотите на съюза и актуализирани подписаните договори за отдаването им под наем - сподели председателят на СБП Боян Ангелов.

Втора точка от дневния ред на събранието предвижда приемане на финансов план на СБП за 2015 г., а трета точка - отмяна на решението на Общото събрание от 21 юни 2008 г. за отстъпване право на строеж в “Златни пясъци” - комплекс “Чайка”, на “Аском - България” ООД.

Подробен преглед на литературната продукция ще стане на 17 май от 9 ч. сутринта в салона на Съюза на българските композитори.



СНИМКИ МАРИЕТА ТОМОВА

Поезия

Нови стихове от Мария Донева

* * *

Колко смело трябва да се бори
стръкчето, щом иска да пробие.
Пипнешком да лази като корен.
Със пръстта с юмруци да се бие.

Да избегне камъните. Мрака
да прebроди. Въздух да нагълта.
Червей към небето да го води.
Сляпо, в светлината да нахълта.

Стръкчето изприда се самичко
от зърно, без пръсти, без да знае.
А когато се пребори с всичко -
диша и старателно ухае.

***

Огромен прилив на щастие,
внезапно и без причина.
Приижда толкова властно,
че трябва да си почина.

Засмяно, зашеметено,
отстъпвам няколко стъпки.
Наистина ли за мене
са тези весели тръпки?

Усещам как обиколки
навърта храбро планетата,
и как е светло, и колко
ми е по мярка взетото,

и колко имам за даване,
и колко е лесно всичко!
Земята ми се спасява
и хора ми се обичат!

Предпролетно, живо, жадно,
на мен точно да се случи...
Ще падне голямо страдание,
когато всичко приключи.

* * *

Пръстта е твърда, сива и кафява,
но радостта през нея избуява,

великденчета, тръгнали от рано,
на припек вече стигат до коляно,

на втория етаж, през тънки клони,
едва разцъфнал, сливов цвят се рони,

тревата неуверено настъпва,
полето нова дреха си скалъпва,

огромен щъркел идва, каца бавно,
достоен, скромен, първи между равни,

а слънцето, за първи ден с пола,
си слага златна брошка от пчела.

* * *

Аз толкова те харесвам...
И толкова ти се моля...
Ще дойда да те калесам -
ела във моята пролет.

Светът се върти - пиян е,
заплашва и обещава.
Каквото има да стане -
за двама нека да става.

* * *

Грейнала край пътя
весела мозайка -
във роса се къпят
макове и лайка.

От божур изгряла,
мека от съня ми,
светлина - узряла,
сладка, на салкъми.

Остри и лъчисти
розови бодили.
Всичко свети чисто.
Всичко ми е мило.

* * *

Полето дишаше свободно
и правеше цветя.
И нещо, на любов подобно,
през мене прелетя.

Видях как рапицата светна,
засмя се и изгря.
Една усмивка мимолетна
лицето ми допря.

Дъждът дойде и леко ръсна.
И спря да ме боли.
И радостта ми се разпръсна
на мравки и пчели.

И самотата ми избяга.
И ме разсъни хлад.
Великолепие от влага,
разкош от аромат...



МАРИЯ ДОНЕВА *е родена в Стара Загора през 1974 г. Завършила е българска филология в СУ "Св. Климент Охридски". Пише поезия. Нейни пиеси са поставяни в ДТ "Гео Милев" - Стара Загора, където работи като драматург. Работи и в Постоянния театър към Държавна психиатрична болница "Д-р Георги Кисьов" в Раднево.*

Автор е на стихосбирките "Очи за красотата" (1988), "Сбогом на читателя" (1996, 2003), "Празнината мегу нас" (Охрид, 2005), "Има страшно" (2005; 2007, 2008), "Прикотк-ване на смисъла" (2009), "Меко слънце" (2010), "Магазин за обли камъчета" (2011), "Перце от дим" (2012), "Заекът и неговата мечта" (2013), "Шепа лъскави череши" (2013), "Чисти стихотворения" (2014).

* * *

В изоставените къщи
със напуснати дворове
пролетта насън се връща
и със голи пръсти рови.

В пръстените й се трупа
черна пръст. Избива влага.
Остри камъчета хрупат.
Ситни буболечки бягат.

Пролетта трепти. Сънува:
луковиците потъват.
Маршът на дъжда се чува,
вятър в клоните тактува,

крак набиват дъждовете
и земята завладяват.
Пролетта си търси цвете,
бърза, дъх не й остава.

В изоставените къщи
нещо хлопа, някой гледа.
Пролетта пръстта разгръща,
развълнувана и бледа.

Плъзват корени прохладни,
галят я и я обгръщат.
Със стъкла строшени, гладни
тракат и се зъбят къщите.

Като вълци котки вият,
а петлите не помагат...
Пролетта в пръстта се крие
и при корените ляга,

и земята я люлее,
гушната и приютена.
Утре там ще се засмее
цвете със уста червена.

* * *

Един и същ будилник ли звъни
в бадемите и в сънения кошер?
И кой прошепна: "Време е. Стани!"
на джанката усмихната и рошава?

Изглежда, ще пристанат на дъжда
тревите, щедро ръснати с цветчета,
и миглите им ще се удължат,
и целите от влага ще засветят.

Дори един солиден, тежък пън
внезапно се е влюбил - много тайно.
Дали са се сговорили насън,
или се е получило случайно?

Рим

Тази зима е Рим.
Тази пролет е варварин.
С теб стоим и мълчим,
и не смеем да вярваме.

Вън провикват се славеи
и дъждът се излива.
Аз не знам и наяве ли
ти се виждам красива.

Пролетта се е втурнала
и така ни се иска
да сме млади и влюбени,
да сме тихи и близки.

Безпосочен и пламенен,
разпознавам копнежа.
Капка дъжд върху рамото
може да ме разнежи.

Полъх лек по лицето ти
може да те събуди.
И желание - ето те!
А стоим и се чудим.

Като във математика
за деца побелели
се събираме някак си
в идващите недели.

Умножаваме някак си
идващите години.
Ако още изчакаме,
този миг ще отмине.

И докато стоим,
и защото не вярваме,
с теб сами сме си Рим
и сами сме си варвари.

Отклонение

Благоуханен селски ден.
Дори врабчетата усещат,
че за покой е отреден.
Кокошките подреждат нещо.

И циганите на коне
препускат във далечината.
И знам, че този ден поне
ще дишам светлина и вятър.

Пръстта се рони като хляб.
И съм добре. И огладнявам.
И чувствам страх, но тих и слаб,
че бързам и че закъснявам.

И гледам малката река
и чудно, че не се тревожа.
Тревата гали със ръка,
и хрумва ми, че е възможно

да дойда пак, и този път
за много дълго да остана,
и дните ми да потекат.
Да се посея, да се хвана,

да пораста. Да бъда тук
и никъде да не отивам.
Да имам хармоничен звук.
Да ми е просто и красиво.

Минават циганите пак.
Една пчела край мен кръжи
и люлякът й дава знак,
че днес ще й принадлежи.

Аз на кого принадлежа?
Напечена от слънце, ставам.
И съм добре. И се държа.
И се гневя. И си прощавам.

Книгата

Духовните пейзажи на Боян Ангелов

„Далнина“ е озаглавил най-новата си стихосбирка поетът

Иван ГРАНИТСКИ

Поезията, според Боян Ангелов, е мост между душите, епохите и световете. Отвъд видимото, отвъд материалното се веят “косите на нощта”, а по “хълбока на мраморния хлад” се изкачва мъчително човешкото познание. И това не са само ефектни и прекрасни метафори, а квинтесенция на лирическата философия на автора. Боян Ангелов е нарекъл томчето си с избрани стихове “Далнина”. В тази дума са кодирани духовните пейзажи, които го мамят и разгръщат бездната на неговите мисли, чувства, прозрения, представи и настроения. Сякаш усещаме невидимото благотворно влияние на Атанас Далчев и Александър Геров - и Боян Ангелов се интересува от екзистенциалната драма на малкия човек. Той иска да надникне през черния прозорец на безнадеждността и физически да усети магичната привлекателна сила на абсолютното (да си спомним Геровото: “Аз видях абсолютното нищо”).



При цялата си философска нагласа Боян Ангелов е поет, който усеща драматизма на социалното битие. Но неговата категорична социална ангажираност е облечена в одеждите на дискретното внушение, на спотаената болка, на милосърдието и съчувствието. Състраданието е имплицитно втъкано в лирическия рисунък, то следва проверени и устойчиви традиции - автентичният поет е длъжен да разговаря със своя народ искрено и непредубедено. Тогава той се чувства “прашинка мимолетна” от неговата неизчерпаемост и велика същност. Лирическият щрих на Боян Ангелов е акварелен и лекокрил, той владее багрите на думите, разбира удивителната им способност да изразяват едновременно противоположни състояния. Но римното многообразие и оригиналните ритмични пулсации служат за съдържателното разгръщане на поетическите идеи. (А като почитател на немската класическа философия авторът добре познава мисълта на Хегел: “Формата е съдържателна”.) Затова в поезията на Боян Ангелов ще срещнем редица ключови думи, които задължително са натоварени със значим подтекст - Отечество, дълг, чест, достойнство, служене и прочее.

В поетическата далнина на Боян Ангелов прозира трансцендентното, предизвикателството на познанието, изкушението на духовните скиталчества. Затова тук често се натъкваме на съзерцанието, понякога дори на аскетичното себевглеждане и самосъд. Поезия, която изключва патетиката и публицистичните фойерверки, нерядко присъщи на така наречената патриотична поезия. При Боян Ангелов можем да говорим за поезия на органичната самодостатъчност - той пише по водата своите лирически терзания и дори когато е остър и категоричен в това, че “да се отстъпва място не остана”, неговите внушения пак са ненатрапчиви, меки и приглушени. А място за отстъпление според него няма, когато става дума за национални и общочовешки идеали, ценности и принципи.

“Потъвам в тялото
на мисълта
и моите видения
са думите”

гордо заявява Боян Ангелов. И ние заедно с него се разхождаме запленени из примамливите пространства на неговите духовни пейзажи.

Антиглобализация

Връщане към славянските корени

Школата за естетическо развитие при РКИЦ

Боян БОЙЧЕВ

Днес е много трудно да се работи с деца. Всеки, който се занимава с образование, знае това. Да ги възпитаваш в общочовешки ценности и добродетели, когато обществото поставя като основна цел парите. Да събуждаш духовните потребности, когато материалното властва навсякъде. Да съхраняваш родовите корени, когато целенасочено биват посичани. Да говориш за руски език и култура, за славянски традиции, когато чрез платените медии се налагат други критерии и “ценности”. Трудно е, много е трудно.

Оказва се, че това е възможно

Школата за естетическо развитие на децата към Руския културно-информационен център в столицата започва работа през 2012 г. Неин директор е Татяна Баженова - енергична, амбициозна и всеотдайна жена, която още тогава, преди три години, си поставя задачата да работи за естетическото развитие на децата. Към школата функционират няколко студия, които вече имат натрупан опит в естетическото възпитание на малките.

Студия, ръководени от професионалисти

Първото студио носи името “Умник” и е по руски език. Преподавател е Красимира Дойчева, която преди това е била в 133 СОУ “Ал. С. Пушкин”. Тя преподава по своя методика за обучение на чужденци. В нея присъстват играта, песента и танцът. В края на май първата група предстои да се яви на тест за покриване на първо равнище и международен сертификат за владеене на език А 1.

- Радостното е, че децата идват с огромно желание да изучават руски език. Искат да научат и за културата на Русия, да общуват на руски - разказва Красимира Дойчева.

В още няколко студия се обучават малки таланти - в “Млад художник”, “Розариум” и “Звездица”.

“Млад художник” се ръководи от Павел Николов. В групите има както четиригодишни деца, така и петнайсетгодишни. В занятията децата се запознават с разнообразни техники и начини на рисуване с различни стилове. Към всеки празник има подготвена изложба с творби на ученици, както и кратък филм, в който са представени техните работи.

- Най-големият комплимент, който съм получавал, са думите на децата, че не им се тръгва от урока по рисуване... - споделя Павел Николов.

Студио “Звездица” се ръководи от Мария Велева и Ирина Азарян. В него се изучават танци - традиционни, фолклорни, съвременни и тематични (към спектаклите на школата).

- Започнахме с 10 деца, а сега техният брой е вече 30 - казва М. Велева.

- При нас се изучава не само танц, но и култура на танца - допълва Ирина Азарян.

Студиото за пеене “Розариум” се ръководи от Детелина Желязкова. Тук усилията на преподавателката са насочени към индивидуалното развитие на детето в областта на пеенето и музиката. Децата се учат да пеят и да свирят на пиано. Заниманията са както индивидуални, така и хорови, а репертоарът е от руски и български песни.

Студиото “Сръчни ръце”, с ръководител Росица Бакалова, е едно от първите. То функционира като “майсторски клас” и всяко занятие завършва с изработване на различни предмети. Любими на зрителите са сценките и пантомимите, подготвени от студиото за цирково изкуство “Усмивка”, начело с Евгений Иванов. Децата изучават актьорско майсторство в студио “Златното ключе”, ръководено от Калина Диханова.

От тази година има и балетно студио “Силфиди”, водено от Галя Среброва. В момента тук се подготвят три групи, като най-малките са тригодишни.



Преподавателите Калина Диханова и Павел Николов по време на концерт с част от децата на школата

Работа в екип

Всички преподаватели в школата са много задружни и си помагат един на друг.

- Една от задачите ни е децата да намерят в нашата школа приятели. Казват, че приятелите, които си открил в детството, са най-верни и остават за цял живот. Другата ни цел е да възпитаме любов към руския език, изкуство и култура. Децата трябва да разберат и да запомнят, че Русия не може да бъде враг, не може да бъде опасност. Между нас има много повече неща, които ни свързват, отколкото които ни разделят - казва директорката на школата Татяна Баженова.

- Възпитаваме в децата различни ценности, но наблягаме най-вече на семейството - любов към майка и баща, братя и сестри. Затова често правим спектаклите така, че да участва цялото семейство. По този начин децата усещат подкрепата на родителите и преподавателите.

Безплатни занимания

В момента в школата се обучават около 280 деца, повечето от тях участват в повече от едно студио. Заниманията са безплатни, което дава шанс на семейства, които нямат финансова възможност, да осигурят обучение и развитие за децата си.

Татяна Баженова се обръща с любов към преподавателите, наричайки ги “моите диаманти” - всеки е уникален и безценен по-своему. “И най-сложният въпрос на детето трябва да може да бъде обяснен с пет пръста. Ако не успееш, значи не ставаш за преподавател” - казва директорката на школата.

Днес голяма част от децата у нас не знаят почти нищо за Русия, не изучават руски език, не четат руска литература. Не четат въобще, лишени са от култура и предпочитат екрана на компютъра или просто да не се занимават с нищо. Откъснати са от славянските си корени.

Как да се справим с това? За три години Школата за естетическо развитие към РКИЦ дава отговор на този въпрос. Сигурен съм, че децата, преминали през студията на школата, ще обичат още повече своето семейство, ще изпитват непреодолима нужда от изкуство и култура, ще бъдат непримирими срещу простотията във всичките ѝ разновидности и форми. И не на последно място ще знаят, че между Русия и България като славянски страни няма място за подозрение и омраза.

Абсурдната измислица, наречена „Квадрат 500”

Нелепо е за име на Националната ни галерия да бъде избрано... число от кадастралния план на София

Борис ДАНКОВ

Както вече писахме нееднократно: комисия на Министерството на културата, ръководена от зам.-министърката Бони Петрунова, е решила Националният музеен комплекс в сградата на бившото МЕИ “Ленин” да носи занапред името Национална галерия “Квадрат 500”. Според комисията предложеното наименование отговаряло на “съдържанието на колекциите” и съчетавало “традиции, приемственост и съвременно звучене”. То било “лесно разпознаваемо” и отразявало “териториалния и тематичен обхват на държавния институт, в съответствие с изискванията на Закона за културното наследство”.

Историята на въпроса

Още на 21 юни 2012 година, при подписването на договора за финансиране реконструкцията на сградата по оперативна програма “Регионално развитие”, министърът на културата Вежди Рашидов шумно огласи “методиката”, по която ще бъде избрано име на бъдещия музеен комплекс: “Имаме допитване, искаме много мъдри съвети, ще се съберем и ще изберем наистина най-хубавото име с консенсус, защото ще ме качите на сливата, ако аз сам го направя - изцепи се тогава министърът, като допълни: - Аз знам как да стане, ама няма да го направя, ще го направим всички заедно. Да, трябва да се казва хубаво, българско, звучно, красиво име и да се запомня”.

Малко по-късно - на 9 юли 2012 г., в електронния сайт на МК се появява съобщение за обявен “конкурс за избор на име на музея”, като се известява, че предложенията ще се приемат по електронната поща.

Двайсетина дни по-късно - на 24 юли 2012 г., пак в електронната страница на МК се появява известие, в което министерството “изразява благодарност към всички, които дадоха своите предложения за наименование на Националния музеен комплекс в кв. 500”. От известието се разбира, че комисията вече е направила “селекция на предложенията”, като се напомня, че “бъдещият музеен комплекс ще представя българското и световно изкуство, а наименованието следва да е звучно, разпознаваемо, запомнящо се и да се превежда на други езици” (!)

В известието участниците в конкурса се приканват да изпращат своите предложения на електронния адрес на шефката на отдел “Музейна дейност, изобразителни изкуства и литературно наследство” Екатерина Джумалиева... “в подкрепа на едно от посочените наименования, или да предлагате нови”. Като посочените наименования са: Квадрат 500, Зограф, Барт, ВизАрт и Сердика.

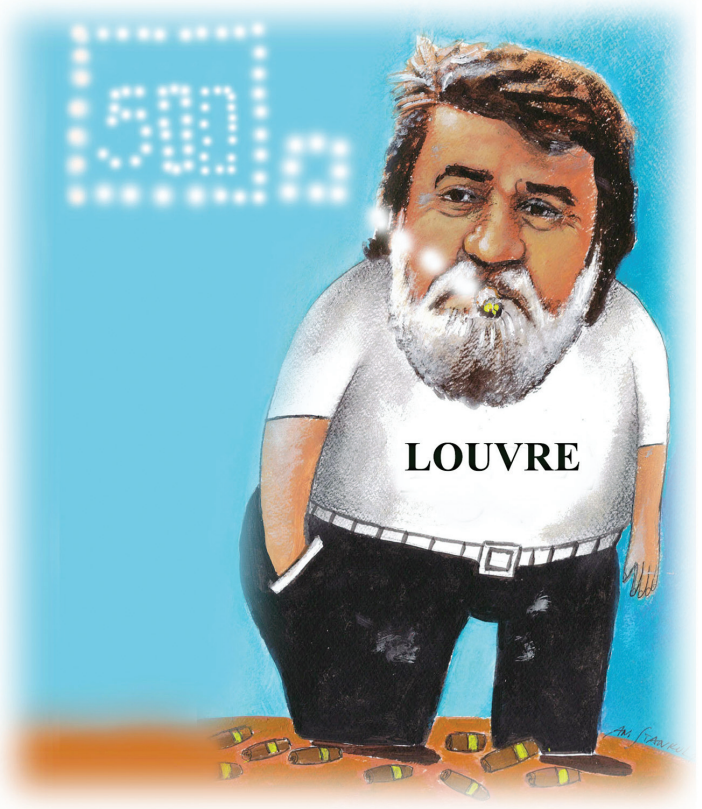
В мотивите за класираното на първо място в “селекцията” предложение: КВАДРАТ 500 се посочва, че “предложението е повлияно от формата на сградата и прилежащите площи и номера на квартала по плана на град София” (!!)

На 27 ноември 2014 г. по време на срещата си с посланика на Испания - Хосе Луис Тапиа Висенте - Вежди Рашидов заявява в прав текст, че желанието му е “бъдещата изложба с творби на гения от Ренесанса Ел Греко да бъде наредена в новия Национален български музей в “Квадрат 500” (!!!)

На 22 декември 2014 г. на заседание на правителството В. Рашидов огласява, че “засега най-харесваното предложение за музея е “Квадрат 500”, като разчита неговото съдържание така: “Квадратът е художествена форма, 500 е абстракция”. Междувременно от МК поясняват, че въпросното название било избрано чрез “онлайн анкета” на министерството “под формата на предложения до пресцентъра по имейл”(?).

На 27 март 2015 г. главният проектант на музейния комплекс арх. Янко Апостолов публикува статия, в която изтъква, че “името “Квадрат 500” само по себе си е недоразумение и неправилно прочетено съкращение на кадастралния план на София - означаващо всъщност “Квартал 500”, като напомня за “обезличаващия ефект, който подобно име би имало върху самите художествени колекции”.

Независимо от това на 3 април 2015 г. в електронния сайт на МК е публикувано споменатото вече решение на комисията за музейния комплекс, според което след съчетаване на “две



РИСУНКА АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

от предложенията” е избрано името НАЦИОНАЛНА ГАЛЕРИЯ “КВАДРАТ 500”.

Що за конкурс всъщност

е провело Министерството на културата за избирането на “хубаво, българско, звучно, красиво и запомнящо се име” на музейния комплекс, след като още в началото той е бил предрешен от самото ведомство чрез начина, по който е бил осъществен. Първо - под формата на... предложения по електронната поща до шефката на отдел “Музейна дейност...”, след това - “под формата на предложения до пресцентъра по имейл”. Второ - още в самото начало въпросният конкурс е манипулиран и опорочен с осъществената “селекция на предложенията” от 24 юли 2012 г., чрез която участниците в конкурса се приканват да изразят “подкрепа на едно от посочените наименования”, като на първо място е посочено “Квадрат 500”.

Всъщност конкурсът е предрешен от самия Вежди Рашидов, който, още преди да бъде огласено решението на назначената от него комисия, вече “тиражира” името “Квадрат 500”. Веднъж - пред посланика на Испания на 27 ноември 2014 г. като “новия Национален български музей в “Квадрат 500”. Втори път - по време на заседанието на правителството на 22 декември 2014 г., когато обявява, че ...”засега най-харесваното предложение за музея е “Квадрат 500”, като прави своя интерпретация на въпросното название, в което квадратът бил “художествена форма”, а числото 500 - “абстракция” (!)

Вежди - качен на сливата или под... черешата?

Вярно е, че още преди да се стигне до “емблематичното” за Вежди Рашидов название “Квадрат 500”, той на всеослушание обяви, че изборът на име за Националната ни галерия щял да стане чрез “допитване” и събиране на “мъдри съвети”, чрез “косенсус” и едва ли не след... всенародно допитване. Той знаел как да се случи намирането на най-краткото и благозвучно име на галерията, но нямало да го избере сам, за да не го “качат на сливата”.

Ще оставим разгадаването на този идеом на родните лингвисти и фолклорни специалисти, но в конкретния случай като че ли по-валидна е българската пословица “Не ме слушай какво приказвам, а гледай какво върша”. Културният министър обявява, че изборът на име за т.нар. национален музеен комплекс ще става чрез конкурс и... “консенсус”, а всъщност той (и послушната нему комисия, ръководена от неговия човек - зам.-министърката Бони Петрунова) предрешават избора за име на музея.

Случайно и безлично име

Съвсем обяснима е обществената реакция на това скандално и недомислено, тенденциозно решение. Да припомним, че още на другия ден след неговото огласяване фейсбук “заври” от остри критики и несъгласия, възмущения. Вместо да реагира адекватно, Вежди Рашидов потърси мечешката услуга на послушните нему медии. В интервю за БНТ на 7 април 2015 г. той се оправда с обяснението, че “Квадрат 500” бил национален музей и че... “един министър не можел да бъде кръстник на националния ни музей”, което всъщност не е вярно, защото косвено той е авторът на това “случайно и безлично име”, както го определя арх. Янко Апостолов.

Какви са аргументите на известния и авторитетен специалист и проектант на музея? Според него със своето “странно решение” МК си е поставило за цел “да заличи с един удар идентичността на най-важните национални колекции, като ги обедини под безличното име “Квадрат 500”. Наложено е едно название, което се “тиражира многократно и то без каквато и да е интелектуална обосновка”. Преди това е имитирана дискусия “на тема какво е най-подходящото име за водещата художествена институция”, с единствената цел “по-скоро как да се внуши на обществото, че случайното име “Квадрат 500” ще даде еднозначна идентичност на музея”. “На голяма част от мислещите българи с чувство за история “Квадрат 500” не говори абсолютно нищо” - заключава арх. Янко Апостолов.

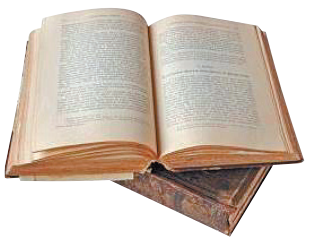
Тъкмо напротив и обратно

за голяма част от “мислещите българи с чувство за история” числото 500 не е “абстракция”, както се опитва да ни внушава Вежди Рашидов, а конкретна асоциация с един период от националната ни история, който няма как бъде сгрешен с друг. Да припомняме ли, че по времето на един друг културен министър фирма от съседна държава упорито настояваше да закупи сградата на бившото МЕИ и да направи от нея луксозен... конак. Като се свърже този емблематичен “квартал 500” с лобното място на Апостола на свободата, като че ли всичко си отива на мястото. Тази ли е абстракцията, която се мъти в подсъзнанието на нашия културен министър, за да се проявява той като толкова запален поддръжник на числото 500? Не допускаме това да е вярно, камо ли пък възможно.

Единственото точно и адекватно

име за бъдещия внушителен музей, където ще бъдат представени уникалните колекции на българско и чуждестранно изкуство, се съдържа в предложението на арх. Янко Апостолов - това да бъде “българската Национална художествена галерия, а не някаква анонимна институция”. Само с това име - National Art Gallery тази институция може да бъде разпознавана адекватно не само у нас, но и в чужбина. Всякакви други названия като “Квадрат 500”, “Паралелепипед 681”, “Триъгълник 1300” и т.н. са не само случайни и безлични, но несериозни, олекотяващи, дори осмиващи бъдещия музей. Те не подхождат на амбициозната идея и особено на концепцията на музея, чийто автор е такъв авторитетен творец като акад. Светлин Русев. Нелепо е Националната ни художествена галерия да се кръщава с ... число от кадастралния план на София. Да не употребим друга, по-тежка дума за този несполучлив и скандален избор.

ПЕГАС Редактор Борис Данков



Лавица

“ЧОВЕКЪТ, КОЙТО РАЗСМЯ СМЪРТТА” от Норман Казънс издава “Клуб 8”. Какво ще направи човек, ако се озове в лекарския кабинет и чуе диагноза, която гарантира приковаване към инвалидната количка и мъчителна смърт? Кошмар! А какво ще стане, ако погледне на всичко това със... смях? Авторът разказва как е победил страховита болест с хумор и активно участие в медицинските процедури. Книгата е написана от пациент, решен да поеме пълната отговорност за здравето си в свои ръце. Казънс доказва, че болният притежава дарбата да задейства тялото си така, че да използва природните дадености, мощните и ефективни лечебни сили на човешкия организъм.



“СТЪКЛЕНИЯТ КЛЮЧ” от Дашиъл Хамет, издание на “Litus”, е посветен на някогашната любов на автора Нел Мартин - също криминална писателка. Историята разказва за Нед Боумонт, комарджия и човек за специални поръчки на политическия кукловод Пол Мадвиг. Една вечер Боумонт се натъква на трупа на сина на поддържания от Мадвиг сенатор. В хода на действието се разкриват мръсни тайни и задкулисни ходове, които посяват съмнения в дружбата между детектива и политика. Направени са две филмови екранизации по книгата - през 1935 г. и римейк през 1942 г. По сюжета е създадена и радиопиеса, както и тв сериал.



“ПЕТ ДНИ” от Дъглас Кенеди издава “Колибри” в превод на Надя Баева. Лора работи в радиологията на малка мейнска болница и е свикнала да вижда сляпата несправедливост на съдбата. Със съпруга й са отчуждени, синът й е в колеж, дъщеря й също се кани да напусне семейното гнездо. Лора се чувства самотна, затова приема с готовност възможността да присъства на конференция в Бостън. Там среща мъж, безличен и унил като хотела, в който са настанени. Ричард е 50-годишен застрахователен агент, дошъл по работа в Бостън. Случайна среща ги събира повторно и зад скучната фасада Лора открива една далеч по-сложна и дълбока личност.



“ПРАВИЛАТА НА НАСЛЕДСТВОТО” от Клеър Бидуел Смит издава “Екслибрис”. Клеър е само 14-годишна, когато родителите й се разболяват от рак. Следва история, едновременно сърцераздирателна и приповдигаща. Изправена пред загубата, Клеър търси спасение във всичко, което според нея ще й помогне да се справи с тежестта на суровата реалност - момчета, алкохол, пътувания и анонимността на градове като Ню Йорк и Лос Анджелис. Когато навършва 25, и двамата й родители са си отишли и Клеър е съвсем сама в света. Историята й е не толкова трагичен разказ, колкото забележителен урок за това как да преодоляваме най-големите трудности в живота си.



Талантлив анализ на чувствата

Новата книга на Георги Чаталбашев е поглед към обществото, към човека, който живее едновременно в него и в собствената си хралупа



Юлия ПИСКУЛИЙСКА

Всеки от нас има своите предпочитания към определени автори. Така и не можах да тръгна след екстаза на митовете, създадени за някои автори. Обичам ония думи, които ми изпраща талантливият, деликатният, мислещият писател. За мен Георги Чаталбашев е такъв. Неговите герои не скачат от прозорци, не изливат книжни тиради - те са белязани с живеца на истината, не са облечени в измислени книжни костюми - такива са, каквито са. Каквито сме ние. Изпълнени с болки, готови да ухапем като диви зверове - но и готови да приемем или да дадем ласка. Сюжетът върви през едно ловно стопанство, обединява в един резерват ярки човешки характери. Никой не е съвършен, както със закачлива въздишка ни напомни “Някои го предпочитат горещо”. Несъвършенствата на обществото са нарисувани с талантливо перо, несъвършенствата на човека се препъват в мечтите му, в поривите му да бъде друг.

И всеки грях, всяка мисъл, всяко подозрение, всеки страх - на фона на една величествена природа, почувствана от Георги Чаталбашев с всичките му духовни сетива.

Точно от такива книги има смисъл. Въпросите в нея, зададени от самия автор към себе си, към нас - тези въпроси са предизвикателство да събудим мисълта си. Да се огледаме и да видим по-добре хората, които използват своята висока или почти висока позиция, хората, които с вечните си шашми се движат из живота върху гърба на другите, да видим и хората, които незабелязано и упорито се трудят; а и онези, които оцеляват по мъжки. Не крия - образът на Димчо Малкия звяр ме привлича с невероятното си излъчване - този бракониер, този закърмен с хитрувания мъжага е личност много по-светла, по-силна от другите грешници в резервата. Той носи много повече човечност - и е обещание за бъдеще с хора много почувствителни от днешните, по-откровени и по-истински.

Сатирикон - така е определил Георги Чаталбашев книгата си “Резерват за грешници” (изд. “Захарий Стоянов”). Сюжетът предполага и герои-животни. Е, има ги. Но те са особена порода. Авторът ги е натоварил със сложната задача да ни препратят чрез себе си в нашия свят. За да се видим по-добре. Присъствието на животните - една линия, която е многопластова и чрез която се откроява по-ярко човешката психика.

Няма как да опиша онези детайли, които усетих като подарък чрез обаятелната, сочна реч на автора. Смисълът на книгата е да обогати някого, да го накара да се почувства така, сякаш е направил откритие за нещо, за себе си, за другите, прибавил е към знанията си нещо, а и чувствата... чувствата са усетили аромата и страданието на всеки сезон.

“Резерват за грешници” е талантлив анализ на чувствата. Те са в рамката на обществото ни, раздирано от своите еднодневни страсти и обрекло ни на самотна битка със себе си и с другите. Обществото ни днес - нашият резерват за грешници...

Белетристика

„Мъж и половина” от Йохан Девлетян - дебют на завършен разказвач

Пенка КАЛИНКОВА

По силата на възраст и пресечки в живота ни познавам първите белетристични опити на Йохан Девлетян отпреди 30 години и въпреки че те даваха надежда - той дори спечели награда на БНР за радиопиеса, авторът изведнъж млъкна, посвети се на всекидневието на експерт, а после и шеф на отдел/дирекция “Култура” в община Пловдив. Преуспя на това поприще с редица лични свои инициативи в областта на Пловдивските джаз вечери и гостувания на големи световни музиканти като Лари Кориел, Джон Лорд, Рик Уейкман, Кийт Емерсън, Били Кобъм, Милчо Левиев, Теодосий Спасов... “ФСБ” дори му посвети свой албум, който озаглави “Йохо”.

И всичко това до миналата година, когато най-неочаквано оцеляващият при различни партийни конфигурации в община Пловдив Девлетян беше уволнен. Намериха се някакви несъществени поводи да бъде освободен. Културната общност се разбуни, свикнала с неговия нелек, но ангажиран присърце и с професионализъм с проблемите на пловдивската култура нрав. Не е лесно да останеш на борсата, когато приближаваш пенсионна възраст. И ето че само половин година по-късно се разбра, че в ИК “Жанет 45” Йохо е подал книга с разкази, че рецензията на литературния критик Митко Новков е положителна и че предстои издаването на сборника. “Мъж и половина” е вече факт - 10 къса проза, написани от сладкодумен разказвач. Майсторски написани, с ерудиция в различни области на далечната и близката история, на съвремието. Дали това е почти приключенски разказ за живота на ловък контрабандист или новела за съдбата на арменски красавец, запътил се за Америка, но акостирал завинаги в Пловдив (новелата “Наследство” е до голяма степен автобиографична за рода/фамилията на Девлетян), или това са по-съвременните и модерно написани “Двойното момиче” и “Нощта на страшния съд”, но и 10-те истории са завладяващи колкото с автентичността си, толкова и с изразността и образността си, с уменията на разказвача.



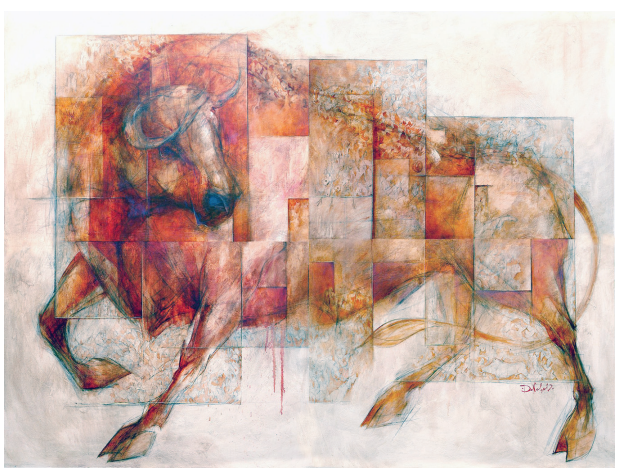
И тъй като в творчеството на един човек се оглежда и неговата човешка природа с всякакви привързаности и страсти, от книгата се усеща, че имаме среща с един познавач на историята и езика, с един киноман и с един човек, който обича морето и вероятно си е събирал книгите на Жак-Ив Кусто.

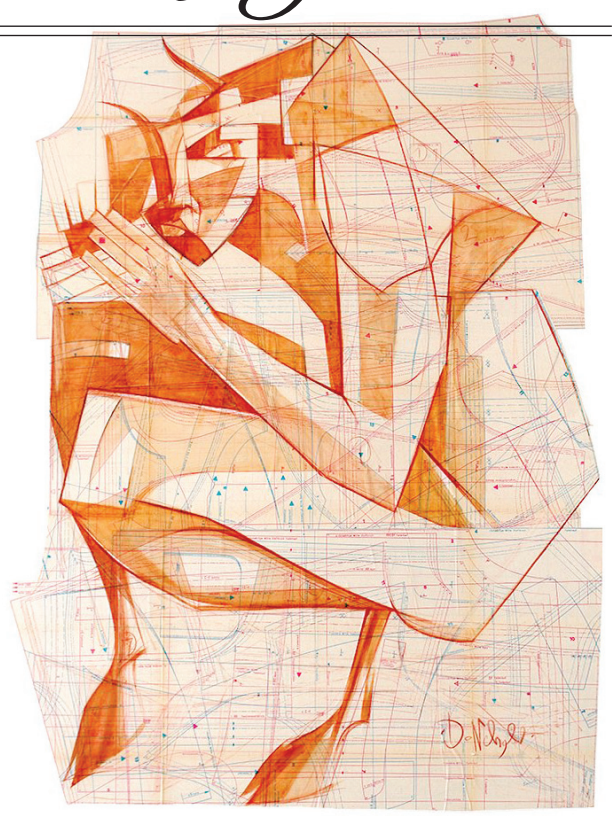
И всичко това е събрано в личността на Йохан Девлетян, за разказите на когото Митко Новков казва, че “не са за хора със слаби сърца. Те затова така се и казват - “Мъж и половина”. Но не са и за хора със силни, просто са за хора със сърца - топли, туптящи, търсещи. Живи и биещи. Живи за истинските стойности в живота и биещи по фалшивите. И ако не знаете как да отделите едните от другите, а искате да се научите - прочетете тези разкази. Те ще отворят очите ви и ще разбудят сърцата ви. Гарантирано.”

Метаморфозите на Дончо Дончев

24 произведения, които са противопоставени едно на друго, както денят и нощта, показва авторът







Изложба на художника Дончо Дончев показва галерия "България" при Софийската филхармония. Творбите са озаглавени "Метаморфози" и може да се видят в мраморното и партерното фоайе. На откриването имаше жива музика, по която авторът рисува. Посетителите можеха да видят на екран какво твори той.

Експозицията включва 24 произведения, които са противопоставени едно на друго, както са денят и нощта. Митологичните трансформации идват от залеза на древността, достигат изгрева на нашия свят, за да се завърнат обратно в началото. В центъра е разположена отделна събирателна картина, която затваря в кръг пространство, водещо към светлината. Този кръг завършва безкрайността. Темите и героите са изцяло вдъхновени от мъдростта и богатството на античния свят. Тези митологично-приказни превъплъщения показват могъществото и фантазията на човешката мисъл.

Дончо Дончев е художник и илюстратор, който изразява себе си по различен начин. Работи по авторски проекти, представя изложби, илюстрира различни издания. Последната самостоятелна експозиция е в Националния музей на Лихтенщайн през февруари 2015 г., а предходната бе в Цюрих-Petra Lossen Gallery миналата година.

Илюстрира книгите "Стихове в картини", "Прераждането на Сатира", графичната новела "Fatemate", както и рисува за турското издание на "Heavy Metal". Историите са написани от Керим Сакъзлъ и са издадени в Истанбул от издателство "Аркабахче". През 2014 г. Дончев става част от джаз формацията "The Golden Project", като представя музика и рисуване на живо. Концертите са на различни сцени и са придружени с изложби.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Четирима приятели подредиха творби в галерия „Алгара"

Столичната галерия "Алгара" представя обща изложба на четирима приятели - Александър Димитров, Иван Стойчев, Любомир Вутов и Румен Читов под наслов "4D". Тя може да се посети до края на месеца в салона на ул. "Цар Самуил" 47.

Румен Читов за първи път показва три стари свои работи - колажи върху вестник "Работническо дело", с което напомня за онази епоха. Другите му творби са озаглавени "Напуснати тела", "Вълшебен кръг", "Небесни невести", "Обител на мечти", "Новолуние". Александър Димитров се отличава със своята фигуративност и абстрактност. Той показва "В очакване", "Славянски танц в синьо", "Хлебно поле", "Брегове". Иван Стойчев привлича с интересните си произведения, които може да се възприемат като колажи и пластики от поредицата "Топология". Любомир Вутов използва различни материали и оригинален подход в произведенията си "Минималистичен портрет", "Кубистичен портерт", "Призрачен кораб", в които виждаме вдъхновение и от египетското изкуство.

Опитвам се да намеря общото между тези художници, които се познават от 1991 г., в развитието им през годините. Това са творческият потенциал, високите художествени качества, ярките цветове, отношението към формата, разнообразните материали, живия поглед към изкуството, който носи всеки от авторите, посочи на откриването изкуствоведката Ралица Базайтова от Министерството на културата.

СНИМКА МАРИЕТА ТОМОВА



Виденията на един минувач в картини

След седемгодишна пауза отново на варненска сцена се появи един знаков, разпознаваем и любим на публиката варненски художник - Иван Обретенов. Неговата петнадесета поред самостоятелна изложба-живопис, с поетичното заглавие "Виденията на един минувач" може да се разгледа до 26 май в арт галерия "Ларго". Многобройните му почитатели ще могат да видят петнадесетина картини, подготвяни в последните 6-7 месеца специално за тази изложба - композиции, портрети и типични за Иван Обретенов, рисувани спомени и видения. За художника изложбата е като отдавна отлагана среща.



Изтъкнатата изкуствоведка Пламена Димитрова-Рачева пише: "Иван Обретенов е емблематичен в своите живописни композиции, защото в тях виждаме обредното превръщане на едно пространство, на една земя, на образите, в свой мир. Той символично е белязан със звуците на "неповторимите" български багри от ония есенни, зимни и пролетни дървета и треви, от сребристата светлина на утрото, която осветява отвътре в душата "космическите измерения" на вътрешния свят на художника."

Като истински ренесансов творец у Обретенов са събрани много таланти - философ по образование, в младежките си години замалко не е станал и актьор, той е художник по призвание, а поет - по душа. В навечерието на изложбата в галерия "Ларго" излезе от печат втората му стихосбирка "Спасени видения", научи ДУМА от галеристката Нели Вълчева.

Трукан посвещава изложба на... кон

Изложбата на Димитър Труканов-Трукан, посветена на първия му кон, показва картини и видео арт. Видео артът е сниман от 2006 г. в продължение на няколко години и запечатва различни състояния на земята, заснети в движение от гърба на коня. Постоянно променящият се ритъм, смяната на хода, дистанцията от земята изменят усещането, визията и цветовете. Картините са резултат от общуването между вода, огън, пигменти и метал, запечатани в хартия, подобно на земните фосили. Изложбата продължава до 23 май.

Авторът е роден през 1970 г. в Благоевград. Завършил е Националната художествена академия, специалност текстил при проф. Димо Балев. Има самостоятелни експозиции в столицата и Гърция.

През 1997 г. печели Награда за млад автор на фондация "ПИБ", СБХ, и приз от конкурс за рисунка, НХА, София.



Любовта и самотата в песните на Ана Моура

Мик Джагър е впечатлен от божествения силует, пленителни очи и чувствен глас на португалската изпълнителка на фадо

Един от най-красивите гласове ще прозвучи в зала 1 на НДК на 29 октомври. Прекрасната португалка Ана Моура, която българската публика познава от концерта ѝ в зала "България" преди 5 години и на Банско джаз фест през 2013 г., ще зарадва феновете с разтърсващото си фадо. Нейният глас, одухотвореността и вълнуващите ѝ интерпретации я превръщат в една от най-завладяващите звезди в Европа и Америка. Ана е символ на дълбокия и изразителен стил, олицетворяващ португалската душевност и възпяващ универсални теми като любовта, раздялата и самотата.

Ана Моура е родена в Сантарем - един от историческите центрове на Португалия и идеално място, за да оцениш и обикнеш фадото. Още от малка изпитва влечение към музиката и тъй като израства в музикално семейство, фадото става част от нейното детство. Кариерата ѝ започва във фадо къщата "Senhor do Vinho", където е открита от Мария де Фе. Неин продуцент става Хорхе Фернандо, който ѝ помага при издаването на първия и втория ѝ албум "Guarda-me a vida na meo" и "Aconteceu".

Ана бързо постига огромен успех в Европа, а албумите ѝ - платинен статус. Международната ѝ кариера започва в една от най-престижните зали в Америка - Таун хол, и с издаването на албумите ѝ на американския пазар. През 2004 г. певицата е поканена в Карнеги хол в Ню Йорк и става първата португалска фадо изпълнителка, концертирала в легендарната зала. Благодарение на огромния ѝ международен успех и нарастващата ѝ популярност в Холандия Ана е поканена и в известната зала Концертгебау в Амстердам. Номинирана е за най-престижната награда за уърлд мюзик - Edison Awards.



Снимка "БГ САУНД СТЕЙДЖ"

Когато Мик Джагър посещава фадо къщата в Лисабон, където пее Моура, е впечатлен от "божествения силует, пленителни очи и чувствен глас" на португалската певица. Веднага я кани да вземе участие в проекта "The Rolling Stones Project vol 1", с който обикалят Япония, Америка и Европа. Записват две съвместни изпълнения - "No Exepectations" и "Brown Sugar", които превземат класациите.

През 2007 г. Ана Моура издава албума "Para Alem da Saudade", който е двойно платинен. В него изпълнява традиционните Fado Blanc и Fado Azenha, както и нови песни на един от най-известните португалски текстописци - Фаусто. В своята версия на песента "Бранко негро", изпята преди това от фадо кралицата Амалия Родригеш, Ана Моура добавя езика на днешния ден - суингиращ бас и китаристи, които интерпретират перкусионно.

Ана има честта да пее с много известни имена, между които и гениалният Принс. Записва заедно с китариста на Стиви Уондър и Марвин Гей - Дийн Паркс. Своя пети албум "Desfado" певицата издава през 2012 г. Той е революционнен за нейната музика. В записите взимат участие именитият джаз пианист Хърби Хенкок и саксофонистът на "Ролинг стоунс" Тим Райс.

Билетите за концерта на Ана Моура в София, организиран от "БГ саунд стейдж", на цени от 40 до 100 лв., може да се купят в мрежата на Ивентим и на касата на НДК.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Виртуозното пиано трио „Bel Suono" се завръща у нас с турне в 4 града



Снимка "DEGRIS EVENTS"

След успеха на концерта в зала "България" през 2013 г. и огромния интерес на нашата публика, виртуозното пиано трио "Bel Suono" ще осъществи турне в България - във Варна на 7 юни, в Русе - 8 юни, в София - 9 юни, във Велико Търново - 10 юни. Гастролът по покана на "Degris Events" е част от световното турне на триото през 2015 г. в Монте Карло, Малта, Италия, Швейцария, Австрия и Германия. Гостуването в България съвпада с издаването на втория албум на триото, научи ДУМА от Светла Русева.

Създадено през 2011 г., пиано трио "Bel Suono" доби светкавична международна популярност в Европа и Азия. Песните и видеоклиповете от дебютния му албум "Мегаполис" се излъчват и са в челните класации в световните радиостанции и тв канали. Съчетанието на дръзка младост, благородство на звучене на роялите, съвременни аранжименти, предизвика интереса и на младата публика в световен мащаб. "Bel Suono" е оригинален микс от съвременни технологии и най-добрите образци на класическата и съвременната музикална култура, нов прочит на добре познати творби и изпълнение на оригинални произведения.

В програмата на концерта са включени творби от класическата музика като "Либертанго" от Астор Пиацола, "Болеро" от Равел, "Лято и Зима" от цикъла "Годишните времена" от Вивалди, "Танц на смъртта" от Сен-Санс, както и необикновените по своята дълбочина и мелодизъм нови произведения, написани от участниците в проекта. Класическите творби звучат много съвременно и затова слушателите, които не са запознати с тези произведения, ги очаква истинско откритие в света на класическата музика, подчертават организаторите. А ценителите на класиката ще чуят необикновена интерпретация на любимите си произведения.

Пиано шоуто "Bel Suono" (в превод от италиански - "красив звук") се състои от трима професионални, виртуозни пианисти, получили образованието си в най-добрите висши училища на Русия, лауреати на общоруски и международни конкурси. Освен че виртуозно владеят рояла, трите музиканти притежават прекрасни умения за композиция и импровизация, както и харизматична външност.

Лятно буги-вуги с Васко Василев и Кейто Сайто

С изненадващ концерт в разгара на лятото се завръща Васко Василев. По негова покана пристига и японският пианист Кейто Сайто, с когото заедно ще направят концерт само цигулка и пиано с репертоар в стил буги-вуги на 15 юли, научи ДУМА от Петя Иванова. "Това беше малко спонтанно хрумване. С Кейто сан имаме съвместни концерти в Полша, непосредствено преди София. Реших, че можем да минем и през България за един концерт. Отдавна планирам да свиря на сцената на "София лайв клъб" и благодаря на Петър Коев, че се съгласи да ни приеме и да отвори клуба специално за нас", сподели Васко Василев. Кейто Сайто и Васко Василев имат активен концертен живот в Япония, както и издаден компактдиск, наречен "Viano". Имат и общ видеоклип (https://youtu.be/edS6AehnFH0).

Кейто Сайто вече е любимец на българската публика, която миналото лято го възнагради с нестихващи овации на Банско джаз фест. През август 2014 г. той изнесе съвместен концерт с големия фен и редовен участник във фестивала Аксел Цвингенбергер, признат за буги-вуги пианист номер 1.

Билетите за концерта в София вече се продават в мрежата на Ивентим на цена 40 лв. Продължава и продажбата на билети за концерта на Васко Василев на 29 февруари 2016 г. в "Арена Армеец".



В Дакота предстоят неприятности...



Александра Василева и Юлиан Вергов може би на път към Дакота

✓ От края на диктатурата насам целият талант на хората, които искат да си изкарват хляба с разказване на истории, се е съсредоточил в театъра. А всички знаем, че от количеството произлиза и качеството... понякога, смята авторът Жорди Галсеран

✓ Животът е сън, а сънят - живот, казва режисьорът Владимир Пенев

В сънищата на Иполит, главния герой в пиесата на Галсеран "Дакота", се появяват странни предсказания - например, че в Дакота предстоят масови убийства, което според него е неприятна подробност, в сравнение с видението, че съпругата му страстно се целува с непознат. Иполит Харама, работи това, което иска. Има съпруга, която обича и всеки момент чака да му се роди дете, което още отсега обожава. Но най-неочаквано една катастрофа преобръща целия му живот. След две седмици в кома той започва да сънува кошмари, а те, един по един, започват да се случват. Той от своя страна прави



Юлиан Вергов и Захари Бахаров в реална ситуация, а не в сън



В сънищата на Захари Бахаров Владимир Карамазов е странен полицай-психопат

всичко, за да превърне сънищата си в реалност, убеден, че те са пророчески и ги проектира така върху близките си, че пренарежда и своя, и техните животи. Светът на Иполит губи своите очертания и вече никой не може да разбере къде свършват сънищата и откъде започва истината.

Ето този забавен и остроумно написан коктейл между сън и живот и живот и сън поставя актьорът Владимир Пенев заедно с колегите си Захари Бахаров, Юлиан Вергов, Владимир Карамазов и Александра Василева на сцената на Сатиричния театър. В ролята на зъболекаря, претърпял катастрофа, е Захари Бахаров, Александра Василева е съпругата му - бивша банкова служителка, която сега работи в благотворителна организация, внимателна добра душа. Юлиан Вергов е зъботехник, готов на всичко, за да продаде няколко протези. Мото на фирмата му е "Старание, старание, старание". А Владимир Карамазов е човекът-загадка с много и различни роли в тази забавна и остроумна игра. Пиесата е хитро написана, много модерна, борави свободно с времето, не е ясно дали сега става действието, дали само се разказва, дали е насън или наяве, но е много смешно, подчертава Владимир Пенев и добавя, че отговаря на чувствителността и рефлективността на съвременния зрител, като в същото време е своеобразна проекция на традицията на испанската драматургия, идваща от Педро Калдерон и неговата прочута пиеса "Животът е сън".

Наистина в "Дакота" може би по далечен начин се отразяват и реалните страхове, и проблеми на модерния свят - тероризъм, ксенофобия, емиграция, бясно гонене на кариера дори с цената на унижения, но всичко това е деформирано до абсурд и майсторски изиграно с висока степен на усет за черната ирония на всички тези видения. Сценографията е дело на Никола Тороманов, музиката - на Калин Николов, преводът на текста е на Нева Мичева.

Сюрреалистичен коктейл на черната комедия

Ако се съди по така модерния жанр "черна комедия", съвременната действителност (както нашата собствена, така европейската, а и американската също) не подлежи на друг вид изследване и осмисляне освен като "черна комедия" или "сюрреалистичен колаж", в по-леките форми и като "сюрреалистичен коктейл". Явно позицията на иронично отстраняване е единствената възможна гледна точка в един "видиотен свят", според определението на известните руски драматурзи Владимир и Олег Преснякови, чиято пиеса "Да играеш жертвата" е сред най-добрите образци на тази позиция. Изпълнената с множество литературни препратки (предимно от Шекспировия "Хамлет"), остроумна ирония и игра на неочаквани гледни точки към реалното и въображаемото, пиесата на братя Преснякови заема достойно място сред програмните текстове на модерната европейска драматургия.

Главният герой е млад човек на име Валя, който работи в милицията, играейки жертва по време на следствени експерименти. Имитирайки смъртта, той се опитва да победи страха от нея, борейки се и със собствения си живот, преизпълнен със страхове и лишен от любов. Този сюжетен ход се оказва истинска находка, която позволява на авторите не само да разчупят урбанистичната черупка и да извадят на показ жестокостта, безсмислието и абсурда на една съвременна действителност, но и да направят от това невероятен фарс.

Те изследват в дълбочина травмите на обществото, като ги разбъркват в невероятния сюрреалистичен коктейл на черната комедия. Диана Доброва поставя "Да играеш жертвата" на сцената на театър "Българска армия" и е поверила ролите на Тигран Торосян, Стефка Янорова, Гергана Данданова, Анастасия Ингилизова, Мирослав Косев, Александър Дойнов, Милен Миланов, Веселин Анчев, Веселин Ранков, Георги Къркеланов, Мирослав Пашов, Деян Георгиев и Десислава Касабова. Сценографията и костюмите са на Нина Пашова, а музиката на Петя Диманова.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Снимки ИВАН ДОНЧЕВ

ПРЕМИЕРА



Тигран Торосян, Деян Георгиев и Гергана Данданова в сцена от спектакъла



Милен Миланов, Веселин Анчев и Гергана Данданова в сцена от спектакъла

живата сила и огъня.

Отново ще цитирам Христо Македонски, сам участник в легията:

“Той идеше в легията, но постоянно сновеше от Букурещ в Белград и обратно.”

На 5 февруари 1868 г. окончателно напуска сръбската столица на път за Влашко с 460 гроша, дадени му от П. Хитов за пътни разноски.

Турция е заета с потушаването на въстанието на остров Крит и приема исканията на сръбското правителство - изтегля гарнизоните си от сръбските крепости. В края на април 1868 г. Втората легия е разтурена, по-голямата част от българите в нея преминават във Влашко. Настава благоприятно време за образуване на нови чети.

“Приготвляваха се две чети: едната под войводството на Хаджи Димитър, а другата под войводството на Стефан Караджата - четем в мемоарите на Христо Македонски. - Двете тия чети се предполагаше да тръгнат заедно да преминат Дунавът и щом стигнат Стара планина, да се разделят и да се упътят по две направления.”

Голяма подкрепа в подготовката на четата на Стефан Караджа оказва Христо Ботев.

“Стефан Караджа и другарите му бяха в Браила, а Ботев им списваше писмата” - твърди дядо Паничков.

Четата наброява 68 души - градинари, ратаи, безработни хъшове, даскали, чираци и калфи... Българи-емигранти от цяла Румъния, между които и по-опитни, минали през легията на Раковски в Белград, участници в Критското въстание на гърците, други пък участвали с Гарибалди в битките за освобождението на Италия.

В края на юни подготовката приключва - оръжието и боеприпасите струпват в чифлика на братя Колини край с. Петрушан, на двадесет километра югозападно от Гюргево. Бъдещите четници един след друг се явяват на сборния пункт, явяват се и войводите: Стефан Караджа е в бяло сако и панталони със сърмени ширити, а на калпака му се развява майсторски изработено перо; Хаджи Димитър - в строгия си костюм от сиво брашовско сукно. Преобличат се и четниците.

На малък крайбрежен остров полагат клетвата пред двете развети знамена и пред кръстосаните саби на войводите:

“Аз пред Бога и пред народа в името на нашето драгоценно Отечество заклевам се какво, че залагам и прежалвам живота си за борба с неприятелите на народа си [и] до последното издъхване ще бъда верен на тоя подвиг; няма да подлъжа и подкупя за никакво имание, щото да работя срещу народа ни, или за полза на другите, или за лична и користна полза; приемам всичките длъжности, които ми се четоха в закона. Ако не остана верен на тази клетва, Бог да ме порази изясно и юнаците да ме съдят и накажат според закона.”

Чете клетвата Ванката Райчев, а бойците повтарят всяка дума...

“Аз видях в това време, че Караджата се просълзи, а писарят, който държеше в ръката си бялата хартия, започна да трепери. Мнозина други момчета заплакаха, а вятърът започна да си играе със знамето, което плющеше по въздуха”, разказва след време четникът Сава Кънчев.

На 5 срещу 6 юли целуват знамената и се заклеват.

И тръгва тази малка въоръжена българска войска, минава Дунава с един сал и стъпва на българския бряг - на 500 метра западно от устието на река Янтра, в землището на село Вардим, Свищовско. Оттам започва героичният път към безсмъртието.

В село Саръяр (днес Хаджидимитрово) четниците са радушно приети от селяните. От Емин бей вземат няколко коня и коли, натоварени с провизии. В Бозалъшките ливади забелязват потеря, на височината при Караисенските лозя приемат първия бой. Измъкват се, но дават две жертви.

На 8 юли през нощта в бърз ход стигат на разсъмване до Карапановата кория и потъват в дълбок сън - две денонощия не са подвили крак за почивка. Многобройна потеря и редовна турска войска обаче връхлетяват отгоре им.

Боят продължава няколко часа. Трима от четниците са смъртно поразени: прострелян в главата е Паню х. Пенев, който моли другарите му да не го оставят жив в лапите на врага; Христо Дряновски сам слага край на живота си; Караджата също е ранен, но не губи дух.

Христо Македонски свидетелства:

“Колкото тактичен, майстор, решителен и смел беше той във време на сражение, толкова нежен и ободрителен биваше тогава, когато всички ние имахме нужда от блага дума и от припомнюване величието на нашето дело, което немилостиво искаше от нас такива жертви.”

Пътят към Балкана криволичи през дерета и урви, през ниви и гори. Потерята - безбройна, в сини потури и червени фесове, ги настига в местността Дълги дол, в землището на с. Вишовград. Още по-кървава е третата битка. Редовната войска стреля точно, редиците на четниците оредяват, стига се до ръкопашен бой. Стотина срещу няколко хиляди!

Войводите командват, зоват “На живот и смърт!” с голите саби. Караджата с няколко момчета се хвърля с устрем върху двадесетина войника, които намират смъртта си, но и войводата отново е ранен. Неприятелят не успява да обкръжи и унищожи четата...

Определите четници се придвижват бавно към Балкана, осъмват край Драчовската чешма, през Каткаръ и Синия кладенец стигат гората на Али онбаши. Ловджийски кучета ги откриват и насочват потерята. Позициите на четата в Канлъдере са крайно неизгодни. Борците попадат между два огъня. Разделени на няколко групи, четниците не успяват да пробият обсадата. Караджата пак е ранен и накрая заловен. Хаджи Димитър повежда около тридесетина четници и по билото на Стара планина на 18 юли стигат до Бузлуджа, където вражески куршум улучва смъртоносно войводата.

Много е писано за жестоката разправа с оцелелите четници, за съдбата им след Освобождението. Със седем рани войводата Стефан Караджа е откаран в Търново, където военният лекар на турска служба д-р Киприел Джерахян му оказва медицинска помощ. На 13 юли по заповед от Русе Караджата е отправен за вилаетската столица.

В книгата си “Зад завесата на големите скандали” (2008) писателят Боян Драганов опровергава версията, че Стефан Караджа е окачен на бесилото полумъртъв. Истината е, че на 31 юли 1868 г. войводата почива от раните си в затвора. Така пише и английският консул в Русе Далиел, един от най-добре осведомените за описваните събития. Той е категоричен:

“Стефан Тулчали, един от войводите на четата, сега в затвора в Русе, умиращ по всяка вероятност от раните си, не е бил екзекутиран.”

Гениалният поет и революционер Христо Ботев пише в своя вестник “Дума на българските емигранти” (брой 3 от 8 юли 1871 г.):

“Те измряха, но тяхната смърт беше громен удар за Турция, громен и за нашето отечество - на първата извести падането, на второто - възраждането. Сънливият тиранин залитна на трона от думите: “Болгаристан калктъ” (България въстана) и окачи мъртвия Черковен въпрос на галваническа кука, с кое, без да иска, призна името на робите си - призна борбата. Будният народ стресна се силно, огледа се и, като не можа да скочи на оръжие, със сълзи благослови великия подвиг на синовете си. Той видя и усети силата си.”

И още една оценка на Христо Ботев:

“На всекиго от нашите читатели са паметни годините 1867 и 1868. Но трябва да е живял човек в онова време в Румъния, трябва да е бил участник или свидетел на онзи революционен възторг и на ония трогателни надежди, които въодушевляваха тогава нашата емиграция, за да може да си представи какви буйни сили загинаха, за да заключат първия период на нашите революционни стремления.”

Такава е оценката на поета-революционер Христо Ботев за безпримерния подвиг на четниците и на войводите Хаджи Димитър и Стефан Караджа.



Паметната плоча, поставена на къщата в Тулча



Стефан Караджа - Белград, 1867 г.



Бойният път на четата



Знамето на четата Хаджи Димитър и Стефан Караджа



Един от многобройните паметници на Караджата



ТЯ Е НЕ САМО ИЗКЛЮЧИТЕЛНО КРАСИВА ЖЕНА, НО И ИЗВЪНРЕДНО ТАЛАНТЛИВА АКТРИСА НА ЕВРОПЕЙСКОТО И АМЕРИКАНСКОТО КИНО

ФАТАЛНАТА ПОЛА НЕГРИ И ТАЙНАТА НА РУДОЛФ ВАЛЕНТИНО

С Рудолф Валентино

С Чарли Чаплин, 1922 г.

Йордан КОСТУРКОВ

За разлика от други Пола Негри далеч не остана в историята на киното единствено и само заради връзката си с Чарли Чаплин. Пола Негри е знаменита актриса, още преди да бъде поканена в Холивуд.

Родена е на 3 януари 1897 г. в Полша, тогава включена в състава на Руската империя. Майка й, чиито две други деца умират съвсем малки, Елеонора Киелчевска, произхожда от полски кралски род, а баща й, Йежи Халупйец, е тенекеджия, емигрант от Словакия, арестуван за революционна дейност от руската полиция и изпратен на заточение в Сибир. Пола, чието полско име е Барбара Аполония Халупйец, и майка й се преместват във Варшава, където живеят в крайна нищета.

Момичето се записва да играе балет в академията на Варшавския имперски балет, чийто патрон е Николай II, а сред възпитаничките е прочутата Ана Павлова. Танцува "Лебедово езеро" на Чайковски, "Копелия", но се разболява от туберкулоза и спира с балета. По това време измисля псевдонима си Пола Негри, като го свързва с любимата италианска писателка Ада Негри.

Насочва се към театъра, учи в Имперската драматична академия и през 1912 г. дебютира на варшавска сцена. През годините на Първата световна война се прочува като актриса, като от 1914 г. се снима и в редица полски филми, в това число и в първия полски пълнометражен игрален филм.

След 1917 г. записва немски филми в студията на УФА. През онзи период САЩ са наложили ембарго над германските филми, но то отпада и филмите на Пола "Мадам Дюбари", "Планинска котка", "Сафо" й печелят почитатели отвъд океана.

Холивуд реагира на заплахата на немското кино, като кани на работа режисьори и актьори. Пола Негри сключва договор с "Парамаунт" през 1922 г. След нея за Америка заминават европейски творци като Грета Гарбо, Марлене Дитрих, Ингрид Бергман, Хеда Ламар, София Лорен и мн. други.

Така Пола Негри остава в историята на киното не само като една от най-ярките звезди на Холивуд, но и като една от най-богатите актриси. Нейният дом в Лос Анджелис имитира архитектурата на Белия дом на американските президенти!

Характерната роля, която изпълнява в американското кино, е на европейска фатална жена, прочута с модните си тоалети, съперница - и в киното, и в живота - на Глория Суонсън. Тя има усещането, че американското кино я експлоатира, без да й дава възможност за истинско творчество.

Друг типаж, който изпълнява, е на чужденки. През 1928 г. прекратява договора си с "Парамаунт".

Още преди да пристигне в Америка, Пола Негри успява да усложни личния си живот. На 5 ноември 1919 г. сключва брак с граф Еугениус Дамбски, но съвсем скоро се разделя с него, а през 1922 г. официално получава развод. Междувременно, при престоя си в Германия, е любовница на богатия индустриалец Волфганг Георг Шлебер, наричан "Петроний" по името на придворния на Нерон, описан в "Сатирикон" на Петроний и "Кво вадис" на Сенкевич.

В Америка жълтата преса с наслада описва връзките й с Чарли Чаплин и Рудолф Валентино, познанството й с магната Уилям Рандолф Хърст и приятелката му, актрисата Марион Дейвис. Връзката й с Валентино продължава до внезапната му смърт през 1926 г., когато тя няколко пъти припада по време на погребението. По-късно е заявявала, че той е бил любовта на живота й.

Следващият й брак е с грузинския принц Серж Мдивани, преди да са изминали и девет месеца от смъртта на Валентино, на 14 май 1927 г., от което Америка е потресена. И този брак не е траен - двамата се развеждат на 2 април 1931 г. Тя прави спонтанен аборт, а междувременно е разбрала, че съпругът й пропилява в съмнителни сделки състоянието й.

Снима се в немски филм през 1929 г. - последното й участие в "нямото кино". Две години по-късно е в Холивуд и се снима в "говорящ филм", после пак се връща в Европа, където прави единствения си френски филм. През 1935 г. снима филма "Мазурка", който става един от любимите филми на Адолф Хитлер, дори се пуска слух, че е станала любовница на фюрера. През следващите четири години снима още пет немски филма, но се връща в Америка след окупацията на Франция от нацистите.

На 12 януари 1951 г. Пола Негри става натурализирана гражданка на САЩ. Когато Били Уайлдър започва снимките на "Булеварда на залеза", той последователно кани за главната роля Мей Уест и Мери Пикфорд, но те отказват. Отказва му и Пола Негри, а Монтгомъри Клифт не е одобрен. Никой от тях не би могъл да знае, че филмът ще стане шедьовър с Уилям Холдън и съперницата на Пола - Глория Суонсън, в главните роли.

През следващите години актрисата избягва публични прояви, води самотен начин на живот. През 1964-а се изкушава да вземе участие в една продукция на Уолт Дисни, където партнира на Елай Уолък. По време на снимките по сензационен начин се появява сред журналистите пред хотела си в компанията на малка маймунка на стоманена верижка. Винсенте Минели се опитва да я покани да участва в негов филм - тя отказва и ролята е изпълнена от Ингрид Бергман.

Отива си от този свят на 1 август 1987 г., на деветдесет години, от пневмония и тумор на мозъка. На Алеята на славата й е поставена звезда, както и още една в Лодз, Полша. През 1996 г. в Полша отпечатват марка с нейния лик, в родния й град Липно е открит неин музей.

Пола Негри беше не само изключително красива жена, но и извънредно талантлива актриса. Във всичките си филми тя разчита само на себе си, от нея се излъчва единствено звездна светлина. Тя не се появява в партньорство с други известни актриси от епохата и дори прочутите мъже актьори в нейните филми имат или мимолетни роли, или стават истински знаменитости по-късно - Емил Янингс, Кларк Гейбъл, Елай Уолък.

Пола е една от великите звезди на Холивуд, но и една от най-даровитите актриси на европейското кино - немско, френско и полско, за което получава цялата признателност на сънародниците си: за нея в Полша излизат книги, снимат се филми. А тя, освен всичко друго, отнася в гроба и тайната на Рудолф Валентино.



www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 16 МАЙ 2015

„В КРАК С ВРЕМЕТО”

Трябва ли да се потъпква паметта на всички загинали заради сервилността към определени нации



Тодор КАНЕВ

Преходът определено нанесе дълбоки разделителни линии, които формираха различни фили-фоби, сини и червени, комунисти и антикомунисти, както и много други. Разделението е налице в обществото, но необходимо ли е да се продължава с тази варварска и разрушителна сила. А онези, които са създали преди нас блага и история, да бъдат заклеймявани, оскверняване и унижавани. Днес в България има неправителствени организации, които като основна задача си поставят демонтажа на определени паметници от близкото минало или тяхното оскверняване. Това ясно показва, че функцията на тези организации е една и тя е разруха и унищожаване на миналото, след което от пепелта да се роди тяхната неолиберална птица феникс. Държавата от своя страна не наказва онези, които извършват варварски и хулигански деяния по оскверняването на паметниците, а излиза с решения, в които се заявява: “Деянието (боядисването на паметника) е израз на политическо мнение с използването на художествени средства”. На запад от нас

такива прояви се наказват с осъдителни присъди

докато нашият съд определя това деяние като политика. Със сигурност следващата стъпка на новите варвари ще бъде разрушаването или демонтирането, което отново ще се определи като политика. Действията по разрушаването на културни паметници от страна на “Ислямска държава” бяха заклеймени като варварски от целия свят и включително от нас. Но ние сме до голяма степен и лицемери, тъй като същите варварски деяния се извършват и в България, но тогава заявяваме, че това е политически акт. Истината е, че нашите псевдодемократи не са много далеч от варварските прояви на талибаните и ислямистите.

В България почти няма населено място, в което да не е осквернен паметник, независимо от кой период на историята. Може би трябва да попитаме кой оскверни паметника на генерал Иван Винаров в Плевен или кой нарисува свастики върху еврейския паметник в Пловдив и на този на Альоша в Бургас. Не бяха пожалени и националните герои като Ботев, върху чийто паметник беше изрисуван символът на анархията, а бюстът беше залят с жълта боя. Стигна се дотам, че бяха откраднати дори грифоните от паметника на Апостола в столицата.

Началото на прехода се оказа

един от най-разрушителните периоди

в нашата история. Тогава бяха премахнати и съборени редица паметници, а тази разрушителна вакханалия се отнасяше само за паметници, построени по времето на социализма. Беше премахнат дори паметник на майка с дете от близката градинка, макар да не виждах нищо лошо в него.

Дали си спомняте кой беше министър на регионалното развитие в кабинета “Костов”. Може би вече голяма част от нас са забравили, но си спомнят за сметка на това кой разруши мавзолея.

Прословутото взривяване на мавзолея беше давано и по телевизията. Върху близо стоящата сграда се беше качил Бъкибомбата, който даваше цялата си енергия за изпълнението на този варварски акт. След първоначалния взрив около мавзолея се разнесе облак от пепел и дим, чуваше се радостната глъч на антикомунистите, но мавзолеят не падна, а само се наклони съвсем леко, като че казваше: аз ще ви надживея и за мен ще продължават да говорят, а вас ви оставям в историята на криминалния преход. Цялата правителствена кохорта, която стоеше на близката сграда, започна да се изнизва от балкона, като че бързаше да се скрие в небитието. Седем дни продължи разрушаването на мавзолея, а същият е бил построен от доброволци и армията за пет дни след смъртта на Георги Димитров.

След 27 август 1999 година в света останаха само четири мавзолея, но за разлика от другите държави

по нашите земи са минали варвари

които са го разрушили. Те също така разрушиха и икономиката, като ни убеждаваха, че държавата е лош стопанин.

Към днешно време почти цялата тогавашна кохорта, заедно с нейния командир, са политически трупове, но след оставената от тях разруха не може да се възстановим вече повече от 15 години.

Един от най-яростно нападаните и оскверняване паметници е този на Съветската армия в центъра на София. Не минава и година, в която да няма посегателство върху него. Последният варварин, който боядиса паметника, заяви, че го е направил заради конфликта в Украйна. Може би той е пропуснал да се информира, че бандеровците, които се бият в Украйна, са наследници на националистите и съюзник на хитлерофашистка Германия, която изби милиони невини хора. Върху паметника се упражняват всякакви личности, които искат да получат малко слава или отново да станат медийно популярни. Интересно е, че паметници на Червената армия има в Сърбия, Унгария, Чехия, Словакия, Румъния, Австрия и в Германия, като в центъра на Берлин паметниците са четири, от които най-голям е този в парка “Трептов”, в който лежат костите на 7000 руски войници, загинали при щурма на Берлин.

Днешните варвари у нас до голяма степен са окуражени и подбуждани от техни верни антиглосаксонски спонсори, които в знак на благодарност им осигуряват финансова подкрепа към неправителствените организации, стоящи зад тези прояви. Оскверняването на паметник се обявява като арт изкуство, зад което се крият интереси, свързани именно с нашето време, и може би поради тази причина на един от паметниците беше написано “В крак с времето”. Целта на днешните варварски прояви са насочени към

омаловажаване на саможертвата

на загиналите за свободата и подмяна на историята. Днешните герои са онези, които бомбардираха София по време на Втората световна война. Загиналите от американските бомбардировки са 5000 души, като върху населените места са нанесени и огромни материални щети. Нашите пилоти са били изправени в неравностойни битки, в които на един наш самолет са се падали 28 американски. Ако минавате покрай квартал “Лозенец” в София, можете да видите наскоро открития паметник на онези, които бомбардираха и убиха хиляди мирни български граждани. Палачите издигат свой паметник, с който заявяват: ние бяхме тук и ви бомбардирахме. Защо днешните варвари не рисуват върху този паметник? Макар те да са причина за много конфликти по света, в които те вземат и активно участие. Трябва ли да се потъпква паметта на всички загинали от бомбардировките българи заради сервилността към определени нации.

Реститутите в София издигнаха паметник на своя покровител Лучников, но варварите не посегнаха и на него. Благодарение на прокарания от него закон се окрадоха множество държавни и общински имоти, за които държавата и общината са платили или собствениците са били обезщетени. Всякакви икономически и политически организации издигат паметници, макар някои от тях да са работили срещу България, но може би това е “В крак с времето”, а то, времето, единствено ще оцени днешната вакханалия.



Един от най-често поругаваните паметници в чест на съветските войни е в столичния кв. “Лозенец”

СКРИТАТА ИСТИНА ЗА ИКОНОМИЧЕСКОТО НЕРАВЕНСТВО В АМЕРИКА

Рана ФОРУХАР, сп. Тайм

На всички ни е известно, че неравенството в Америка през последните няколко години е нараснало. Общоприетата теза сред консерваторите и дори сред мнозина либерали гласи, че неравенството е цената, която плащаме за развитието.

Ако искаме повече развитие, трябва да се примирим с увеличаването на разликата в доходите. Носителят на Нобелова награда за икономика, професор от Колумбийския университет и бивш съветник на Бил Клинтън по икономическите въпроси Джоузеф Стиглиц пропука тази наложила се като азбучна истина с доклада, който написа за Института “Рузвелт”, озаглавен “Пренапийсвайки правилата”. По същество това е пътна карта, показваща тенденциите и промените в политиката през идните четири години, които много хора с напредничаво мислене биха искали да видят.

В този труд има немалко провокационни откровения, но главният извод е следният: неравенството не е неизбежно и това не е социален, а икономически проблем, защото именно заради него всеки икономически възход от 90-те години е ставал все по-бавно и по-дълго в сравнение с предходния. Неравенството не е цената на икономическия растеж, а по-скоро причината и симптомът за забавянето на растежа.

При представянето и обсъжданията Стиглиц дебело подчерта, че и републиканската администрация, и демократическата администрация са виновни за това, че са водили политика, съдействаща за нарастване на неравенството. Освен това те са създали според него концепция, утвърждаваща, че нищо не може да се направи с това неравенство. “Неравенството не е неизбежно”, заяви Стиглиц. “Става дума за решения, които вземаме, и за правила, които създаваме, за да определим структурата на нашата икономика”.

Един от най-важните икономически въпроси по време на президентската кампания в САЩ през 2016 година ще бъде “Защо неравенството наистина е важно?” Отговорът е: “Защото то спира растежа и следователно се отразява отрицателно на благосъстоянието на всеки”. Причините за неравенството обаче са доста по-сложни и те имат системен характер. Сенатор Елизабет Уорън и кметът на Ню Йорк Бил де Блазио също присъстваха на форума и помогнаха да се изяснят на всички нещата по въпроса... Според Уорън, ако президентът Обама получи правомощия да ускори трансатлантическия търговски процес, големите банкови лобита и от двете страни на Атлантика ще могат да разводнят още повече финансовите реформи, чиято цел е да се справят с неравенството. Заради това изявление президентът Обама нарече Уорън зле информирана. Уорън отбеляза, че това търговско споразумение се прави във взаимодействие с 500 неправителствени организации, от които 85% са или отраслеви лобисти, или представители на едрия бизнес.

“Нашата икономика е система”, казва Стиглиц, и борбата с неравенството ще изисква системен подход в редица области - при финансовата реформа, корпоративното управление, данъчната политика, антимонополната политика, паричната политика, образованието, здравеопазването и трудовото законодателство. Тя може да направи наложителното преустройството на такава институция като Управлението за федерален резерв на САЩ (УФР). УФР трябва да отчита безработицата по нов начин, вероятно като се съсредоточи не върху отделен целеви показател, а върху това кога реално започват да се увеличават заплатите.

Мисленето с такива по-цялостни категории би станало важна промяна за законодателите, свикнали да се справят с тези проблеми поотделно, и то гледайки всеки един от собствената си камбанария. И Стиглиц, и други икономисти обаче отбелязаха при експертните дискусии, че те често са взаимносвързани, имайки предвид например как пенсионните фондове работят с “активните” акционери, за да подтикнат корпорациите да вземат прекомерно големи заеми, за да дадат големи пари на инвеститорите, докато в същото време заниженията плащания и намалените печалби, които се държат по офшорни сметки в данъчни убежища, сочат, че дългосрочните инвестиции не се правят в реалната икономика, а това забавя растежа. Или пък как като се продължава практиката привилегиите в здравеопазването на работещия да се обвързват с компаниите. Така той се превръща по същество в техен роб, защото не може да иска повишение на заплатата, а да не говорим пък, че не му е по силите в тези условия да започне самостоятелен бизнес.

Това е много важен въпрос и дискусията в Института “Рузвелт” бе част от продължаващата кампания на крайната левица, която се опитва да направи така, че вероятният кандидат за президентския пост Хилари Клинтън да не може да действа със старите методи, ако влезе в Белия дом. Прогресивно мислещите не искат тя да се ограничи с разговори за размера на минималната заплата и за преразпределението на доходите. Те искат Клинтън да направи радикални промени в паричната култура и политическата икономика на страната ни.

e-vestnik,
със съкращения

www.duma.bg

СРЕЩИ

БОРИСЛАВА И АДРИАНА ГАНЕВИ:

Политиците трябва да са отговорни пред избирателите си

Родителите ни поощряваха да спортуваме, щом не пречи на ученето ни, признават шампионките по карате



БОРИСЛАВА ГАНЕВА е родена на 12 ноември 1989 г. в Плевен, завършила е гимназия с изучаване на чужди езици в родния си град, а по-късно социология в УНСС. Дипломира се с пълно отличие, а после завършва там и магистратура по пиар. В момента следва задочно право във Варненския университет „Черноризец Храбър", заедно със сестра си Адриана, която е родена на 14 февруари 1993 г. и също е завършила местната езикова гимназия. Следва политология в УНСС. Двете сестри са дългогодишни състезателки по карате, с многобройни медали от републикански първенства, балканиади, европейски и световни първенства.

Интервю на Георги АРГИРОВ

☐ *Колко точно е разликата във възрастта ви?*

- Бориславa Ганева: Това е първият въпрос, който ни задават, когато сме двете заедно в непозната или слабо позната компания.

- Адриана Ганева: 3 години, 3 месеца и 2 дни.

☐ *Аги, родена си на интересна дата. Ти лично кой празник предпочиташ – Трифон Зарезан или Свети Валентин?*

- А.Г.: Момчетата предпочитат да отбелязват Трифон Зарезан, момичетата празнуват Свети Валентин. Поне с такова впечатление съм останала, когато говорим по този въпрос. Аз празнувам и източноправославния празник, и католическия, и рождения си ден. За съжаление получавам само по един подарък за тези 3 празника.

☐ *Кога започнахте да тренирате карате?*

- Б.Г.: Тренирам от 6-ата си година, започнах в единствения по онова време карате клуб в Плевен „Петро макс". Родителите ни настояваха да тренираме някакъв спорт, а карането се оказа удобен от гледна точка на време и място за тренировки.

- А.Г.: Аз също започнах на 6-годишна възраст, но наред с карането тренирах и художествена гимнастика, дори известно време се занимавах и с мода. Имам титла от конкурса „Мини мис". Но се отказах. Опитах се да съчетавам карането и гимнастиката, но в един момент трябваше да избирам с кой спорт да продължа. Избрах карането.

☐ *Кой е първият ви треньор?*

- Б.Г. и А.Г: Милена Кирникolова. Тя ни откри за спорта.

☐ *А кога беше първото ви състезание?*

- Б.Г.: Помня, че за първи път излязох на татамито в Пазарджик, тогава станах втора. По онова време имаше зонално разделение. Аз се състезавах в зона "Север", като правилата бяха такива, че ако се класирам на челните места, ще мога да отида на републиканско. Станах първа в зоната, първа и на републиканското. По това време бях на 12 години.

☐ *С влизането ви в гимназията карането не остана ли на по-заден план? Или успявахте да съчетавате училището със спорта?*

- Б.Г.: Точно когато влязох в гимназията, тогавашната ни треньорка се отдели от клуба и създаде свой собствен. Дълго време клубът й не бе приеман във федерацията. Това доведе до нашето преместване в карате клуб „Левски Спартак" в София. Така навлязох и по-сериозно в спорта. Започнаха да ме изпращат на международни турнири, на балканиади, европейски, световни първенства.

- А.Г.: Беше ни трудно в началото, но свикнахме.

☐ *Преместихте ли се в друго училище, в някое спортно например, или останахте в плевенската гимназия?*

- Б.Г.: Бях на 15 години, когато се преместих да тренирам в София. Но продължих да уча в Плевен. Две седмици в месеца бях в София, две седмици в Плевен. Много съм благодарна на учителите, че ми влизаха в положението и ми позволяваха подобен ритъм на учене.

- А.Г.: Аз пък бях на 12 години. Доста ни беше трудно, постоянно да пътуваме, но и да учим, и да се готвим. Срещах спънки от страна на някои учители, които ми казваха, че ако искам да продължа със спорта, да се преместя в спортно училище. Честно казано, не мога да разбера подобно отношение от страна на учител към ученик.

- Б.Г.: Тук съществена роля изиграха нашите родители. Те бяха категорични, че ще продължим с карането, докато не ни пречи на училището. Така се научихме да бъдем хем отличнички в училище, хем да напредваме в спорта.

- А.Г.: Държа да отбележа, че до края на гимназията не минахме на индивидуален план на обучение. Учехме наравно с останалите съученици и завършихме с отличие.

- Б.Г.: И нашите съотборници от националния отбор са или студенти, или завършили своето висше образование.

☐ *Смятате ли, че спортните училища са един плюс за спортистите или по-скоро минус?*

- А.Г.: Не съм била в спортно училище. От мои приятели и познати съм чувала, че не всички учители там държат на ученето. С други думи, подценява се учебният материал за сметка на спорта. За мен двете неща трябва да вървят заедно.

- Б.Г.: За мен това е въпрос на личен избор.

☐ *Все пак споменахте, че в началото ви е било доста трудно...*

- Б.Г.: В началото оставахме при роднини.

- А.Г.: С нас се занимаваха основно треньорите. Те ни бяха и учители, и настойници. Тук е моментът да спомена името на личния ни треньор Ангел Стефанов и да му благодаря за всичко, което е правил и прави за нас. Може да се каже, че тази година имаме юбилей – 10 години сме заедно. Сестра ми бе на 15 години, а аз на 12, когато се срещнахме за първи път с него.

- Б.Г.: Искам да спомена още едно име - Борислав Иванов от Кюстендил. Боби е малко по-голям от нас. Той беше и състезател, но и треньор и също се грижеше за нас.

☐ *Трябва ли учителите да бъдат добри психолози и педагози? В края на краищата те работят с деца, понякога се грижат за тях като за собствени.*

- А.Г.: Абсолютно. Всеки треньор и учител трябва да има индивидуален подход към своите деца.

- Б.Г.: Сега и ние водим часове на малки деца, и много добре осъзнаваме това нещо.

☐ *След гимназията защо избрахте специалностите, които сте завършили или учите в момента?*

- Б.Г.: Исках да уча право. Кандидатствах само в УНСС. Изкарах отлични оценки на приемните изпити, но въпреки това не ме приеха право. Затова записах втората посочена от мен специалност – социология. Имах желание да се прехвърля в правото, но и до края на следването не се получи. За сметка на това взех социологията за 3 години, вместо за четири. Слях втората и третата година в едно. Записах и магистратура по пиар. Поразпитах как стои въпросът с ученето в други университети. Така разбрах, че във ВСУ „Черноризец Храбър" мога да кандидатствам право, като могат да вземат под внимание оценките, които съм изкарала на приемните изпити. Така в момента съм студентка четвърта година, задочна форма на обучение, заедно със сестра ми.

- А.Г.: Аз също исках да уча право, но не ме приеха. Затова записах политически науки, в момента съм студентка редовна форма на обучение в УНСС и задочно право във ВСУ.

☐ *Какви успехи имате, след като се прехвърлихте в карате-клуб „Левски Спартак"?*

- Б.Г.: Аз съм първата българка, която достигна до финал на Европейското първенство по карате в Подгорица, Черна гора, през 2006 година, тогава Черна гора беше част от Сърбия.

- А.Г.: Аз пък съм първата българка европейска шампионка по карате при жените - през 2011 г. в Нови Сад, Сърбия. Имаме спечелени доста медали от международни първенства и турнири, балканиади, републикански първенства. А първият българин европейски шампион по карате при мъжете е настоящият старши треньор на националния отбор по шотокан карате Димитър Тодоранов.

☐ *Как върви подготовката за първите Европейски олимпийски игри в неолимпийски спорт като вашия?*

- Б.Г.: Малко късно започнах подготовка. Тренирам всеки ден, двуразово. Ще се постарая да отида на лагери зад граница – в Сърбия, Македония и Турция, за да се готвя с разнообразни по стил противници.

☐ *Разкажете за вашите родители, които са ви подкрепяли да заложите на спорта...*

- Б.Г.: Майка ни е прокурор в Окръжна прокуратура - Плевен, татко, бог да го прости, работеше в следствената служба.

- А.Г.: Дядо ни по линия на баща ни е бил адвокат, но не го познаваме. Другият дядо е агроном по образование, а на младини е бил боксьор. Казва се Стефан Мерджанов.

☐ *Какви се виждате след години? Агрономи, социолози, политолози или юристи?*

- Б.Г.: Искам да стана съдия по наказателни дела.

- А.Г.: Аз съм прекалено чувствителна за съдия по наказателни дела. Може би ще съм адвокат или прокурор по граждански дела. Не изключвам и депутат в Европейския парламент.

☐ *Дами, вие ще уплашите мъжете – каратистки, при това шампионки; бъдещи юристи, с мечти за съдийска кариера; със строги родители, работещи в правораздавателните органи...*

- Б.Г.: За какво са ни слаби мъже? Ако се плашат толкова лесно, значи не са за нас.

- А.Г.: И двете сме сериозно обвързани.

☐ *Аги, учиш политически науки, би ли направила някакъв коментар за политическата ситуация в страната? Сама загатна, че не е изключено един ден да се занимаваш и с политика.*

- А.Г.: Не бих се нагърбила с подобен коментар. Мога само да кажа на политиците да поглеждат с по-голяма отговорност към своите действия и решения. Политиците са отговорни към тези, които са ги избрали!

☐ *Боби, ти се виждаш като наказателен съдия след време. Да речем, че трябва да осъдиш твой близък човек, може би бивш твой треньор?*

- Б.Г.: Няма да ми позволят да съдя близки, а и аз не бих се нагърбила. Но какво означава „хипотетично"? Има съдия, подсъдим, съдебен казус и закон, в рамките на който ти трябва да го тълкуваш и прилагаш. Разглеждаш казуса, претегляш всички доказателства и отсъждаш в рамите на законовата рамка! Иначе и аз съм напълно солидарна със сестра ми, че политиците трябва да са отговорни пред избирателите си!

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015



Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза



Рецепта на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

ПЕЧЕНА ЯРЕБИЦА

Яребицата се държи 24 часа закачена на проветриво и хладно място, преди да бъде оскубана. Ако времето е студено, може да се държи 2-3 дни. От перата се очиства в последния момент, изваждат се вътрешностите и се опърля на спиртен пламък. Вътрешността й се изтрива със суха кърпа. Главата и краката се отстраняват, а черният дроб се изчиства и се връща на място с малко сол. Цялата яребица се завива в лозови листа, намазани с масло. От вътрешната страна на птицата се слага една филия сланина с такава големина, че да покрие гърдите. Всичко това се превързва с конци и се поставя в тенджерата във фурната и се завърта от време на време. Пече се 20 минути, а когато е готова, свалят се лозовите листа и сланината, насолява се и се държи още малко на огъня, за да може да се зачерви и месото, което е било покрито от сланината. Сервира се със сланината и с пържена филия хляб.

БАШ АВДЖИИ

Хитриите в лова

Дивите животни превъзхождат човека по обоняние, слух, поглед, сила, бързина, ловкост. От памтивека е така - и дори казват, че именно стремежът на "хомо сапиенс" да оцелее в състезание с тях е развил всичките му постижения в технологиите през вековете. Дори и днес съвременните ловни оръжия не дават никакви гаранции, че в единоборството с природата човекът ще надделее. Има шанс само ако е опитен ловец. Какъвто е бил например бай Иван Мечкаря от село Крайнище, Дупнишко.

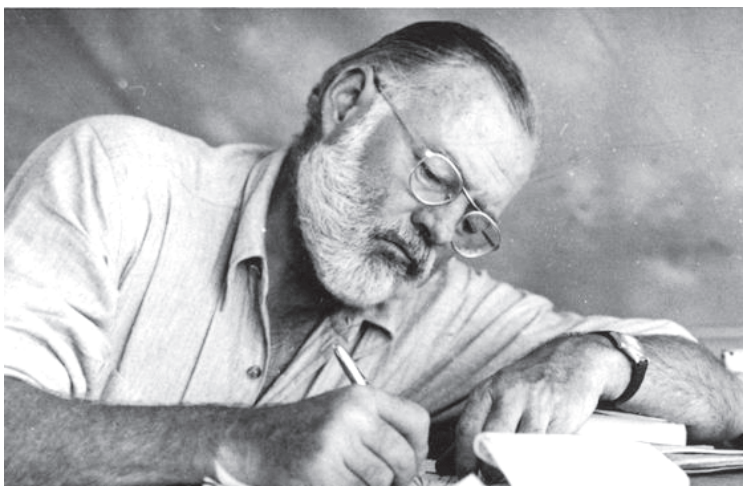


Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

До средата на миналия век бай Иван убива тридесет и шест мечки само с нож. Знае къде са бърлогите. Накисва дрехите си в отвара от четиридесет билки, за да не мирише на човешко. На лявата ръка намотава въже, напоено със заешка кръв. То му е необходимо, ако го изненада мечката. Дава й да захапе увитата с въже ръка - и нанася удара с нож. Но обикновено изчаква мечката да излезе от бърлогата. Влиза вътре с голям нож с дълга дръжка, която може да се държи с две ръце. Мечката се връща в бърлогата задницком. Той забива ножа под корема й и я разпорва.

Когато бай Иван намушква тридесет и шестата мечка, се оказва, че в бърлогата има две мечета, големи колкото кучета. Докато се бори с майката, те се окопитват и се хвърлят да го ръфат отзад. Оттогава ловецът започва да заеква.

Мечкарските истории край нямат. Преди години в Родопите бригада дървари извозва трупи с волове. Имат и крава за мляко. Появява се мечка. Убива един вол и го изяжда. След време - втори. После - и кравата. На дърварите им идва до гуша. Бригадирът, запален ловец, приготвя деветмилиметровия си пистолет. С него може да убие мечката само от упор. Вади вътрешностите на кравата и ги разстила край трупа. На залез слънце се съблича чисто гол, оставя нещата си на триста метра от кравата, изкъпва се и влиза в търбуха на добичето. Казва на другите да дойдат, когато чуят изстрел. Идва мечката. Започва да яде от вътрешностите. И тогава идва редът на скрития човек. Той гръмва в пастта на звяра само от няколко метра разстояние - от търбуха на кравата..



Ърнест Хемингуей

ПОПАДЕНИЯ

Радост

Уверен бях, че ще ми се удаде да стрелям в уязвимото място зад тила на бивола и ще успея да отскоча - само да мога хладнокръвно да изчакам да забие глава. Знаех, че ме бива за такова нещо и че изстрелът ще го убие, но докога щях да го чакам? Там беше работата. Докога щях да го чакам? Аз се промъкнах напред, като съзнавах, че той е тук, и изпитвах радост, най-приятната от всички радости - радостта, че ти предстои да действуваш, че ти предстои нещо, в което не можеш да бъдеш безучастен, което не можеш да проумееш до край - да убиеш, без да се боиш, без страх и чувство за отговорност, без да опечалиш някого, да извършиш само това, на което си способен.



ПРАКТИКА

Голяма гонка

Разказано от Роберт АТАНАСОВ, главен редактор на списание „Български ловец"

Мой приятел испанец ме покани в неговата ловна територия близо до португалската граница. Страхотно изживяване. Първият ми лов с европейска дружинка.

Беше проведена така наречената "монтерия гранде" (голяма гонка). Стрелците бяхме 76 души. Повечето бяха с последните модели оръжия, които може да притежава човек с добро финансово състояние. Викачите бяха 16, всичките на коне. Пуснаха и 270 хрътки, докарани с 4 тира. Растителността беше ниска и през цялото време можеше да се наблюдава откъде минават животните. Вдигнаха се елени, 4 сюрии прасета и няколко кошути. Стреля се на всеки елен, който е с над 4 разклонения на рогата. Имаше сериозна канонада, но най-вече ме впечатли организацията на лова. Поканените също имаха такива ловни полета, така че по този начин си беше осигурил 60-70 лова годишно през следващата година.



ПРЕЗ ВЕКОВЕТЕ

СМЪРТОНОСНИ ОБЯТИЯ

Владимир АРСЕНИЕВ из „Дерсу Узала"

Близо до бивака намерихме скелетите на два преплели рогата си елена. Личеше, че над труповете им се бяха потрудили и птици и хищни зверове. Особено интересни бяха главите на животните. По време на борбата те така бяха сплели рогата си, че вече не са могли да се разделят и са загинали от глад. Шест човека се опитахме да ги разделим. По трима от всяка страна. Не успяхме. Представете си с каква сила са се били елените! Очевидно при удара рогата са се разширили и са затворили животните в смъртоносните си обятия.

ФАКТИ

През зимата, по време на силните студове, патиците спят само на един крак, а другия си го топлят в перушинен "джоб" отстрани на тялото. Щом кракът й измръзне, патицата стъпва на другия крак и поставя главата си на обратната страна на тялото, за да поддържа равновесие.



www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015



Миланската катедрала е строена повече от 600 години

МИЛАНО

„ТАЙНАТА ВЕЧЕРЯ”, МОДА, КАФЕ, ПАСТА И ЕКСПО 2015



Милена НИКОЛОВА

Когато нашата дисциплинирана семейна дружина се запъти за Милано, всеки си имаше по някой приоритет за разглеждане. За моя милост най-важното беше стенописът на Леонардо да Винчи “Тайната вечеря”, за който са изписани тонове литература; за дъщеря ми забележителности се оказаха марковите бутици на ул. “Монтенаполеоне” и прословутият шопингцентър “Виктор Еманоил”, а за силната половина на домочадието - Миланската катедрала, както и ЕКСПО 2015. И, разбира се, Миланската скала.

Подобни са опорните туристически точки на всеки, запътил се към една от най-заможните области на съвременна Италия. А градът е огледало на региона - за всекиго има по нещо. И няколко дни не стигат, на Милано трябва да се отделят няколко пъти по няколко дни. Това ми обясни една възрастна испанска туристка, която си беше поставила за цел да идва и да разглежда града от всеки ъгъл. На площада пред Миланската катедрала тя ми разказа, че идвала тук съвсем млада, а сега за всяка забележителност отделя по няколко дни през годините, защото градът постоянно има какво да покаже.

Тази година в италианския град се очаква да пристигнат над 30 милиона туристи

Дали изкуство, бизнес или търговия, всичко е събрано на едно, но е същевременно разпръснато из града. Остава човек само да има достатъчно свободно време и здрави крака, за да претвори мечтите си във фотографски снимки. За целта Милано предлага много удобни транспортни връзки, които те отвеждат бързо до желана точка.

Милано, макар и близо до Швейцария, също посреща туристите с теракотените цветове, характерни за по-южните италиански ширини. Времето винаги е топло, но не прекалено. А луксът на всяка крачка напомня, че този град е бил културен и търговски център от древността до днес. Тук-там облечени екстравагантно хора подсещат, че именно този град е една от столиците на световната мода.

Прекрасната Миланска катедрала - „Дуомо”

е поредното скъпо за епохата си съоръжение, което е изграждано за около 600 и повече години. Уникалното е, че на върха на една от 135-те остри кули има игла, на която се извисява статуя на позлатената Мадона. Катедралата има своята мистична и митична история. От това, че на същото място, но в предишната раннохристиянска църква, е кръстен и един от бащите на съвременната теология Августин Блажений. Въпросният Августин имал доста фриволно поведение за духовник, поради което е известен с факта, че първо му наложили схизма, а после го канонизирали като светец.

Но да се върнем на Миланската катедрала, именно там е коронясан за крал и на Италия император Наполеон, а Милано става по тази причина столица на Италия. “Дуомо”, както е известна по света, е петата по големина катедрала в света. Но за разлика от останалите готически архитектурни произведения, Миланската катедрала е изцяло бяла заради белия мрамор, от който е изградена и е запазеният й знак за света, заедно с нейните 3400 статуи.

„Ла Скала” може да е най-голямата опера

в Европа, но като че ли е и най-невзрачна отвън. Човек може да я пропусне заради неугледната сива фасада, зад която обаче луксът е на почит. Именно по време на австрийското владичество над Италия Милано става музикален център като първата постановка, изнесена там, е под диригентсвото на Салиери. “Ла Скала” побира около 2000 зрители на своите балкони. И така, разкошът е отвътре, но отвън всичко изглежда сиво и нашата фамилия, свикнала с бароковите разкоши от Виена, поне три пъти заобиколи “Ла Скала”, преди да разбере, че находката е пред очите й.

Другата забележителност е стенописът на

Леонардо да Винчи “Тайната вечеря”, задължителна за всеки, отиващ в Милано, пътник. Църквата “Санта Мария деле грацие” е известна повече за ценителите на изящното изкуство, а те се редят на дълги опашки в дните за посещение. Дребна, но важна подробност е, че манастирът, който всъщност прави църквата известна и където се помещава “Тайната вечеря” на Леонардо да Винчи, не работи в понеделник. Важен детайл е, че човек може да избегне дългите опашки, ако си купи предварително билети през интернет. Така изпреварва всички чакащи. За тези “дреболии” ни отвори очите беззъб просяк, изкарващ по евро-две като спонтанен екскурзовод. Разбира се, той не говори английски, както и повечето италианци, но тук-там човек разбира какво му разказва бездомникът. Стенописът никога не е бил частна собственост, защото никой не се е натях ще го предаде. Творбата е емблематична за гениалния художник и това я прави задължителна като цел за посещение в Милано.



Снимки АВТОРКАТА

Макар Леонардо да Винчи да е творил в Милано само няколко години, неговото изкуство е белязало и този град



В галерия “Виктор Еманоил” пазаруват тези, които искат да покажат на света, че имат пари

Шопинг и отново шопинг

в центъра на Милано. Загърбили всякакви културни забележителности, нарамили огромни пликове с дрехи, обувки, аксесоари. Такъв е Милано за шопингманиаците, които идват от целия свят, за да си купят дизайнерски дрехи на точната улица. Ако не го правят в закритата галерия “Виктор Еманоил”, успяват да си похарчат парите на улица “Монтенаполеоне”, символ на консуматорството на хората със средства. Най-много пликове разнасят момичета и момчета от далечна Азия, за които културният туризъм е съчетан с огромни харчове за маркови дрехи и обувки. На “Монтенаполеоне” бутиците се състезават не по разпродажби, а кой да удари най-висока цена. Така едно сако може да достигне и невиждани за нормалния човек висоти. Именно по тази причина в магазините те посрещат като живи играчки манекени, на чийто гръб се разхождат дрехи, обувки и аксесоари за хиляди евро. Нерядко улицата е огласявана от руска реч на имотни рускоговорещи, дошли в един от центровете на шопинга в света. Купувачите в скъпите бутици са далеч от нормите на дизайнерите, но се намират дрехи и вещи за всеки размер, дори и за тези, които никога не могат да бъдат манекени, но пък имат пари.

Тази година Милано е център

на изложението ЕКСПО 2015, за което приготовленията и ремонтите в центъра на града започнаха още от предишната година. Организаторите обещават зрителите да станат свидетели на виртуален спектакъл в небето на Милано. Затова и тази година Милано ще европейска дестинация № 1. Световното изложение започна от 1 май, разтресе Италия с подозрения за огромна корупция, но тържествено ще завърши на 31 октомври, като се очаква посетителите в града да са около 30 милиона.

Обликът на Милано е променен благодарение на авангарден екип архитекти, които създават първия холографски парк в света. Върху него са работили около 130 архитекти. Така в небето ще се издигнат гигантски статуи, високи по 30 метра. Холографските образи ще се виждат и денем и вечер. Другата атракция на ЕКСПО 2015 е “градски калейдоскоп”. В настилката на градските улици ще има сензори, които ще издават звуци. Стъпките на хората ще провокират музика от творби на Верди, Вагнер, Шопен. Със специално разработени очила, посетителите ще виждат виртуални предмети, като старинни образи на катедралата “Дуомо” от 1906 година, когато за последно Милано е бил домакин на Световното търговско изложение.

Всъщност това е Милано, съвкупност от модерен живот и средновековие, исторически паметници и следобедни кафетерии, чиито столове са обърнати към улиците, да не би посетителите да пропуснат нещо. Да не забравя да спомена и “пастата”, на ниво, без значение къде е направена, в скъпия или в кварталния ресторант. Сервитьорите са като от филм на Фелини, защото Милано означава и стил на живот, а той се крепи благодарение на запазени традиции. Това е най-богатият град на Ломбардия, чийто белег след катедралата е запазеният дословно замък на фамилията, съградила замъка Сфорцеско, Сфорца, наследен от потомците им от фамилия Висконти. Днес това е един красив парк с музей, който разказва за славни времена от ранното Средновековие до днешното богато настояще.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

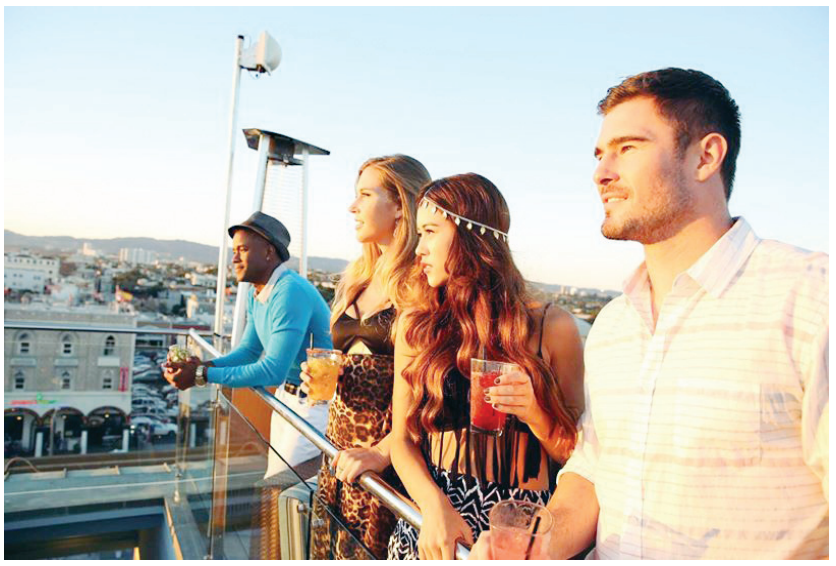
Очаквайте

ТОНИ ДИМИТРОВА ПОЛУЧАВА НАГРАДА ЗА ВДЪХНОВЕНИЕ



Парти на покрива за първи път у нас

Първото парти в София от серията "Rooftop.city" ще се състои на 22 май, петък, от 20 ч. в "III етаж" Bar & Dinner, на покрива на Nadejda Business Hall & Trade Center (непосредствено до метростанция "Хан Кубрат"). Проектът е вдъхновен от добрите ентъртейнмънт практики от Ню Йорк, Лос Анджелис, Париж, Лондон, Барселона и други мегаполиси в света. "Rooftop.city" предлага на аудиторията поредица от classy партита от върха на емблематични сгради и превзема нови територии от градската среда с nu disco & deep house музика, светлинен, мултимедиен и денс пърформанс.
Достъпът до "Rooftop.city" става с покани - онлайн и на хартиен носител. Партито ще бъде заснето като видео, включително и с летящ дрон, предавано онлайн в Youtube и ще бъде излъчено в телевизионен формат по Box TV.



Бастун за незрящи разпознава лица

Устройството още не е достъпно за широка употреба, тъй като неговите създатели възнамеряват да проведат допълнителни тестове и да оптимизират функционирането му

Студенти от Бирмингамския университет са разработили бастун с вграден софтуер за лицево разпознаване. Той дава възможност на незрящите да разпознаят приятел или член на семейството си от разстояние десет метра.

В бастуна XploR има SD карта, заредена със снимки на хора, които собственикът му познава. Камера сканира лицата, появяващи се в зрителния й обхват, и ги сравнява с базата данни от фотографии в SD картата. Когато се открие съответствие, бастунът започва да вибрира и се свързва посредством Bluetooth със звуково устройство, прикачено към ухото. Устройството дава на незрящия указания за посоката с помощта на вграден GPS.

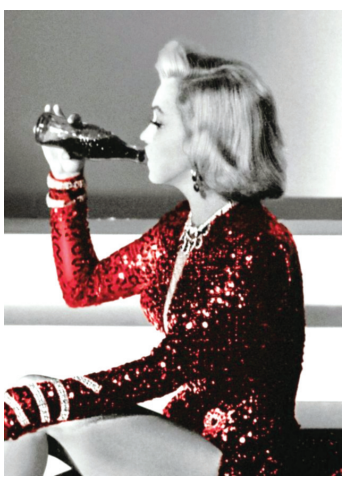
Бастунът все още не е достъпен за широка употреба, тъй като създателите му възнамеряват да проведат допълнителни тестове и да оптимизират функционирането му, като го направят както по-лек, така и по-лесен за използване.

Това не е първият опит за модернизиране на белия бастун. Наскоро учени от Арканзаския университет разработиха устройство, което дава напътствия при заобикаляне на препятствия посредством звукови инструкции, предавани чрез Bluetooth.

Скромният бял бастун помага на незрящите хора да се ориентират още от времето на Втората световна война. Сега тази стара технология е обновена, пише Popular Science.

Бутилка пътешества през епохални събития

Дизайн, който разказва истории и представлява своеобразно цветно пътешествие през ярките събития на епохата, намерили артистичната си интерпретация. Така накратко може да се опише визията на малките бутилки на световноизвестен бранд за напитки. Историята на съда с уникални контури е част от всекидневието и от специалните моменти, част от нестихващия стремеж към щастие на хората.



Прочутата бутилка през 2015 г. празнува своята 100-годишнина. Превърнала се в икона, тя е неповторимо съчетание на форма и функционалност. Историята й е изпълнена с вековно вдъхновение. По този повод компанията представя ексклузивна колекция от мини алуминиеви бутилки, която връща времето назад. Стъкленият съд е със статут на класическа икона в дизайна на опаковки, а в качеството си на муза на творци като Анди Уорхол, Кийт Харинг, Долче и Габана и много други известни имена в областта на изкуството и модата се превръща в явление в съвременната арт и поп култура. Целунати от емблематичната бутилка са музикалните и кино икони от миналия век: Елвис Пресли, Рей Чарлз и Мерилин Монро - ярки символи на едно общо преживяване, споделяно от поколения през последния век и част от мащабната кампания "Целувка щастие", която вече обхвана цялата страна. С тази инициатива Coca-Cola припомня, че през своята 100-годишна история бутилката е събрала над трилион и половина целувки и неслучайно е най-целуваният предмет в света. Кампанията, която интригува с посланията "Целунах Мерилин", "Целунах Елвис", "Целунах Рей", показва, че преживяването да отпиеш от бутилката е достъпно както за звезди, така и за всеки от нас, който вярва, че целувката е щастие и е само началото на нещо по-голямо, което предстои.

ПРИКЛЮЧВА ОКОЛОСВЕТСКОТО ПЛАВАНЕ БЕЗ НИТО ЕДНО СПИРАНЕ

Обикновеният южнокорейски гражданин Ким Си Цзин, който преди повече от 6 месеца тръгна сам да обикаля планетата, е на път да приключи околосветското си плаване, съобщиха властите в Сеул. Според съобщението на Министерството на морското и рибното стопанство на страната, цитирано от ТАСС, смелият капитан ще пристигне днес в порт Вемок на западното крайбрежие, откъдето отплава на 18 октомври м.г.

52-годишният мъж тръгна със собствената си изцяло ветроходна яхта "Арапани" и преодоля 41,9 хил. км. През това време пътешественикът нито веднъж не е спирал на суша и никой не му е помагал с храна или сладка вода.



Вицъ

Син пита баща си:
- Татко, вярно ли е, че в някои части на Америка мъжът не познава жена си, докато не се оженят?
- Това се случва във всички страни, синко...

ИРД

16. 05. 2015

АЛБЕНА СТАВРЕВА, актриса
Проф. ВЛАДИСЛАВ ИКОНОМОВ, режисьор и сценарист
ГРИГОР ДИМИТРОВ, тенисист
ДАНИ МИЛЕВ, музикант
Проф. д-р ДИМИТЪР ДЖЕРОВ, хирург ортопед
ИВЕЛИН НИКОЛОВ, член на НС на БСП
СТАНИСЛАВ ЯНЕВСКИ, актьор

17. 05. 2015

ДИМИТЪР ХРИСТОВ, поет, драматург и преводач
Д-р ЕМИЛ КАРАИВАНОВ, кмет на община Асеновград, член на НС на БСП
ЛИЛИ ИГНАТОВА, световна и европейска шампионка по художествена гимнастика
ЛИЛЯНА ПОПОВА, журналистка
МАРГАРИТА ГАНЕВА, посланик на България в Словакия
РУМЕН ЛЕОНИДОВ, поет, публицист, издател
ЦВЕТОМИР МИХОВ, народен представител

Неделя като всяка друга - ще си помислят някои, но за колектива на ДУМА денят е повече от специален, защото рожден ден празнува

КРИСТИНА СТАНИМИРОВА



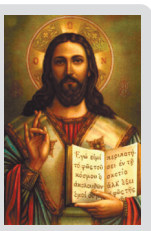
Освен че е най-новият кадър в дизайнерския екип на вестника, тя е и най-младото попълнение в редакцията. Въпреки крехката си възраст обаче Криси е изключително талантлив дизайнер, а картините й един ден ще стоят редом до тези на Ван Гог, Пикасо и Микеланджело.

Бъди здрава и успешна, Криси, пази младия дух на вестника и мечтай!

Колегите от ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

16



Преподобни Теодор Освещени

17

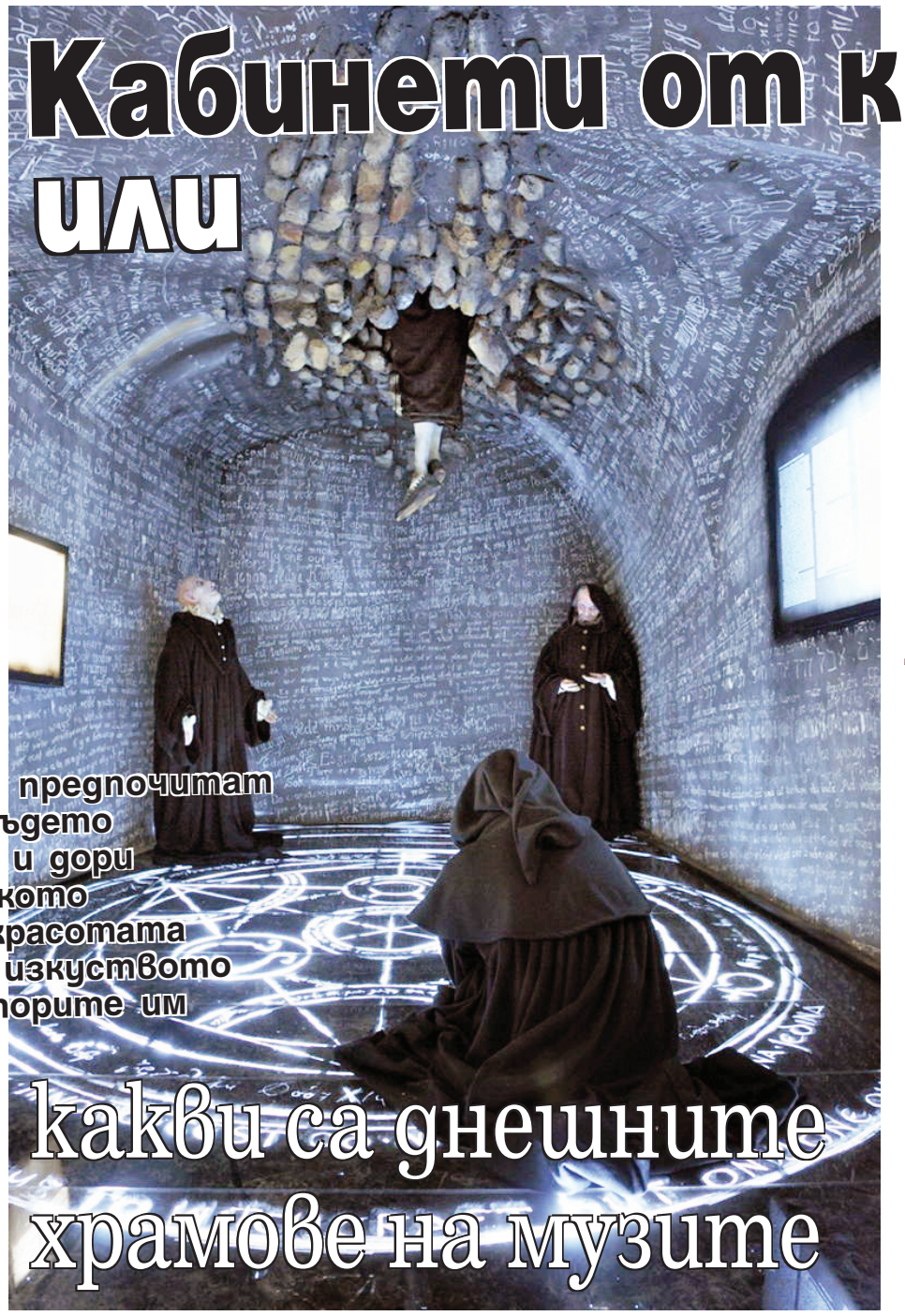
† 6-а Неделя след Пасха - на Слепия. Св. Андроник и Юния. Св. мъченик Николай Софийски

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

Кабинети от куриози, или



какви са днешните храмове на музите

Думата "музей" произлиза от латинското наименование "museum", което пък идва от гръцкото "музейон". В Елада това са най-вече храмове на музите - покровителки на изкуствата в местната митология. Музеите всъщност са европейско явление, за разлика от другите институции на паметта. В модерната си форма възникват през Ренесанса като колекция от любопитни предмети (кабинет от куриози) или картини, собственост на европейски крале и аристократи. За първи път думата музей се използва за съвкупността от сграда и експонати през 1682 г. в Англия, когато Елиас Ашмол дарява колекцията си на Оксфордския университет. Първоначално функцията на музея е обучение и изследване (XVIII век), но впоследствие се набляга на развлечението (XIX век), като се появява и комерсиален привкус. А Законът за културното наследство у нас го определя като "културна и научна организация, която издирва, изучава, опазва и представя културни ценности, природни образци и антропологични останки с познавателна, образователна и естетическа цел".

Туристите напоследък предпочитат да посещават места, където по-скоро да се учудват и дори да се ужасяват, отколкото да се възхищават от красотата на произведенията на изкуството и гениалността на авторите им

В глобализиращия се свят музеите са превърнати в главно средство за привличане на туристи. И вероятно затова някои измислят какви ли не атрактивни тематични експозиции, които изненадват посетителите и предизвикват въображението.

Една от атракциите на полуостров Рейнаухафен е Музеят на шоколада. Сградата му по форма прилича на кораб, чиято площ е над 2000 кв. метра. За разлика от други подобни "сладки" музеи, Кьолнският не е разположен в самата фабрика - в нея само се събират и се пазят експонатите, по които може да се проследи внушителната 30-вековна история на шоколада - от времената на ацтеките и маите до най-модерните технологии. Основната част от музейната сбирка е съставена от стотици видове какаово лакомство. Всички желаещи имат възможност не само да научат най-древните рецепти за направата на шоколада, но и да видят всички необходими инструменти, с които боравят майсторите-сладкари. Щандовете са украсени с любопитни фотоматериали, но един от най-впечатляващите експонати в музея е шоколадовият фонтан, висок 3 метра, в който циркулират над 200 кг невероятно вкусна, по думите на ценители, какаова течност.



В Музея на еротиката може да се види всичко, което по някакъв начин е свързано с главното гнездо на амстердамския разврат - световноизвестната улица на Червените фенери. Експозицията заема цели три етажа и представя статуетки, картини, старинни гравюри, демонстриращи както половите органи, така и откровената интимна близост. Посетителите на музея могат също така да изгледат филма "Снежанка и седемте джуджета", чиято версия иначе е забранена в кината и по телевизията. Остават впечатлени и от прозрачната кабинка, където в оригинален ръст се издига фигурата на представителка на най-древната професия. А накрая туристите си тръгват с безброй тематични сувенири от богатия еротичен магазин - част от атрактивния музей.

Катакомбите на капуцините са подземни погребални галерии, разположени в Палермо, Италия. Този страховит музей пази тленните останки на повече от 8 хиляди души, принадлежали към местния елит - духовници, благородници и представители на различни професии. Смята се, че това е една от най-известните световни изложби на мумии, част от които висят, други лежат, трети седят или са позиционирани в необичайни композиции. Особеностите на местната почва и специфичната атмосфера в катакомбите възпрепятстват естественото разлагане на телата, още повече че те предварително и щателно биват подготвяни поне 8 месеца, за да заемат достойно място в музея. С годините катакомбите се разширяват и се появяват нови коридори - на монасите, на девствениците, на свещениците и т.н., като продължават да предизвикват интереса на туристите.



Музей на маговете се намира в столицата на Чехия, в района Мала Страна, в бившата лаборатория на шотландския алхимик Едуард Кели. Тук всеки може да си въобрази, че е Фауст, стига само да вдигне очи към тавана, където зее огромна дупка. Смята се, че именно оттук дяволът е измъкнал магистър Кели, повличайки го към безсмъртието... Самият музей е интерактивен, което означава, че експонатите в него не са оригинали (е, има и такива), а са възстановки. Всъщност предназначението на изложбата е да приповдигне завесата над дейността на алхимиците и маговете. Повечето предмети тук



може да се докосват, а на всички желаещи се предоставя възможността сами да създадат някоя отвара, да се пробват в създаването на злато от неблагородни метали или да продължат перманентните търсения на философския камък.

Сред най-страховитите експозиции в света на челно място е Музеят на шепота. Намира се във Филаделфия и пази огромна колекция, съставена от най-невероятни медицински патологии. Атмосферата тук е доста специфична, като се има предвид, че експонатите все едно са извадени от филми на ужасите...

Тази подборка на необичайните музеи по света изобщо няма претенцията да е пълна или меродавна. А само потвърждава тезата, че в днешно време туристите предпочитат да посещават места, където по-скоро да се учудват и дори да се ужасяват, отколкото да се възхищават от красотата на експонатите и гениалността на авторите на произведенията на изкуството.

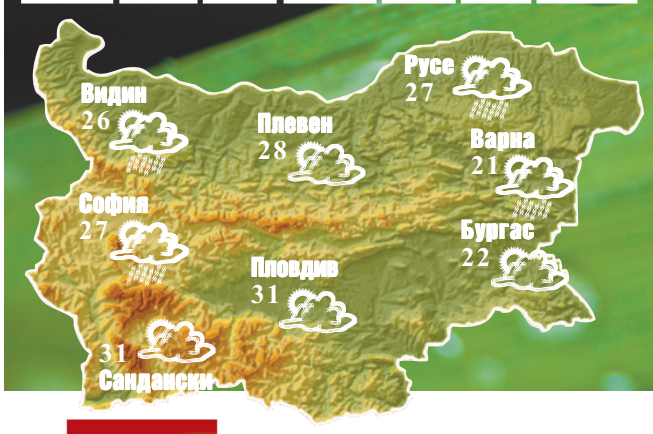
Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

Празник на 150 страни

Музейните работници от цял свят отбелязват професионалния си празник на 18 май. На този ден се почитат усилията на историци, реставратори, художници и всички знайни и незнайни обществени, които правят и невъзможното, за да запазят за поколенията уникалното наследство, завещано ни от предците ни.

Международният ден на музеите се появява в календара за първи път през 1977 г., когато на поредното заседание на браншовия съвет (International Council of Museums, ICOM) е прието предложението на руската организация за учредяването на важна за културата дата. Само година по-късно чествания се организират в над 150 страни по света, които и до ден днешен продължават да декларират, че музеите са своеобразни институции, служещи на обществото не само за запазването на историческата памет на човечеството, но и целящи да подкрепят и вдъхновят по-нататъшното ни развитие в духа на творчеството и иновациите.

ВРЕМЕТО



Днес ще преобладава слънчево време, до обяд с по-значителна облачност в Дунавската равнина и Лудогорието. Максималните температури ще са между 26-31 градуса. По Черноморието ще преобладава слънчево време. Вятърът ще е слаб. Максималните температури ще са между 19-23 градуса. Температурата на морската вода е 16-19 градуса. Вълнението на морето ще е 2-3 бала. Над планините до обяд ще е слънчево. След пладне ще се развива купеста, на места и мощна купесто-дъждовна облачност. Ще има условия за развитие на гръмотевични бури. Вятърът ще е до умерен. Температурата на 1200 м ще е 21 градуса, на 2000 метра около 15 градуса.

Изгледи за

17
максимални
26°/31°

18
максимални
22°/27°

В неделя и понеделник ще се развива купесто-дъждовна облачност. Главно в часовете около и след обяд на места ще има краткотрайни валежи с гръмотевици.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Станка Динева - 224; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албер Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

"Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

07.15 Телепазарен прозорец
07.30 Милион и две усмивки Детско предаване
08.50 Мястото БГ
09.00 Рано рани Свети Георги етно филм
10.00 Лаборатория за слава - българският финал на Международния конкурс
11.00 Отблизо с Мира Развлекателно предаване
12.00 По света и у нас Информационна емисия
12.35 Третата власт отвътре
12.45 Бразди Предаване за земеделие
13.15 Иде нашенската музика Предаване за фолклор с водещи Даниел Спасов и Милен Иванов
14.15 Малки истории
15.15 Романс в „Ориент експрес" игрален филм /САЩ, 1985г./, режисьор Лорънс Гордън Кларк, в ролите: Шерил Лад, Стюарт, Рене Ашъртън и др.
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18.00 Животът е вкусен с Ути Бъчваров Кулинарно реалити
19.00 Умно село: „Деян Енев по дългия път към къщи"
19.50 Лека нощ, деца!: Маша и Мечокът
20.00 По света и у нас Информационна емисия
20.30 Спортни новини
20.45 Шоуто на Канала Развлекателно предаване
21.45 Войната на поколенията игрален филм /2 серия/
23.20 По света и у нас Информационна емисия
23.35 Карминьо пее фадо концерт
00.35 Трето полувреме
01.20 Романс в „Ориент експрес" игрален филм/п/
03.20 Умно село: „Деян Енев по дългия път към къщи" /п/
04.10 Войната на поколенията игрален филм /2 част/п/

bTV

06.30 „Агрофорум" - предаване
07.00 „Дивата муха" - предаване за екстремни спортове
07.30 „Мястото BG" - информационна кампания на Министерство на туризма
08.00 „Тази събота"- актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 „Cool T" - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Аламинут: ново поколение" - комедийно шоу
13.00 „Като куче и котка" - комедия, романтичен, САЩ, 1996г.
15.00 „Мармалад" - развлекателно предаване с водещи Радост Драганова и Димитър Павлов
16.30 „Предай нататък" - социален проект с водещ Наталия Симеонова
18.30 „Бинго милиони" - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите
20.00 „След утрешния ден" - екшън, драма, трилър, САЩ, 2004г., режисьор: Роланд Емерих, в ролите: Джейк Джиленхол, Даш Михок, Денис Куейд, Села Уорд, Иън Холм, Ейми Росъм
22.30 „Комиците" - комедийно шоу
23.30 „Вън от пещта" - драма, трилър, криминален, САЩ, 2013г., режисьор: Скот Купър, в ролите: Форест Уитакър, Уди Харелсън, Сам Шепърд, Дендри Тейлър, Кейси Афлек, Зоуи Салдана, Крисчън Бейл, Том Боуер, Уилем Дефо
01.40 „Царството на спомените" - драма, романтичен, САЩ, Великобритания, 2002г.
03.40 „Мармалад" /п./

NOVA

06.30 „Виолета" - сериен филм
07.30 „Събуди се..." - предаване на НТВ
10.00 „На светло" с Люба Кулезич
11.00 „Съдебен спор" - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова: Разследване
13.00 „Смахнатият професор"- с уч. на Еди Мърфи, Джъд Пинкет-Смит, Джеймс Кобърн, Лари Милър, Дейв Чапел, Джон Ейлс и др.
15.00 „Комбина" - предаване на НТВ
18.00 „Ничия земя" - предаване на Нова телевизия
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Мумията" - с уч. на Брендан Фрейзър, Кевин О'Конър, Рейчъл Уайз, Джонатан Хайд, Арнолд Вослу, Джон Хана, Патриша Веласкес, Одет Фер и др.
22.30 „Смъртоносна надпревара" - с уч. на Джейсън Стейтъм, Тайриз Гибсън, Иън Макшейн, Джоан Алън, Натали Мартинез, Джейкъб Варгас, Макс Райън и др.
00.40 „Смахнатият професор"- с уч. на Еди Мърфи, Джъд Пинкет-Смит, Джеймс Кобърн, Лари Милър, Дейв Чапел, и др. /п/
02.20 „Мумията" - с уч. на Брендан Фрейзър, Кевин О'Конър, Рейчъл Уайз, Джонатан Хайд, Арнолд Вослу, Джон Хана, Патриша Веласкес и др. /п/
04.20 „Смъртоносна надпревара" - с уч. на Джейсън Стейтъм, Тайриз Гибсън, Иън Макшейн, Джоан Алън, Натали Мартинез, Джейкъб Варгас и др. /п/

1

06.00 Новини
06.10 „Светлана Светличная. Виж аги свети"
07.05 Игрален филм: „Добре дошли, или Вход за външни лица забранен"
08.20 „Свири, хармонико любима!"
08.55 „Умници"
09.45 „Слово на пастира"
10.00 Новини
10.15 „Вкусно"
10.50 „Наталия Богунова. Една разбита душа"
11.45 „Смешарики. Новите приключения"
12.00 Новини
12.15 „Идеалният ремонт"
13.05 „Битак"
13.50 Игрален филм: „Укротителката на тигри"
15.35 Игрален филм: „Покровските порти"
18.00 Вечерни новини
18.15 „Отгатни мелодията"
19.05 „Колекцията на Първи канал"
21.00 Време
21.20 „Тази вечер" с Андрей Малахов
22.50 „Колекцията на Първи канал"
23.50 Игрален филм: „Свой сред чужди, чужд сред свои"
01.30 Игрален филм: „Съдия на прицел"
03.15 Игрален филм: „Добре си седим"
04.30 Игрален филм: „Повест за неизвестния актьор"

ОВЕН

Днес наистина ще се чувствате доста по-свободни от фамилните ангажименти. Намерете време за почивка.

21 март - 20 април

РАК

Добър ден да загладите разногласията с вашия партньор, отърсете се напълно от предразсъдъците си.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Идеален ден за забавления и емоции, не изпускайте момента. Настроението ви наистина ще е чудесно.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Днес ще се наложи да проявите по-голяма гъвкавост в поведението си и то главно по парични въпроси.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Ще ви се иска да сте свободни, но трудно ще се откъснете от задълженията си, ако сте жена-домакиня.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес ще ви се наложи здравата да поработите, за да не изпуснете печалбите. Но ще зависите от другите.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес може да поставите на изпитание търпението на близките си. Ще ви трябва малко усамотение.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Не се опитвайте да блеснете пред всички, особено като правите неща, от които не разбирате достатъчно.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес ще се чувствате по-сигурни в себе си, мрачните ви мисли ще изчезнат като с магическа пръчица.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес ще имате желание да разчистите всичко около себе си и да въведете ежедневния ред на нещата.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Нещата ще се подредят по-добре, отколкото очаквате. Приятни изненади ще ви поднесат ваши приятели.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Не си давайте зор, днес е време за размисли върху живота. Трябва да гледате по-философски на всичко.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ПРОДАЖНИЦИ / РАЗХОДИ
ИНДИАНСКО ПЛЕМЕ / БИВШ ШЕФ НА БОК И БФС
СТАРИ НЕМСКИ КАМИОНИ
ЕВРОПЕЙСКИ ВОЕНЕН СЪЮЗ / РУСКИ МИТРОПОЛИТ / ЧИСЛО
ГРУДКОВИ РАСТЕНИЯ ЗА ХРАНА / НЕЩО,КОЕТО Е НАПРАВЕНО НАЦЯЛО
ПЪТНА ПОЛИЦИЯ
ОРГАН У НАСЕКОМО / НАСЕЛЕНО МЯСТО
АРАБСКА ДЪРЖАВА

Г-Я В РОМАНА "ДЖ.Р." ОТ К.ХАЛОУ / НАПАДЕНИЯ
НАШ ИЛЮЗИОНИСТ / ОРГАНИЧЕСКО ВЕЩЕСТВО
МАЛКОТО НА КРАВА / БЪЛГАРСКИ ХУДОЖНИК
СЛАДКАРСКО ИЗДЕЛИЕ / ТЪРГОВЕЦ НА КНИГИ
НАШ ДУНАВСКИ ГРАД / ЦАР НА ДРЕВНА ЮДЕЯ

ДРАМА ОТ В.ДРУМЕВ / 1/1000 ЧАСТ ОТ МИЛИМЕТЪРА
ТЪНЪК МЕТАЛЕН ЛИСТ, СТАНИОЛ / СРЕДНОВЕК. ВЪОРЪЖЕНИ КОННИЦИ
МЕКА ШАПКА
СПОРТЕН СЪДИЯ / ИТАЛИАНСКИ ФУТБОЛЕН ТРЕНЬОР
КЛИНИКА ПО НЕВРОЛОГИЯ / ХИМ.ЕЛЕМЕНТ-БЛАГОРОДЕН ГАЗ

ГОНИТБА НА ДИВЕЧ
МЕСТА ЗА ЖИВОТ В ПУСТИНЯ / СУША, ОГРАДЕНА С ВОДА /МН.Ч./
РЕЛИГИОЗНА РИСУНКА / ПОМЕЩЕНИЕ НА ХУДОЖНИК
ХАСКОВСКА БИРА
СТАРА СЛАВЯНСКА БУКВА / ПЛЕВЕНСКО СЕЛО НА Р. ДУНАВ
УКРАИНСКИ ЧЕРНОМОРСКИ ГРАД / МЕКСИКАНСКИ ЖИВОПИСЕЦ

НАЧАЛО НА ДЕНЯ
БЪЛГ.ПИСАТЕЛ-"ПРАШИНКИ" / АЛКОХОЛНО ПИТИЕ
ДРЕВНО ИМЕ НА Р. АМУДАРЯ / Г-Й В РОМАНА"КЛЕТНИЦИТЕ" ОТ В.ЮГО
ШВЕЙЦАРСКИ ФИЗИК / ЕЗЕРО В ЧАД
РОБСТВО / ГРАД В ГАНА

ЦИГАНИ / ГРАД КРАЙ БУРГАС
РУСКА КИНОАРТИСТКА-"БЕГЛЕЦЪТ" / ГРАД В ГЕРМАНИЯ
ПЕСЕН НА Л.ИВАНОВА / СТАРОБЪЛГ. МИНАЛО СВЪРШЕНО ВРЕМЕ
РЕКА В ТАНЗАНИЯ / НАРОДНОСТ В ЛИБЕРИЯ И СИЕРА ЛЕОНЕ
ИТАЛИАНСКИ ЖИВОПИСЕЦ

ШЛОСЕРСКИ ИНСТРУМЕНТИ
ЖИВОТНО ЗА РАБОТА / ПОЛИТУРА, ЛУСТРО
СТОЛЕТИЕ / МАЛКА ФЛЕЙТА
ВОЙСКОВО ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ / УВЕСЕЛЕНИЕ
НОВОЗЕЛАНДСКА ИЗТРЕБЕНА ПТИЦА / ГЕРОЙ В ЕДНОИМ. ПИЕСА ОТ ШЕКСПИР
ПОМЕЩЕНИЯ ЗА ДОБИТЪК / НАРОДНОСТ В КАНАДА
РУСКИ ФИЛМ

СЪДЕБНО ИСКАНЕ
ИСПАНСКИ ФУТБ.ТИМ / АВСТРИЙСКИ СКИОР-АЛПИЕЦ
СТРАНСТВАЩИ ЛЮБОВНИ ПЕВЦИ /ОСТ./ / ТЕРМИН В ДЖУДОТО
ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ В.БАУМ / СИН НА МОНАРХ
КОРАБНО КОРМИЛО / "ЛЕТЯЩА ЧИНИЯ"
ТРАГИКОМЕДИЯ ОТ П.КОРНЕЙ / ЦИРКОВ СКОК

ГЕОДЕЗИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТ
ЮРИСТ / ГОРА ОТ ЕЛИ
ПОМЕЩЕНИЯ / РОДНИЯТ ГРАД НА К.МАРКС
РЕКА В КАЗАХСТАН / ДРЕВНА ИТАЛИАНСКА НАРОДНОСТ
СЪЮЗ НА БАСКИТЕ В ИСПАНИЯ / ДЪСКА ЗА ПЪРЗАЛЯНЕ
КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА / ЗАДНА ЧАСТ НА КАРТИНА

МАСЛИНЕН ЦВЯТ / КУРОРТ КРАЙ БАЛЧИК
ОРГАН НА ОБОНЯНИЕТО / РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ
НАШ ВЕСТНИК ОТ МИНАЛОТО / РУСКИ ПИСТОЛЕТИ
ВЪРХОВЕН ЕГИПЕТСКИ БОГ
ЦЪРКОВНИ НАСТОЯТЕЛИ

АКТИВНИ ДЕЙСТВИЯ
ПОКРОВИТЕЛСТВО

РЕЧНИК: Арикара, Ашици, Веи, Исава, Моа, Окс, Ороско, Сикора, Сли, Трир, Уил.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: СНЕГОРИН - АКОРДЕОНИСТ - ГРАНИТОГРЕС - ИПСИЛОН - НЕМРОД - РАСТЕНИЕ - АЛО - ЛАК - ЕАНИШ - А-ХА - НАЛОГ - ИЗРАЕЛЦИ - ЕЛДОРАДО - АЕ - АКАНТИ - АЛИКАТА - ОБКАНТВАНЕ - НИСИМ - КЕФ - ЕАБА - АНЕ - ЕЛКА - ОМАР - АР - АНАНОВА - ФАВОРИТ - СОНДА - РАБОТНИК - МИЛИ - ОКО - ЕВРО - АЛОИНИ - АДЕР - ИНЕСА - ВОЛОВЧАНИ - ИНЕ.
ОТВЕСНО: АНГЕЛ ЗАБЕРСКИ - ЕРМА РЕКА - ООН - УГАРКА - АБАН - ОНО - ЕРНАНДЕС - ФРИДЕЛ - ААВА - ИТ - АЦАВАН - ИНО - НИКАНОРОВ - ГРИ - АНЕВА - ТАРАШЕНЕ - АБАЛ - КЕС - ЛТ - ОЛО - КОСТАДИН ЛЮТОВ - ЕХО - ИК - НИЧ - ДИНАРА САФИНА - ЕПИ - АЛИ - АКИН - РОСЕН ДИМОВ - НИ - АОК - МОМА - БИЛАЛ - АКАРИДИ - СОЛО - ТЕРИЛЕН - ЕТНОГРАФ - ТИРЕ.

МОЗАЙКА
ВОДОРАВНО: АНАЛОГ - СЛАВА - ДИМИТЪР ТАЛЕВ - ИЛИЕВ - ИАР - АТ - СОЛ - ОХОТСК - АТА - ДОСИЕ - АР - БИЗЕ - ИНАТИ - АРНО - ВОТ - БИ - ИАВ - ЕВЕЛЕ - АЛЕКСЕЕВА - ИТ.

ОТВЕСНО: АДИС АБЕБА - НИЛОТИ - ИЛ - АМИЛАЗА - ЛИЕ - ЕРИК - ОТВОД - НАС - ГЪ - ХОДОВЕ - РИОС - СТАТИИ - ЕВ - ЛАРСЕН - ВА - АЛ - АВЕ - ВЕА - АТОЛИ - АВТОРИТЕТ.

7	4	8	2	6	9	1	3	5
1	9	2	3	5	7	6	8	4
5	6	3	1	8	4	7	2	9
9	2	1	4	3	8	5	6	7
8	7	6	5	1	2	4	9	3
3	5	4	9	7	6	8	1	2
4	1	5	6	2	3	9	7	8
2	8	9	7	4	1	3	5	6
6	3	7	8	9	5	2	4	1

5	4	8	3	7	2	6	9	1
7	9	3	6	1	5	2	8	4
2	6	1	8	9	4	3	7	5
1	8	7	2	4	6	5	3	9
3	2	9	7	5	1	8	4	6
6	5	4	9	8	3	7	1	2
4	1	2	5	3	7	9	6	8
9	7	5	1	6	8	4	2	3
8	3	6	4	2	9	1	5	7

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

НАША МУЗИКОВЕДКА И ОБЩ. ДЕЯТЕЛКА — КОННИК

ЕЗЕРО В УНГАРИЯ — СЪНОТВОРНО ЛЕКАРСТВО

СПОРТЕН СЪДИЯ — МЕДИЦИНСКО ЛИЦЕ

МЪЖКА РОЖБА — ФРЕНСКИ АСТРОНОМ

НЯКОЛКО РЕДА ПОЛИЦИ В БИБЛИОТЕКА /МН.Ч./

ТРЪБА, СВЪРЗВАЩА ПЕЧКА С КОМИН — РУСКИ ПОРТАТИВНИ ТЕЛЕВИЗОРИ — СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ ТРАЯН ПЪРВАНОВ

ИЗРАЕЛСКИ ПИСАТЕЛ — СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ БОГОМИЛ РАЙНОВ

ГЕРОЙ В БЪЛГАРСКИЯ ФИЛМ "МОРСКА СОЛ"

СЪОБЩИТЕЛНО СРЕДСТВО — ГРАД В МАРОКО

ЧОВЕК С ЕСНАФСКИ РАЗБИРАНИЯ — ГРАД В ПОЛША

ЧОВЕК, СТРАДАЩ ОТ ПАРАНОЯ

НАШ РАЛИ ПИЛОТ — ВЪЛНЕНИЕ, ТРЕВОГА

ЧИСЛО, РАВНО НА 3,14 — ВИД ПЛАТ ОТ ТРИКО

ГЕРМАНСКИ КРАЛ — ДАРИТЕЛ

ЛЪСКАВИНА, БЛЯСЪК — ЧАСТ ОТ ОБЛЕКЛОТО

СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ СИМЕОН ВЕЛЧЕВ — ПОХВАТ, СТИЛ

ТАБЛЕТКА ОТ ЛЕКАРСТВО — БЕЗПОМОЩНОСТ В БОКСА

ФРЕНСКИ КИНОАКТЬОР-"ФАНТОМАС" — ПСЕВД.НА ХР.БОТЕВ

ЕЗЕРО В ТУРЦИЯ — МОКРА ПОЧВА

КОСМИ ПО ШИЯТА НА ЖИВОТНО /МН.Ч./ — РЕЧНИ РИБИ

ПОКЛОН ПРИ МОЛИТВА — КРАЙ НА СЪСТЕЗАНИЕ

ПОСОБИЕ ЗА ВОЛЕЙБОЛЕН МАЧ — НЕМСКИ МЕТАЛУРГИЧЕН МОНОПОЛ

ВЕЩЕСТВО В РАСТЕНИЯТА — ЛИНИЯ ОТ ИЗШИТИ БОДОВЕ

ПОЛИТИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА ДЪРЖАВА

ИСПАНСКИ АКТЬОР

Г-Й В US СЕРИАЛ "СЕВЕРА И ЮГА"

ДРЕБНО КЪСЧЕ ХЛЯБ — ЕДЪР БУРЕН

РУСКИ КИНОАКТЬОР-"17 МИГА ОТ ПРОЛЕТТА" — ВОДНА ПТИЦА

КНИГОРАЗПРОСТРАНИТЕЛСКА ФИРМА В ЯМБОЛ — УЧИТЕЛ ПО РЕТОРИКА

РУСКИ САМОЛЕТИ — Г-Й В РОМАНА "ЧЕРВЕНО И ЧЕРНО" ОТ СТЕНДАЛ

СНОПЧЕТА НИШКИ ЗА УКРАСА — СТРЪМНИ РОНЛИВИ СКЛОНОВЕ

ЧАША ЗА БИРА — МУЗ.НАКЛОНЕНИЕ

ДЪСКА ЗА ПЪРЗАЛЯНЕ — СТЪЛБ ЗА ПОДПОРА

ПОКЪЩНИНА — АТОМНА ГРУПИРОВКА /ХИМ./

РЕКА В ИТАЛИЯ — ВЕЧНОЗЕЛЕН ХРАСТ

АВТОРКИ НА АНИМАЦИОННИ ФИЛМИ

БИВШ АВСТРИЙСКИ СКИОР-АЛПИЕЦ — ТВ РАБОТНИЦИ

СРАЖЕНИЕ, БИТКА

ПРИСПОСОБЛЕНИЕ ЗА НАВИВАНЕ НА ПРЕЖДА — ДУХОВ ИНСТРУМЕНТ

МОРСКИ РАЗБОЙНИК — ТРАГЕДИЯ ОТ ЕВРИПИД

УПРАВА НА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА — ЕДНА ОТ ПОСОКИТЕ

ПСЕВД. НА АЛЕКСАНДЪР СТАМБОЛИЙСКИ

ГЕРОЙ В ТРАГЕДИЯТА "ТЕОФАНО" ОТ Р. РАДКОВ

КОРЕЙСКИ ЛЕКИ КОЛИ

ПРИДОБИВКА БЕЗ ПАРИ

ЗВУЧНА СЪГЛАСНА — ВОЕННОПОЛЕВА БОЛНИЦА

КОСМИЧЕСКИ МЕТЕОРИТ — ПЛАНИНА В АВСТРАЛИЯ

МЕТАЛНО ОТЛИЧИЕ — ГРАД В НИГЕРИЯ

МУЗИКАЛНА НОТА — ПОДОВА НАСТИЛКА ОТ ДЪСЧИЦИ

ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР — ГРАД В ШВЕЙЦАРИЯ

НЕЖЕНЕН МЪЖ — ГРЪЦКА БОГИНЯ НА ДЪГАТА

ДЕБЕЛ ПОЛЯРЕН ЛЕД — ГРЪЦКИ ВЕСТНИК

ДЪРЖАВА В АЗИЯ — ОСТРА ПСИХОЗА

СЕВЕРНОАТЛАНТИЧЕСКИ ВОЕНЕН БЛОК — АРАБСКИ ПОЕТ

ПУСТИНЯ В ИНДИЯ И ПАКИСТАН — ДРЕБЕН ХИЩНИК

ИНДОНЕЗИЙСКИ ОСТРОВИ — АНГЛИЙСКИ КОМПОЗИТОР

ДРЕВНО ИМЕ НА Р. АМУДАРЯ

ЧЕШКИ ВОЛЕЙБОЛЕН ТИМ — ГРАД В ГЕРМАНИЯ

ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ

ПРИЯТЕЛ /ИСП./ — БАЛЕТНА СТЪПКА

ПРОЛОМ НА Р.СТРУМА ДО ПЕРНИК — МЯРКА ЗА ОБЕМ В КИТАЙ

КАРТИНИ, ВЪЗПРОИЗВЕДЕНИ ЧРЕЗ ПЕЧАТ — ВЪПРОСИТЕЛЕН ЗНАК

НЕМСКИ КОМПОЗИТОР

ВОЙНИК /ОСТ./

РЕЧНИК: "Аеро", Аеролит, Аргир, Арид, Арн, Ару, "Вам", Винил, Еке, Лотар, Маракеш, Метан, Минор, Михал, Нориега, Ноф, Окс, Сопел.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Само 4 клуба с евролиценз

Левски, Лудогорец, Литекс и Берое изрядни по критериите на УЕФА, ЦСКА и Локо Сф се надяват да покрият също нормативите



Подопечните на Борислав Михайлов от Лицензионната комисия на БФС се чудят как да уредят нередовните клубове от "А" група с разрешителни за Европа

Снимка BGDNES.BG

Въпреки финансовата криза Левски получава лиценз за евротурнирите, обявиха от Лицензионната комисия към БФС. Още 6 тима са покрили нормативите за следващия сезон в "А" група. За Европа изрядни по критериите на УЕФА са още устремилият се към 4-та поредна титла Лудогорец, Литекс и Берое.

Пловдивските Ботев и Локомотив, които също са със сериозни финансови проблеми, както и столичният Славия също покриват изискванията за вътрешен лиценз за участие в "А" група.

"Документите на останалите клубове са в процес на разглеждане. Всички заинтересовани страни ще бъдат своевременно уведомени при вземане на решения", съобщиха още от ЛК. Това означава, че в списъка на тимовете, чиито документи още се разглеждат, влизат ЦСКА и Локомотив Сф от първата шестица и финалистът за купата Черно море от втората, както и осигурилият си завръщане в елита Монтана.

ВЛАДО СТОЯНОВ СТАНА БАЩА, БЕЗЯК ИЗБЯГА В ХЪРВАТИЯ

Двама от ключовите играчи на Лудогорец пропуснаха снощи дербито на XXX кръг в "А" група Лудогорец - Локо Сф, което се очакваше да узакони четвъртата поредна титла на отбора от Разград. Преди него "орлите" водеха с 8 т. на столичните "железничари".

Футболист №1 на България за 2014 г. Владислав Стоянов стана баща на момиченце, след като половинката му Венера е родила в столична клиника.

„Много съм щастлив, на седмото небе съм. Малката ще се казва Виктория – ще носи името на победата", похвали се радостният татко, който кръщава първородната си дъщеря на орлицата - талисман на клуба. Часове по-рано пък родител стана и Козмин Моци, на когото вчера бе кръстена и новоизградената трибуна на стадион "Лудогорец Арена". На церемонията Деси Слава изпя химна на Лудогорец, а след мача концерт изнесоха Цеца Величкович и Джена.

Словенският таран Роман Безяк, който отказа да продължи договора си с разградчани, пък подписа за 3 години с хърватския Риека. "Той е първият играч, който се присъедини към нас. Наблюдавахме го от доста време и искахме да го привлечем още през зимата", похвали се след подписването на договора Сречко Юричич, спортен директор на ХНК Риека.

"Много съм щастлив, че дойдох в Риека и се веселя с новото предизвикателство. Имах други предложения от силни клубове, но мисля, че за моето бъдеще и за моето семейство най-добрата опция е да дойда в Риека", отвърна словенецът, който подписа с Риека като свободен агент. За Лудогорец той има 95 мача и 29 гола, от които 6 в евротурнирите. Той е играл и 6 мача за националния отбор на Словения.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Преди 20 ГОДИНИ ни напусна

НЕДА РАЛЧЕВА

1934 - 1995 г.

СПОМНЕЕТЕ СИ ЗА НЕЯ!

От семейството



Днепър и Севиля на финал в Лига Европа



Снимка БГНЕС

Вратарят на Днипро Денис Бойко поздравява голмайстора Евген Селезньов, донесъл победата над Наполи с 1:0 и класирал украинците за първи път на финал в Лига Европа

Отборите на Днепър и Севиля ще определят новия шампион на Лига Европа. Финалът е във Варшава на 27 май. Украинците са неочакваният финалист, след като победиха с 1:0 в реванша фаворита Наполи пред 70 000 зрители на Олимпийския стадион в Киев и елиминираха италианците с общ резултат 2:1. Успеха донесе Евгени Селезньов (58 мин.).

Другият италиански отбор Фиорентина също отпадна след нова загуба от носителя на трофея Севиля. Защитаващият купата от 2014 г. тим от Андалусия имаше домакинска преднина с 3:0, но и на реванша сломи "виолетовите" с 2:0 след ранни голове на Карлос Бака и Даниел Карико. Севиля продължи уверения си поход към рекордната 4-та титла от турнира в последните 10 години.

ВТОРА ЗАГУБА НА АОИЯМА В ТОКИО

Даниел Иванов - Аоияма претърпя втора загуба на Големия летен турнир по сумо в Токио. В VI кръг "маегашира 6" Аоияма бе избутан от дохиото с хватката "окуридаши" от египтянина "маегашира 3" Осунаараши. Така българинът остана с актив от 4 победи и 2 загуби, а днес в 7-ия ден на състезанието ще срещне японския "маегашира 10" Окиноуми, който е с актив 5-1.

следайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА СПОРТ
17.30 Ботев - ЦСКА
20.00 Левски - Славия
ПО ДИЕМА
14.45 Саутхемптън - Астън Вила
19.30 Ливърпул - Кристъл Палъс
ПО НОВА СПОРТ
14.15 Норич - Ипсуич
ПО БТВ ЕКШЪН
22.00 Монако - Метц
ПО РИНГ
19.00 Интер - Ювентус
21.45 Сампдория - Лацио
ПО ЕВРОСПОРТ
19.00 Франция - Италия (юноши)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Щутгарт - Хамбургер
23.00 Монреал - Солт Лейк
ПО ТВ+
20.00 Валенсия - Селта
20.00 Еспаньол - Реал М

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ
15.30 Суонзи - Ман Сити
18.00 Ман Юнайтед - Арсенал
20.15 Берое - Литекс
ПО ДИЕМА
15.15 Марек - Локо Пд
ПО БТВ ЕКШЪН
13.30 Сасуоло - Милан
16.00 Рома - Удинезе
21.45 Интер - Ювентус
ПО РИНГ
16.00 Торино - Киево
21.45 Рома - Удинезе
ПО ЕВРОСПОРТ
00.00 Орландо - ЛА Галакси
02.00 Филаделфия - ДС Юнайтед
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Инголщадт - Лайпциг
ПО Ф+
22.00 Насионал - Витория Гимараеш

резултати

Лига Европа
Втори полуфинали

Фиорентина (Ит) - Севиля (Исп) 0:2 *(общ резултат 0:5) 0:1 Бака (22) 0:2 Карисо (27); пров. дузпа: Йосип Иличич (67-Ф);* ***Днипро (Укр) - Наполи (Ит) 1:0*** *(2:1) Селезньов (58). Финалът е на 27 май в Берлин*

moto

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №39

6 от 49
I ТЕГЛЕНЕ 4, 11, 22, 36, 39, 46
I гр. (6) няма
II гр. (5) 27 по 1504,90лв.
III гр. (4) 737 по 55,10 лв.
IV гр. (3) 12 180 по 4,70 лв.
ДЖАКПОТ: 3 976 588,57 ЛВ.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 2, 3, 6.
Цифра: 8, 4, 5.
I гр. (3) 14 по 1265,70 лв.
II гр. (2) 3006 по 5,90 лв.

6 от 42
1, 6, 7, 18, 28, 31
I гр. (6) няма
II гр. (5) 25 по 517 лв.
III гр. (4) 632 по 20,50 лв.
IV гр. (3) 9259 по 2 лв.
ДЖАКПОТ: 429 751,50 ЛВ.

ЗОДИАК
Числа: 1, 25, 34, 39, 43 + 3 (Близнаци)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) 1 от 4982 лв.
IV гр. (4) 5 по 500 лв.
V гр. (3+1) 23 по 100 лв.
VI гр. (3) 256 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 291 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 1866 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 137 286,30 ЛВ.

5 от 35
I теглене 5, 6, 11, 24, 28
I гр. (5) 1 от 23 409,30 лв.
II гр. (4) 290 по 80,70 лв.
III гр. (3) 8745 по 3,60 лв.
II теглене 8, 9, 13, 16, 20
I гр. (5) няма
II гр. (4) 255 по 137,70 лв.
III гр. (3) 8472 по 5,10 лв.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 16 МАЙ 2015

Музеят на спорта - от древността до днес

Изложението включва римски монети, снимки от края на XIX век на швейцарските учители - основоположници на гимнастическите занимания у нас, и медали, печелени през XX век

Георги АРГИРОВ

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА



Посетители на Музея на спорта слушат увлекателните разкази на уредника Катя Иванова



Млади фенове се снимат за спомен с внушителните трофеи, изложени в музея

В България има различни музеи – регионални, ведомствени, национален. Музеят на физическата култура и спорта е един от 100-те национални туристически обекти и е под №66 в списъка, като годишно се посещава от хиляди ученици, граждани и гости на столицата. Той се намира в зала в Националния стадион "Васил Левски". Създаден е с решение на Бюрото на Върховния комитет за физическо възпитание и спорт и с писмо на Министерството на културата от 26 април 1956 г. На 1 септември 1959 г. Бюрото на БСФС (Български съюз за физическо възпитание и спорт – структурата, наследила Върховния комитет) взема Решение №30 с Протокол №1 "За откриване на Музей на физическата култура и спорта". Първата музейна експозиция е открита на 30 март 1962 г., като първоначално се помещава в Спортната палата. Тя е открита лично от генерал Владимир Стойчев, тогава президент на Българския олимпийски комитет и член на Международния олимпийски комитет, участник на олимпийски игри в началото на XX век и като военачалник - участник във войните за освобождение и обединение на България. От 1997 г. музеят преминава към Националната спортна база ЕАД с материално и техническо обезпечаване на експозиционната база, намираща се в НС "Васил Левски". Главната му експозиционна площ е 272 кв. м. Залата, в която се помещава, през 50-те години е била арена на турнири по фехтовка и гимнастика. След основния ремонт на Националния стадион в началото на новия век, на откриването на залата на музея през 2003 г. е присъствал тогавашният генерален секретар на ЮНЕСКО – южнокореецът Бан Ки-мун, в момента генерален секретар на ООН. Първият ръководител на музея е Чавдар Калев, дълги години главен редактор на вестник „Народен спорт". Най-голям принос за утвърждаването на музея имат Аника Петкова и Калина Захариева, а сега главен уредник е Катя Иванова, която е на този пост от 1990 г. Завършила е история в СУ „Св. Климент Охридски".

Фондовете му са придобити най-вече чрез дарения от известни български спортисти, състезатели и спортни деятели. Дарители са известни спортни дейци от близкото минало и настояще: Крум Лекарски, Надежда Лекарска, ген. Владимир Стойчев, известни спортисти като Йорданка Благоева, Диана Йоргова, Здравка Йорданова и Светла Оцетова, Весела Лечева и много други.

Историята на българския спорт е многовековна. Сред експонатите може да се видят древни монети, сечени във Филипополис, днешен Пловдив. На тях са изобразени спортове, които са се практикували през древността.

Чрез снимки, документи и други експонати е проследена историята на гимнастическото дружество "Юнак", което полага основите на спортните дружества.

Една стара снимка е особено ценна. Оригиналният фотос е от 1894 г. и на него се виждат 10-те швейцарски учители по гимнастика, пристигнали в България по покана на тогавашния министър на просвещението, които са разпределени в големите гимназии в страната. Тези учители на практика поставят началото на модерния спорт в България. Първото дружество е създадено през 1895 г. в София. Само година по-късно един от швейцарските учители Шарл Шампо представя Княжество България на първите модерни Олимпийски игри в Атина.

По случай Деня на спорта (17 май) и Международния ден на музеите (18 май) днес Музеят на спорта ще работи до полунощ.

През 1924 г. на Игрите в Париж България отново участва, за първи път, след като е основан Българският олимпийски комитет.

Сред швейцарските учители е и Луи Айер. Учил е в Лозана, Женева и Нюшател. В България преподава физическо възпитание в Лом (1894), Силистра (1903) и Русе (1905). Въвежда спортовете лека атлетика, вдигане на тежести, борба, бокс. Ръководи техническата комисия при гимнастическия съюз „Юнак". При избухването на Балканската война (1912-1913 г.) Айер, макар и чужд гражданин, се включва като доброволец в защитата на втората си родина. В Междусъюзническата война (1913 г.) е командир на рота в 12-а Лозенградска дружина и воюва на Македонския фронт при Султан тепе и Драм теке. За героизъм в боевете е произведен в български офицерски чин подпоручик и на 2 пъти е награждаван с кръст „За храброст". В Първата световна война загива на 2 септември 1916 г. като командир на рота от 33-ти пехотен Свищовски полк при отбраната на Дойран.

В музея може да се видят неща, оставени от пионерите в областта на учителстването по физическо възпитание. Най-големите успехи спортът ни постига след 1944 г. Първият олимпийски медал (бронзов) за страната ни извоюва на XV летни игри в Хелзинки през 1952 г. боксьорът Борис Георгиев – Моката. На XVI олимпиада в Мелбърн 1956 борецът Никола Станчев пък донася на страната ни и първо олимпийска титла.

За първи път България участва на Зимни олимпийски игри през 1936 г. в Гармиш Партенкирхен, Германия. Първия медал обаче печели Иван Лебанов 44 години покъсно - на Игрите в Лейк Плесид 1980, бронз в ски бягането на 30 км. Първата и единствена засега титла от "бяла" олимпиада печели биатлонистката Екатерина Дафовска в Нагано 1998 в бягането на 15 км.

Дарител в Музея на спорта е и единственият българин, носител на "Златната топка" за най-добър футболист в света Христо Стоичков. Негова спортна екипировка радва особено децата. Сред ценните експонати в музея са копие на първия български велосипед, лични вещи и награди на легендарните борци Дан Колов и Никола Петров. Най-ценни и почитани са олимпийските медали, предоставени от изтъкнати спортисти като футболиста Манол Манолов-Симулията, атлетките Диана Йоргова и Йорданка Благоева, баскетболистката Красимира Гюрова, и др.

Произведено в България

Ефектът на псувнята

Иван ЧЕНЧЕВ



Интересни хора са англичаните. Спор няма. Един от поданиците на кралицата измисли оригинален начин да наказва инакомислещите срещу него граждани. Този човек е богат и известен, а такива като него не обичат да ги хулят. Никъде по света. Той се казва Алън Шиърър и бе голмайстор на Англия и Нюкасъл. Явно обаче хейтърите са навсякъде от двете страни на екватора и нямат почивка. Шиърър разбрал, че го хулят здравата в социалните мрежи заради трагичната форма на Нюкасъл, чийто треньор бе именно той преди време. И обявил на официалната си страница, че ще купува билет за мач на всеки, който го псува. Това е тактика. Излиза, че те пращат да гледаш „грозен" мач, щото си недоволен, че ще е такъв.

Паралелът, разбира се, е свързан с България. У нас даже се пръкна лаф за един гранд, че полицията хванала двама да прескачат оградата на стадиона и за наказание ги върнала обратно на трибуните, та да им е пълна мъката. Тук феновете изповядват футболната култура да забременяват вербално цялата рода на играчите. Подкараха и президенти, и треньори. Съдиите пък по традиция са главни герои по темата. И въпреки този „кеф" да се отпсуваш на воля стадионите често са празни. А у нас има сценаристи, достойни за Холивуд по отношение на оригиналната попръжня.

Да речем, че този може би изтънчен джентълмен - Алън Шиърър, ще е истински безпомощен, ако чуе какви клетви биха му хвърлили в Дупница например. Това ще е за златен фонд. Своеобразна съкровищница на нецензурното с примеси на окултното. Тежки заклинания. Царе сме и никой, ама абсолютно никой не може да ни спре да псуваме ей така - за спорта, ако щете. Как да се оправим после? Отиваме на мач негативни и се връщаме такива. Дори и отборът ни да е победил. Вечно недоволни, хленчещи и мрачни. И това в общи линии важи, каквито и спортове да гледаме. А идеята по принцип е състезателите да се подкрепят до последно.

Парадоксалното при българската жилка е, че понякога се подкрепяме, псувайки. Нрави са си това, без значение от времената. Нашенска работа. Не знам дали помните, че още преди година Владимир Путин забрани псувнята в руската култура със закон. Глобата за тия с „мръсните" усти е 1500 долара. Яд ме е да ви кажа, че няма как президентът на всички братушки да направи поне един декрет и у нас. Щото и аз мисля, че да псуваш сочно не е култура, а халтура.

Иначе сега плачем с умиление за времето, когато грандовете в спортовете бяха под пагон. В някои развити държави започнаха да прилагат този отречен у нас модел. Дори и в Австрия военизираха клубове. Но всъщност в татковината първо не остана нищо за приватизиране, а сега няма какво и да се военизира. Не дават лиценз. В същото време двукратната олимпийска шампионка в леката атлетика Елена Исинбаева бе повишена в чин майор от руската армия. Тя служи в нея от 2003-та година. Сиреч успехите ѝ в спорта са все с фуражка. Така. Днес Исинбаева ще присъства в Сочи на клетвата на олимпийските спортисти–новобранци, които ще отбиват военна служба в руската армия. Да знаете – със спортисти-армейци дълго време още ще ни мачкат, където ни хванат. Дори и на първенство по хвърляне на топчета.

Толкова са ни реалните възможности към момента по въпросите за децата, младежта и спорта. Изобщо не визирам министерството. То работи, доколкото позволява ситуацията. И бюджетът естествено. Затова ние ще си псуваме по пантофи вкъщи – пред телевизора, когато има големи спортни форуми. Какво да се прави – някой беше казал, че псувнята до голяма степен представлявала усилието на човек да се изрази по-ефектно. Дали е така, не знам, но знам, че не е ефективно. Вижте докъде сме докарали спорта, псувайки...

www.duma.bg

Засега само 4 клуба с лиценз за Европа



Стр. 39

Хиляди празнуваха 4-ата титла на Тренто



Матей Казийски и президентът на Енерджи Трентино Диего Мосна държат шампионската купа на Италия при празненствата на централния площад "Пиаца Фиера" в Тренто

Няколко хиляди запалянковци отпразнуваха 4-ата титла във волейболното първенство на Италия, спечелена от Енерджи Трентино. В четвъртък срещу петък привържениците изпълниха централния площад "Пиаца Фиера" в Тренто, за да изразят радостта си от четвъртия шампионски трофей за любимия им отбор, воден от българския треньор Радостин Стойчев. С изключителен принос за триумфа на трентинци пък беше бившият български национал Матей Казийски. На тържеството присъстваха всички волейболисти, треньори, както и ръководството на Трентино. "Вече се чувствам от Тренто и съм един от вас. Благодаря ви за подкрепата", каза треньорът Стойчев. Тренто победи Пармареджио Модена във финалната серия с 3:1 успеха.

Люта битка за втора ракета на България

Кузманов на полуфинал в Анталия, Кутровски отпада в Сеул

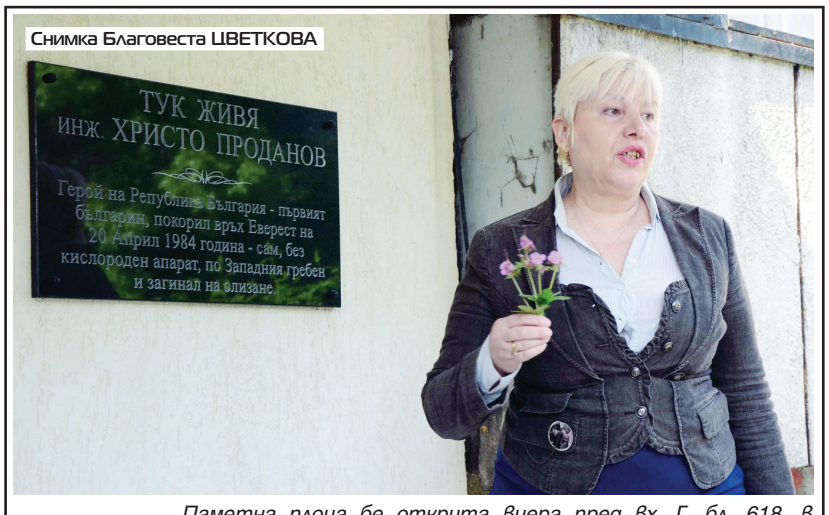
Националът за Купа "Дейвис" и засега втора ракета на България Димитър Кузманов се класира за полуфиналите на сингъл на турнира по тенис на твърди кортове в Анталия от най-ниската категория "Фючърс" (награден фонд $10 000). Поставеният под №3 пловдивчанин разгроми Хари Бауручър (Авл) с 6:0, 6:3. Така 21-годишният българин заслужи 6 т. за световната ранглиста и $502. За място на финала днес той ще спори с Рикардо Белоти (Ит, №2). В момента Кузманов е 306-и в света със 151 т., но точките от турнири "Фючърс" се прибавят след 2 седмици в ранглистата на АТП. Така в понеделник той ще бъде изпреварен от Димитър Кутровски, който отпадна на 1/4-финал в Сеул, но на турнир от по-високата категория "Чалънджър" (награден фонд $50 000). 27-годишният софиянец, който премина квалификации и низа 5 поредни победи в столицата на Южна Корея, загуби от Цзе Чжан (Китай) с 6:3, 6:7(5), 2:6 за малко повече от 2 часа игра. Кутровски спаси 12 от 16 възможности за пробив на съперника си, но не успя да се спаси срещу китаеца, който го победи и миналата седмица на "Чалънджър" в Бусан. От Сеул Кутровски си тръгва с 18 т. за световната ранглиста и $1460 и в понеделник ще се завърне в топ 300.

Тази седмица той е №321 в света със 141 т., но точките му от Сеул ще бъдат прибавени в понеделник и така ще надмине Кузманов в спора за втора ракета на България.

Още 1 тим от Англия иска Бербатов

Уест Бромич Албиън стана поредният клуб, който се нареди на опашката за подписа на българския нападател Димитър Бербатов, твърди "Бирмингам Мейл". Мениджърът на "дроздовете" Тони Пюлис държи да привлече опитен голмайстор за новия сезон в Премиър лийг и Митко е на първо място в списъка му за селекция. Договорът на Бербатов с Монако изтича в края на сезона и вероятно няма да бъде подновен. Това го прави доста апетитна хапка на трансферния пазар. Преди време се появиха информации, че българинът е в полезрението на новака в Премиър лийг Борнемут, а имаше слухове и за интерес от страна дори на Ливърпул, които обаче не бяха потвърдени.

7-кратният Футболист №1 на България игра във Висшата лига на Англия от 2006 до 2014 г. с екипите на Тотнъм, Манчестър Юнайтед и Фулъм.



Паметна плоча бе открита вчера пред вх. Г. бл. 618, в столичния квартал Люлин, където е живял Христо Проданов, първият българин, покорил Еверест на 21 април 1984 г. и загинал на връщане от "Покрива на света"

МАРЕК И МАРИЦА ЩЕ ИГРАЯТ В ЕВРОПА

Шампионът в Суперлигата на България по волейбол при мъжете Марек Юнион-Ивкони (Дупница) и първенецът в женското първенство Марица (Пловдив) потвърдиха участието си в БФВ за европейските клубни турнири през следващия сезон 2015-2016.

По регламент волейболистите от Дупница ще представят България отново в най-престижния турнир в Европа - Шампионска лига.

Дебютантът в Европа Марица пък има право на участие в третия по сила турнир на континента - Чалъндж къп.

Все още се очаква решението на Добруджа 07, който е носител на Купата на България при мъжете. Клубът от Добрич има право на участие във втория по сила евротурнир за Купата на ЦЕВ. Крайният срок за потвърждение в БФВ е 18 май. Два клуба вече отказаха правото си на участие в Европа - бронзовият медалист Монтана и четвъртият в крайното класиране ЦСКА.

гледайте

ПО БНТ HD
ХОКЕЙ НА ЛЕД
16.10 и 20.10 СП в Чехия (1/2-финали)
ПО ЕВРОСПОРТ
КОЛОЕЗДЕНЕ
14.30 "Джиро д`Италия" (Фиуджи - Кампителло Матезе, VIII етап)
0.00 Обиколка на Калифорния (Онтарио - Маунт Болди, VII етап)
ПО Ф+
ТЕНИС
13.00 и 21.00 "Мастърс" в Рим

Утре
ПО БНТ HD
ХОКЕЙ НА ЛЕД
16.10 и 21.40 СП в Чехия (финали)
ПО ЕВРОСПОРТ
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.15 "Джиро д`Италия" (Беневенто - Сан Джорджо, XI етап)
20.00 Обиколка на Калифорния (Лос Анджелис - Пасадина, VIII етап)

резултати

Хокей на лед Световно първенство

1/4-финали
САЩ - Швейцария 3:1 (0:1, 2:0, 1:0); Канада - Беларус 9:0 (4:0, 2:0, 3:0); Швеция - Русия 3:5 (0:2, 1:1, 2:2); Финландия - Чехия 3:5 (1:1, 1:2, 1:2)
Полуфинали днес: *Канада - Чехия и САЩ - Русия*

кратки

Терзийска в топ 4 в Египет

Джулия Терзийска се класира за полуфиналите на турнира по тенис на твърди кортове в Шарм Ел Шейх, Египет (награден фонд $10 000). Поставената под №3 Терзийска разгроми Джада Клеричи (Ит) с 6:0, 6:1. Така 19-годишната софиянка заработи 4 т. за световната ранглиста и $490. На двойки Терзийска и Ола Абу Зекри (Ег), които са водачки в схемата, играха по-късно вчера на полуфинал срещу Даниел Конотопцева (Вбр) и Линеа Малмквист (Шв).

Възпяха в песен легендарен борец

Известният треньор и бивш европейски шампион по свободна борба Янчо Патриков, който трагично загина в автомобилна катастрофа през 2014 г., само дни преди да навърши 70 години, беше възпят в песен. Идеята за създаването ѝ идва от негови приятели и близки, които изразяват почитта и уважението си към паметта на едно от големите имена в българската борба и щедър меценат на културата. Музиката и аранжиментът са на Нешко Нешев, а текстът и изпълнението са на емблематичната солистка на оркестър "Канарите" Елена Чаушева. Песента ще прозвучи за първи път днес, когато се навършва една година от гибелта на Патриков. В памет на именития треньор ще бъде отслужена панихида от 10.30 ч. в гробищния парк в Бургас.